

‘Vertel het Maar’

jaargang 32 - nr. 2

12 april tot en met 28 juni 2026

Informatie

‘Vertel het Maar’ is een methode voor kindernevendienst en zondagsschool, die als kwartaaluitgave verschijnt. De methode sluit aan bij de lezingen van ‘In Orde’ Oecumenisch rooster en volgt de gang van het kerkelijk jaar. In de loop van de tijd komt de gehele Bijbel aan de orde.

‘Vertel het Maar’ wordt gesteund door de Confessionele Beweging, de Christelijke Gereformeerde Jeugdorganisatie, Stichting Opwekking (Kinderwerk Timotheüs) en het Leger des Heils.

Stichting ‘Vertel Het Maar’

Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort

tel. 06 - 193 299 79 (secretariaat)

www.vertelhetmaar.nl

Email: info@vertelhetmaar.nl

IBANnummer: NL83 RABO 0129 8055 13

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar. De kosten voor een jaarabonnement € 180,00.

Een los kwartaalnummer (digitaal) kost € 60. Oudere nummers in digitale vorm (indien beschikbaar) zijn te koop bij de administratie.

Medewerkers

Schrijver/Schrijfsters Onderbouw

Tineke Demmink, Ineke Fröling-Flantua, Katinka van de Glind, René van Oosterveld, Roanne Steenbergen, Jolanda Vester en Ellen Zuidwegt-Dronkers.

Schrijfsters Middenbouw

Cora de Groot, Jannie Hekman, Marian Melis, Janneke van der Molen, Rene van Oosterveld, Rianne van Rees en Petra Wilbrink.

Schrijvers/schrijfsters Bovenbouw

Marieke van de Beek, Marit Bokbijn, Ria van Buuren-van den Berg, Ester van Dijk, Rosa Erkelens-Prins, Mariska Grotebreur, Janny van Vuuren-van Nederpelt en Mirjam Zielman.

Werkgroep Achtergrondinformatie

(redactie: ds. W.P. van der Hoeven)

ds. R. Barth, ds. W.M. de Bruin, ds. G. Doorn,
ds. H. de Jong, ds. G.J. Krol, mw. ds. A. Smouter-de Rooij,
ds. K. Smouter, ds. G. Verschuure en
ds. W.P. van der Hoeven.

Verwerkingen, creatieve ideeën en liederen

(redactie: Cora de Groot):

Michel de Boer, Corina Bron, Karine Hubregtse, Rian van Middelkoop, Janneke van der Molen, Ineke Moor, Wiesje Mourits, Hanneke Muller, Karin Neels, Alja Nijenhuis, Hester Nijhoff, Anneke Roukema, Marjolein Schimmel, Jannie Slingerland, Maria den Toom, Sandra van der Zwaag, Judith Zwerver, Pieta Zeilstra (liederenkeuze)

Thema's en doelen en hoofdredactie

ds. D. Westerneng

Bestuur

Ds. A.W. Estié (voorzitter), mw. ds. A. van Geerenstein (secretaris), mw. J. Folkers, dhr. J. Estié (penningmeester).

AUTEURSRECHT: Niets uit deze uitgave (uitgezonderd de verwerkingen, vertelplaten, themastrips en liederen) mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2026 Stichting ‘Vertel het Maar’, Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort ISSN 1387 – 2923

Inhoudsopgave 2e kwartaal

Datum	Bijbelgedeelte	Onderwerp	Pagina
12 april	1 Samuël 1:1-2:11	Samuël gekregen en gegeven	3
19 april	1 Samuël 2: 12-36	De zonen van Eli leven slecht	13
26 april	1 Samuël 3	God roept Samuël tot profeet	20
3 mei	1 Samuël 4	De Ark van God wordt veroverd	28
PINKSTERPROJECT: JEZUS IN HET HEILIGDOM			
10 mei	Hebreeën 4:14-5:10	Jezus leeft gehoorzaam als Hogepriester	37
14 mei (Hemelvaart)	Hebreeën 9:24-26	Jezus woont in het hemels heiligdom	44
17 mei	Hebreeën 10: 19-39	Blijf bidden dat Jezus terugkomt op aarde	52
24 mei (Pinksteren)	Hebreeën 12: 18-29	Gods Geest vraagt om eerbied	59
31 mei	1 Samuël 5	Gods Ark bij de Filistijnen	67
7 juni	1 Samuël 6	Gods Ark terug naar Kanaän	75
14 juni	1 Samuël 9-10	Saul gezalfd tot koning over Israël	84
21 juni	1 Samuël 11	Koning Saul verlost Jabes	92
28 juni	1 Samuël 13	Saul gehoorzaamt God niet	100

Voor de bijbelgedeelten die in de komende kwartalen worden verteld, kun je kijken onder het kopje 'roosters' op de website.

12 april 2026

Samuël gekregen en gegeven

1 Samuël 1:1-2:10

Thema: Hanna zoekt hulp bij God

Doel

De kinderen leren dat je ondanks tegenslagen moet blijven vertrouwen op God.

Toelichting

Hanna heeft het moeilijk. Ze wil zo graag een kindje, maar dat gebeurt maar niet. De andere vrouw van Elkana heeft wel kinderen en kwetst Hanna steeds weer. Hanna gaat met haar verdriet naar God. Ze stort haar hart uit bij God in het heiligdom van Silo. Ze bidt heel land, ze smeekt God om haar te helpen. Priester Eli ziet dat en beschuldigt haar ervan dronken te zijn.

Zelfs nu een priester haar niet begrijpt blijft Hanna op God hopen. Eli schrikt van wat hij verkeerd deed en belooft dat haar gebed verhoord zal worden. Blij gaat Hanna naar huis. Daar wordt Samuël geboren wordt. Ze dankt de HEER en doet wat ze Hem heeft beloofd. Samuël zal Gods knecht zijn, zijn leven lang.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God geeft Hanna Samuël

Hanna is verdrietig. Ze heeft geen kindje, terwijl ze dat zo graag zou willen. Peninna plaagt haar heel gemeen: jij hebt geen baby en ik lekker wel. Toch blijft Hanna geloven dat God voor haar zorgt. In Gods huis bidt ze. Ze vraagt huilend aan God of Hij haar wil helpen. Eli ziet het en vindt dat huilen eerst raar. Maar hij merkt dat Hanna echt bidt. Dan wordt Hanna toch nog moeder, ze bedankt God op een bijzondere manier. Samuël gaat bij Eli aan het werk als hij wat groter is. Hij wordt priester.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Hanna zoekt Gods hulp, ondanks alles

Soms mislukt alles dat je doet. Heb je dat wel eens meegemaakt? Wat moet je dan doen? Volhouden en blijven proberen. Om hulp vragen, aan andere mensen, maar ook aan God. Hij wil altijd naar je luisteren.

Hanna zoekt hulp bij God. Ook als ze geen kindje krijgt. Ze bidt in Silo, lang en met veel tranen. Peninna pest haar voortdurend, priester Eli maakt een botte opmerking, maar Hanna blijft geloven dat ze haar zorgen met God moet en mag bespreken. Eli belooft haar dat God zal doen wat zij vraagt. Maar, heeft hij niet zomaar iets gezegd, omdat hij schrok dat Hanna zoveel van God verwachtte?

Hanna is blij; ze heeft antwoord gekregen. Een jaar later is ze moeder. Ze brengt de kleine Samuël bij Eli om priesterknecht te worden. Zo bedankt ze God.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal:

Hoe vaak moet je om iets bidden, dat je graag wilt? Dat is een moeilijke vraag. Je weet namelijk niet of je krijgt wat je vraagt. De Bijbel leert ons: geef het niet te snel op. Bid tot God, vraag wat je wilt in het vertrouwen dat Hij je het goede wil geven. En hou dat vol, ook al word je daarin tegengewerkt.

Hanna houdt vol, ondanks de kwetsende opmerkingen van Peninna en de pijnlijke blunder van Eli, die denkt dat ze dronken is. Ze blijft jarenlang hopen op een kindje. Zou het nog gebeuren? Ze is blij met de belofte van Eli, dat haar gebed verhoord zal worden, maar heeft hij niet zomaar iets gezegd?

Samuël wordt geboren, haar hoop wordt werkelijkheid. Hanna is dankbaar. Ze kreeg Samuël van God en geeft hem aan God. Samuël wordt leerling en knecht in het heiligdom van Silo.

Extra bijbelgedeelte: Lucas 18:1-8

Een machteloze weduwe bleef vragen om hulp aan een onwillige rechter. Jezus zegt: God houdt van mensen. Houd vol om steeds tot Hem te bidden. Geloof in zijn macht en liefde voor jou.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De boeken van Samuël zijn genoemd naar de menselijke hoofdpersoon (vooral in 1 Samuël) die niet de eigenlijke hoofdpersoon is. In zijn door God gegeven taak stond Samuël het volk Israël bij tijdens de overgang naar een nieuwe tijd: die van het menselijke koningschap dat met Saul begon. Samuël stond met één been nog in de tijd van de rechters (in vroegere vertalingen 'richters' genoemd; ik volg hier en verder de aanduiding van de NBV21). In zekere zin was hijzelf een rechter, ook al trok hij niet zoals Gideon en Simson ten strijde (1 Sam. 7:6, 16-17). Hij was ook een profeet (1 Sam. 3:20), die Gods boodschap doorgaf aan heel het volk en aan mensen die voor een specifieke taak waren bestemd (Saul, David). In 2 Samuël wordt Samuëls profetische rol overgenomen door Natan (tijdens het koningschap van David).

Zoals bij meer groten in Gods Koninkrijk (vgl. Mozes en Jezus), vond de geboorte van Samuël niet zomaar plaats. Er hoort een bijzondere geschiedenis bij. Net als bij vergelijkbare geschiedenissen (vgl. Isaak, Jakob, Johannes de Doper) was zijn moeder onvruchtbaar. Dat een mens die een nieuwe tijd voor Gods volk mag inluiden wordt geboren tegen die achtergrond, benadrukt dat God aan het werk is. Hij geeft vruchtbaarheid en nieuw leven. Dat mag Israël ook hopen van het kind dat is geboren.

1 Samuël 1 verplaatst ons naar de donkere nadagen van de tijd van de rechters. Israël lijdt zwaar onder de veldtochten van de Filistijnen. Blijkens het vervolg (vanaf hoofdstuk 2:12) bevindt ook het godsdienstige leven zich op een bedenkelijk peil. In dit eerste hoofdstuk is daar nog niet veel van te merken. Wel horen we over het bittere verdriet van de kinderloze Hanna, een van de twee vrouwen van Elkana. Ongewenste kinderloosheid is een – vaak in stilte gedragen – leed in alle tijden. In het oude Israël werd dit leed nog versterkt door de gedachte dat jouw familie geen plek zou hebben in de toekomst van Gods volk. Hanna's last wordt versterkt door de pesterijen van Peninna, de vrouw van Elkana die wel kinderen heeft. Ondertussen lezen we dat Elkana Hanna voortrekt. Ze krijgt het mooiste stuk vlees (vers 5) en hij verklaart haar zijn liefde op bijzondere wijze (vers 8). Dit 'voortrekken' van Hanna door Elkana doet ons Peninna's gedrag beter begrijpen. Hoe gemeen het ook is (in vers 6 wordt ze 'rivale' genoemd, met de ondertoon van 'vijandschap'), ook zij lijdt en ze komt tekort in dit door innerlijke pijn verscheurde gezin.

Vanaf vers 3 bevindt de familie zich in het heiligdom in de stad Silo, om God offers te brengen. Deze blijk van dankbaarheid en toewijding is volgens de omschrijving voor Elkana een jaarlijkse gewoonte, inclusief de bijbehorende gemeenschapsmaaltijd. Nadat een deel van het vlees als dankoffer aan God is gewijd en ook de priesters een deel hebben gekregen, eet de familie de rest van het vlees tijdens een offermaaltijd. Evenals bij ons Avondmaal (daar geconcentreerd op het offer van onze Heer Jezus Christus) staan de verbondenheid met God en elkaar centraal. Des te triester zijn de ijzige sfeer en de verstoorde verhoudingen die in deze familie overheersen. Extra wrang (en helaas niet beperkt tot die tijd) is het als mensen elkaar vernederen en treiteren op plekken waar gedeeld moet worden en onderlinge blijdschap zou moeten worden ervaren.

Vanaf vers 9 lezen we dat Hanna na afloop van de maaltijd gaat bidden. Het staat er heel eenvoudig, maar op het gebed gaan ook hier de dingen kantelen. Hanna stort haar ellende uit voor God. Nederig smeekt ze om zijn ontferming. Tegelijk vraagt ze vrijmoedig wat ze zo diep wenst. Zo mogen we dus bidden. Bijzonder, maar passend in de context van die tijd, klinkt de belofte van het wijden van deze zoon aan God. Deze belofte doet denken aan het zog. 'nazireeërschap' in Numeri 6. Het laten groeien van het haar (vgl. Simson) was daarvan een uiterlijk zichtbaar teken. Hoezeer als concrete gewoonte verbonden met die tijd, is de achterliggende geloofshouding een voorbeeld voor alle tijden. Hanna bidt niet maar voor zichzelf om een kind; ze verbindt het leven van het gevraagde kind – en daarmee ook van zichzelf – bij voorbaat met Gods Koninkrijk en de weg die de HEER daartoe met dit kind wil gaan.

De mooie passage over de biddende Hanna wordt vanaf vers 12 gevolgd door een veel minder mooi vervolg. Hoewel goed bedoeld, komt de al oude priester Eli, zittend op zijn bankje bij de ingang, er wel heel cru tussen. Het in stilte bidden van Hanna was in die tijd ongebruikelijk en deed Eli vermoeden dat ze dronken was. Hoe ontactisch is zijn ingrijpen (ook dit soort dingen komen helaas nog steeds voor). Na Hanna's verweer in de verzen 15-16 – klinkt de zegenbelofte uit Eli's mond in vers 17 enigszins als 'goedmakertje'. Tegelijk heeft het betekenis als de hoogste priester (hoewel niet specifiek als 'hogepriester aangeduid; vgl. vers 3) uitsprekt dat God zal doen wat Hanna heeft gevraagd. Mooi is het vertrouwen en de stille vreugde die Hanna op dit moment vervullen. Volgens vers 18 is haar droefheid verdwenen (al voor de zichtbare verhoging van het gebed dus). Wat het gebed vermag!

De verzen 19-20 vertellen hoe – na een 'ochtendgebed' - het gezin van Elkana huiswaarts keert. Ongeveer een jaar later wordt de gevraagde zoon van Hanna geboren. Hij krijgt de passende naam Samuël ('het door God verhoorde'). De 'tussenverzen' 21-23 melden dat Hanna heel bewust de jaarlijkse offerfeesten overslaat om de kleine Samuël te verzorgen en te voeden. Maar als de periode van de borstvoeding voorbij is (zie bij 'vers voor vers') brengt ze haar zoon naar het heiligdom.

Ook voor priester Eli moet het een bijzonder moment zijn als die vrouw van zijn mislukte pastorale actie (dat is hij vast nog niet vergeten ...) opnieuw voor hem staat (vers 24-28). Nu samen met het kind waarom zij God had gebeden en waarover Eli zelf Gods verhoring had toegezegd. Mooi en diep zijn Hanna's woorden over Samuëls levenslange wijding aan de dienst van God. Waarop Samuël zich neerbuigt en zichzelf daarmee als het ware voorstelt en toevertrouwt aan God. Terecht heeft de NBV21 dit vers (1:28b) gecorrigeerd ten opzichte van de NBV 2004, waar Eli als onderwerp werd genoemd *NB: in de grondtekst staat geen naam genoemd, vandaar de verwarring.*

Ook Hanna gaat wederom bidden. Wat volgt is een rijk dankgebed vol geloofservaring (2:1-10). Opvallend zijn de scherpe contrasten tussen diepe vernedering en rijke verhoging. Daarbij is God degene die de zaken omkeert en die recht doet. Vele eeuwen later zal een andere vrouw een lied zingen dat veel op Hanna's lofzang lijkt. Het is het meisje Maria uit Nazaret, dat de moeder mag worden van Jezus, nog zo veel meer rechter en profeet tot redding van Gods volk (Lucas 1:46-55).

Vers voor vers

- Vs. 1 'In Rama in de streek Suf, in het bergland van Efraïm': Rama lag op de grens van de stammen Efraïm en Benjamin. Andere vertalingen hebben (zo staat er letterlijk) Ramathaïm-Zofië, een onduidelijke en onbekende benaming, waarvan het eerste deel zoiets betekent als 'twee hoogten'. Dat zou een aanwijzing kunnen zijn voor de afgodendienst die in deze tijd veelvuldig in Israël voorkwam.
- Vs. 3 Elke jaar ging deze man vanuit zijn woonplaats naar Silo ...': Het heiligdom in Silo was in de tijd van de rechters het middelpunt van Israëls godsdienst. De tabernakel was daar opgericht (Joz. 18:1). Uit volgende hoofdstukken krijgen we de indruk dat de tent op z'n minst was aangevuld met (of ook vervangen door?) een gebouw of om-muring (Eli zit voor de poortdeur; de jonge Samuël had als taak de deuren van het heiligdom te openen). Volgens de voorschriften zouden de Israëlieten driemaal per jaar een feest voor de HEER moeten vieren: Pesach (Pasen); het Wekenfeest (Pinksteren) in het voorjaar, en het Loofhuttenfeest in het najaar (vgl. Deut. 16:16). In de praktijk was dit kennelijk teruggebracht tot een enkele jaarlijkse gang naar het heiligdom om offers te brengen. Een teken aan de wand...
- Vs. 11 'HEER van de hemelse machten': Voor het eerst klinkt hier in de Bijbel deze aanduiding voor Gods alomvattende majesteit. Daarna volgt het nog 280 keer. Wat een belijdenis spreekt Hanna daarmee uit. Vertrouwen ook dat deze God kan doen wat zij vraagt en dat ze er hoe dan ook goed aan doet zich toe te vertrouwen aan zijn macht.
- Vs. 22 'Pas als het kind van de borst is ...': Moeders gaven hun kinderen wel tot vier jaar de borst. Geleidelijk aan werd het kind daarvan onttrokken ('gespeend'). Samuël was dus ongeveer vier/vijf jaar oud toen Hanna hem naar Eli bracht. Let op het grote vertrouwen dat Elkana, die de jongen al eerder wilde brengen, ook hier hecht aan het inzicht van zijn vrouw Hanna (vers 23).

Vraag

- Herken je de spanningen in het gezin van Elkana, bij jouzelf of in je omgeving? Wat kan ons geloof daarin betekenen? En wat kunnen we als gelovigen daarin voor elkaar betekenen?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 146:1, 3, 4 en 5

Lied 152

(=Gezang 9 LvdK)

Lied 738

'k Stel mijn vertrouwen

Hemelhoog 338

Hij is de Rots

Hemelhoog 340

Een steen op het graf

Op Toonhoogte 428

Jezus is

Hemelhoog 348

Weet je dat de lente komt?

Hemelhoog 207

Auteur: PZ

God zorgt voor Hanna

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende
aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden

- een stuk behangpapier
- verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles
- penselen
- óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes

Van tevoren een gedeelte van de tekening maken | zie
voorbeeld 1

Op **voorbeeld 2** zie je wat je erbij tekent terwijl je ver-
telt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief
gedrukte gedeelten tussen haakjes.

Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt. Zorg dat
alles van tevoren klaarligt, dat je er goed bij kan en de
kinderen het goed kunnen zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de
zijkant te staan.

De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een
schetsbord verhaal.

Let erop dat je *éerst het stukje erbij tekent*
en *dán pas vertelt wat het is*.

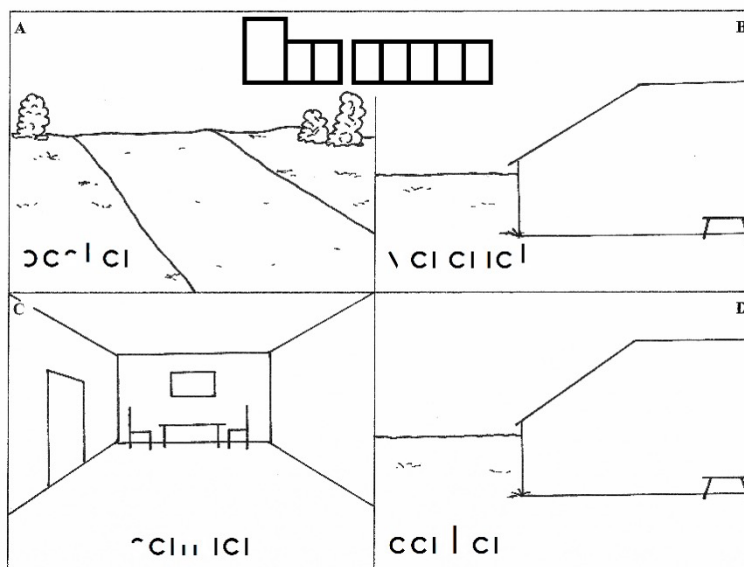
Vaak reageren de kinderen er al op als
ze zien wat het wordt. Je krijgt dan leuke
interactie.

- Het woord 'God zorgt' is gemaakt van zgn.
'ladderletters'.
- Van tevoren schilder/teken je een gele balk met
daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken.
- De ladderletters maak je tijdens het verhaal af met
rode verf/krijt.
- Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevo-
ren aangeven waar de strepen van de letters moeten
komen.

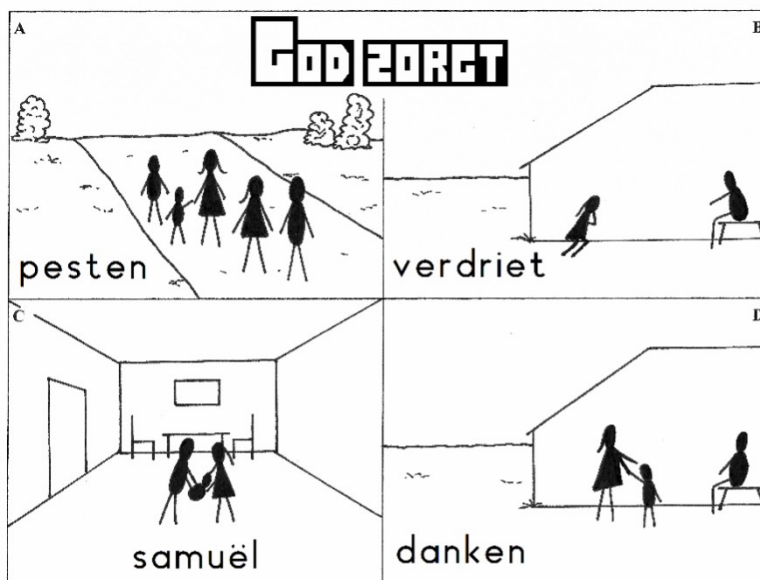
Gebruik 5 verschillende kleuren voor de personen uit
dit verhaal.

Eén voor: Elkana, Hanna, Peninna en haar kinderen,
Eli, Samuël.

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Inleiding

Laat de bijbel zien en vertel de kinderen dat ze gaan luisteren naar een verhaal uit de Bijbel. Een verhaal uit het Oude Testament. Laat de bladzijde zien waarop je dit kun lezen.

A

Het is druk op de weg. Er lopen veel mensen. Ze zijn op weg naar Silo, naar de tabernakel, het huis van God. Ook (*teken Elkana*) Elkana gaat ernaartoe. Samen met zijn vrouw (*teken Hanna*) Hanna. Elkana heeft nog een vrouw, (*teken Peninna en de kinderen terwijl je verder vertelt*) Peninna heet zij. Ze hebben een paar kinderen. Die mogen ook mee. Elk jaar gaan ze naar Silo om een offer te brengen voor de Here God. Maar het is niet zo gezellig als ze op reis zijn. Peninna plaagt Hanna altijd. Peninna weet dat Elkana meer van Hanna houdt dan van haar. Peninna is jaloers op Hanna. Maar Peninna heeft kinderen en Hanna niet. Daar gaat Peninna Hanna mee plagen. 'Jij hebt lekker geen kinderen, en ik wel!' Hanna vindt dat heel verdrietig. Ze wil ook zo graag een baby'tje. En Peninna blijft het maar zeggen en ze blijft maar lelijk tegen haar doen. Ze is aan het (*maak het woord 'pesten' af*) pesten. Hanna moet daar van huilen. Ook als ze in Silo zijn. Hanna kan er helemaal niet van eten. Zo erg vindt ze het dat ze geen kindje heeft en dat Peninna haar daarmee pest.

B

Na het eten gaat Hanna alleen naar de tabernakel. (*teken Hanna*) Ze valt op haar knieën. Wat moet ze huilen. Ze begint te bidden, te praten met de Here God. Je ziet alleen haar mond bewegen. Ze praat zachtjes in haar hoofd. Maar God hoort haar wel. God ziet haar (*maak het woord 'verdriet' af*) verdriet. Hanna vertelt God dat ze zo verdrietig is omdat ze geen kindje heeft. Bij de ingang zit (*teken Eli*) Eli. Hij is de priester en werkt in de tabernakel. Hmm, denkt hij, Wat is dat nou? Waarom doet die vrouw zo raar? Ze bidt, maar je hoort haar helemaal niet praten. Misschien heeft ze wel te veel wijn gedronken! Misschien is ze wel dronken! Boos zegt hij tegen Hanna: 'Hoe durf je hier in de tabernakel te komen terwijl je donken bent. Ga naar huis!' Hanna schrikt: 'Maar ik ben helemaal niet dronken, meneer. Ik ben heel verdrietig en heb alles tegen de Here God verteld.' 'Als dat zo is', zegt Eli, 'dan zal de Here God naar je luisteren en doen wat je Hem gevraagd hebt.' Hanna staat op en gaat terug naar Elkana. Ze is niet meer zo verdrietig. Ze gelooft wat Eli zegt. Ze gelooft dat God voor haar zal zorgen.

C

De volgende dag gaan ze weer naar huis. En de Here God vergeet (*teken Hanna*) Hanna niet. Na een tijdje merkt Hanna dat haar buik dikker en dikker wordt. Er groeit een kindje in. (*teken Elkana*) Elkana is ook heel blij dat Hanna nu eindelijk een kindje krijgt. Na negen maanden wordt het kindje eindelijk geboren. Het is een (*teken de baby*) jongetje. Wat is Hanna blij met haar kleine kindje. Ze noemt hem (*maak het woord 'Samuël' af*) Samuël. Hanna zorgt goed voor de kleine Samuël. Als Elkana met Peninna weer naar de tabernakel in Silo gaan blijft Hanna thuis. Samuël is nog te klein om mee te gaan.

D

Maar als Samuël een jaar of 4 is neemt Hanna hem wel mee naar het feest in Silo. Ze gaat een offer brengen voor de Here God. En (*teken Hanna*) Hanna gaat nog iets meer doen. Ze neemt de kleine (*teken Samuël*) Samuël mee naar de tabernakel. Bij de ingang zit (*teken Eli*) Eli, de priester. 'Meneer', zegt Hanna, 'weet u nog wie ik ben? Ik ben de vrouw die hier zo moest huilen toen ik ging bidden. Ik heb de Here God toen om een kindje gevraagd. En kijk eens... dit is het kindje dat ik van God gekregen heb. Dit is Samuël. De Here God heeft mijn gebed verhoord! Daarom wil ik graag dat Samuël een knechtje van de Here God wordt. Ik wil vragen of hij bij u in de tabernakel mag werken.' Eli vindt het goed. De kleine Samuël mag bij hem in de tabernakel blijven. Wat is Hanna blij. Ze kan de Here God alleen maar (*maak het woord 'danken' af*) danken. Danken omdat Hij zoveel van haar en van Samuël houdt! Ze is zo blij en weet het heel zeker: (*maak het ladderwoord 'God zorgt' af*) God zorgt. God zorgt voor Samuël en God zorgt voor haar. Wat houdt ze veel van de Here God en wat houdt God veel van Hanna.

Auteur: EZD

Hanna blijft hopen ondanks alles

Inleiding

Ga een gesprekje aan met de kinderen.

- Soms mislukken de dingen die je doet. Dan kun je boos en verdrietig worden. Op jezelf en op anderen.
- Misschien wil je iets heel graag, maar het gebeurt niet. Wat anderen wensen krijgen ze, maar bij jou gebeurt het niet.
Bijvoorbeeld Suzanne: ze is verhuisd, maar heeft nog steeds geen vriendinnen op haar nieuwe school. Daarom voelt ze zich al heel lang alleen.
Of zoals Bram: hij wil heel graag op voetbal, maar zijn ouders hebben daar geen geld voor.
Of zoals Janita: ze doet zo haar best met rekenen, maar het lukt haar echt niet om de tafels te leren. Ze voelt zich zo dom.
- Kunnen jullie zelf voorbeelden noemen? Misschien kun je als leider zelf een voorbeeld geven van vroeger of nu.
Wat doe je in zo'n geval?

Bijbelverhaal

In het stadje Rama staat een mooi huis. Daar woont Elkana, een rijke man. Hij heeft twee vrouwen, Hanna en Peninna. In die tijd kwam het vaker voor dat een man tegelijk met twee vrouwen getrouwd was.

Hanna zit lekker in de schaduw van hun huis. Ze is kleren aan het naaien. Ondertussen kijkt ze naar de kinderen die voor het huis aan het spelen zijn. Ze rennen achter elkaar aan; ze joelen en lachen. Wat hebben ze het naar hun zin. Hanna doet haar ogen dicht. Ze droomt dat het háár kinderen zijn die daar spelen. Wat zou dat geweldig zijn.

Dan hoort ze een meisje gillen. Jochan heeft zijn kleine zusje bij haar haren gepakt en trekt er hard aan. 'Au!', gilt Tirza, 'niet doen!' Hanna staat op. 'Hou daar mee op, Jochan!', zegt ze. Op hetzelfde moment komt Peninna naar buiten. Ze zegt: 'Hanna, bemoei je er niet mee, het zijn mijn kinderen, niet de jouwe. Ik weet beter dan jij hoe je met kinderen omgaat.'

Moeder Peninna troost Thirza en waarschuwt Jochan. Dan loopt ze zonder nog iets tegen Hanna te zeggen weer naar binnen. Hanna voelt de tranen in haar ogen prikken. 'Ik wil alleen maar helpen, maar het is nooit goed. Zo gaat het nu altijd; steeds weer die kwetsende manier van praten. 'Hanna voelt zich zo alleen. Waarom heeft zij geen kinderen gekregen? Ze wil het al zo lang en zo graag. Al jaren is ze getrouwd met de lieve Elkana, maar zij krijgen samen geen kinderen. Terwijl Elkana en Peninna ouders zijn van veel kinderen.

Een paar weken later gaat heel Elkana's familie op weg naar Silo, om naar de tent van God te gaan. Elk jaar doen ze dat. Ze brengen daar een offer aan God, om Hem te eren. Een lekker stuk vlees van het offerdier krijgen ze terug van de priesters. Dat eten ze bij de tent van God, samen. Elkana, Peninna en haar kinderen en Hanna. Zo danken ze God voor alles wat Hij geeft en laten ze aan

God zien dat ze Hem willen dienen. Peninna zit bij de maaltijd vlakbij Hanna, tussen haar kinderen in. Ze fluistert zachtjes, zodat Elkana het niet kan horen: 'God moet wel veel van mij houden, hè. Als je al die mooie kinderen van mij ziet. Ik denk dat de HEER jou vergeten is...' Wat kan die Peninna pesten! Wat gemeen is dat, vind je niet?

Hanna slikt haar tranen weg, elk jaar gaat het zo, Peninna treitert haar zoveel ze kan.

'Kijk eens Hanna,' zegt Elkana, 'dit stuk vlees is voor jou.' Het lekkerste stuk vlees is voor Hanna, want Elkana houdt veel van haar. Hij ziet haar verdriet wel. 'Ach Hanna, ik hou van jou. Zo ontzettend veel! Dat is toch meer waard dan tien kinderen!' Hanna knikt zachtjes, maar buigt haar hoofd. Ook al heeft ze het lekkerste stuk vlees gekregen, zij had liever een baby in haar armen gehad. Ze hoort Peninna zachtjes lachen. Ze krijgt geen hap meer door haar keel.

Na de maaltijd loopt Hanna weg, naar de tent van God. Bij de ingang van de tent zit de oude priester Eli op een bankje. Vlak bij hem knielt ze neer, alleen, heerlijk rustig. De tranen stromen over haar wangen, maar niemand kan dat zien. Hanna bidt. Met wie kun je beter praten dan met God, als je je zo ellendig voelt? Hanna's lippen bewegen wel, maar geen mens hoort wat ze zegt. 'HEER, machtige God, denk alstublieft aan mij. U vergeet mij toch niet uw liefde te geven? Zie mijn verdriet en mijn tranen. Wilt U mij alstublieft een zoon geven? Ik zal die zoon aan U teruggeven, zijn leven zal van U zijn. Als teken zullen zijn haren nooit worden afgeschoren.' Iedere keer weer bidt ze tot God met deze woorden.

De priester Eli ziet Hanna. Haar mond beweegt, maar hij hoort haar niet praten. Eli wordt boos. Die vrouw lijkt wel dronken. Wat doet ze hier?

'Ga je hier nog lang mee door? Als je te veel wijn hebt gedronken, moet je naar huis gaan' Hanna schrikt: 'Nee, nee, ik ben niet dronken, ik ben heel verdrietig. Ik heb al mijn zorgen aan de HEER verteld. Denk alstublieft niet dat ik een slechte vrouw ben.' 'Ga dan in vrede', zegt Eli geschrokken, 'de God van Israël zal je geven wat je Hem hebt gevraagd.'

Hanna staat op. Ze veegt haar tranen af en glimlacht. 'Dankuwel, priester Eli. Wat bent u vriendelijk voor mij!' Ze gaat terug naar haar gezin. Priester Eli heeft haar een belofte van God gegeven. Daar vertrouwt ze op!

Het jaar erna gaat Hanna niet mee naar Silo om een offer te brengen. Ze moet voor haar zoontje zorgen, die dat jaar geboren is. God heeft haar gebed verhoord! Daarom noemt ze hem Samuël. Dat betekent: Ik heb hem aan de HEER gevraagd.

Een paar jaar later neemt ze Samuël wel mee naar Silo.

Ze heeft God een belofte gedaan. Samuël hoort bij God. En waar kan hij dan beter zijn dan dichtbij Gods tent? Hanna brengt Samuël naar Eli.

'Dag priester Eli. Kent u mij nog? Ik ben die vrouw die hier gebeden heeft om een zoon. De HEER heeft mij die gegeven. Nu geef ik hem terug aan de HEER, Samuël zal zijn hele leven een knecht van God zijn. Dan knielen ze samen voor het altaar van God.

Hanna zingt een prachtig lied voor God. 'Mijn hart juicht,' zingt ze, 'dankzij de HEER! Ik ben sterk want Hij is bij mij!' Na de offermaaltijd gaat Hanna naar huis, Samuël blijft bij Eli wonen.

Eli leert hem hoe hij in het heiligdom kan werken.

Afsluiting

- Wat doet Hanna als ze verdrietig is? Wat kunnen wij van Hanna leren?

Je verdriet en zorgen bij God brengen, vertrouwen en geduld hebben.

Mooi om dat ook als afsluiting daadwerkelijk met de kinderen te doen.

Auteur: RvO

Hopen tegen de klippen op

Ken je die uitdrukking?

Wat zijn klippen eigenlijk?

Klippen zijn rotsen die boven de zee uitsteken. Zij vormen grote obstakels voor de schepen.

Bijna onmogelijk om er zonder problemen omheen te varen.

Daar komt die uitdrukking vandaan...

Hopen tegen de klippen op, bidden tegen de klippen op...

Doe jij dat ook weleens een tijdje?

Bidden om iets dat je graag wil? En het gebeurt maar niet?

Hoe lang moet je er dan mee doorgaan? Je wil toch ook niet gaan 'zeuren' om iets.

Want wordt God het dan niet zat? Je ouders vinden tenminste wel dat je op een gegeven moment moet ophouden over iets wat jij graag wil en wat zij niet goed voor je vinden.

Van God mag je wel volhouden hoor, met bidden om iets.

Als je maar wel vertrouwt dat

Hij je zal geven wat goed voor je is. Misschien ga je dat op een moment wel voelen. Zo kan dat werken en dan begrijp je het wel en leg je je er bij neer. En soms wordt je gebed later toch nog verhoord, als je het helemaal niet meer verwacht!

Bijbelverhaal

Hanna is getrouwd met Elkana. Elkana houdt heel veel van haar. Toen ze trouwden hoopten ze dat ze kinderen zouden krijgen, een gezin, jongens en meisjes. Hanna heeft zoveel liefde in zich. Liefde, die ze aan haar kinderen wil doorgeven.

Maar...Hanna wordt niet zwanger, elke keer krijgt ze die teleurstelling te verwerken.

Elkana vindt het ook verdrietig. Maar Elkana heeft nog een vrouw. Dat was de gewoonte in die tijd, je kon met meer vrouwen getrouwd zijn. Zijn andere vrouw heet Peninna.

Hanna en Peninna mogen elkaar niet. Peninna is jaloers, zij voelt dat Elkana meer van Hanna houdt. Maar zij heeft wel kinderen gekregen met Elkana. Nee, het botert niet echt tussen die twee vrouwen.

Eén keer per jaar gaat Elkana met zijn gezin op reis. Dan gaan ze naar Silo, de heilige stad in Israël waar gelovigen naar toe gaan om offers te brengen aan God.

Elkana slacht een dier als ze zijn aangekomen in Silo.

Een deel van het vlees wordt als dankoffer aan God gebracht. De priesters krijgen ook een deel van het heerlijk gebraden vlees en dan is het tijd voor de gezamenlijke maaltijd, de offermaaltijd. Net als bij ons het avondmaal, symboliseert deze maaltijd het verbonden zijn met God. Een feestelijke maaltijd...zou je denken.

Maar dat is het voor Hanna niet, al heeft zij het mooiste stuk vlees gekregen van Elkana. Peninna zit haar de hele tijd al te treiteren, omdat Hanna geen kinderen heeft en zij wel!

Hanna zegt niet veel, heeft ook geen trek in eten. Zij zit stilletjes te huilen. Elkana ziet het wel en vraagt haar wat er aan de hand is. 'Ben je dan zo verdrietig omdat je geen kindje hebt? Ben ik niet meer waard voor je dan tien zonen?' Dat is wel lief van hem, maar Hanna weet dat Elkana dit niet kan begrijpen. Voor een vrouw is dat anders.

Na het eten loopt Hanna weg. Zij gaat naar het Heiligdom. Daar zit Eli, de priester, op een bankje bij de ingang. Hanna zoekt een plekje waar zij kan bidden. Zachtjes huilend vraagt ze aan God: 'Waarom krijg ik geen kindje? Ik smee U of U aan mij wil denken, ik ben zo verdrietig. Geef mij toch een zoon! Ja, als U dat doet, dan zal ik hem aan U teruggeven om U te dienen in uw Heiligdom!' Alleen haar lippen bewegen, zo zacht praat zij tegen God. Priester Eli zit al een poosje naar Hanna te kijken. Hij denkt dat zij dronken is, te veel wijn gedronken bij de maaltijd. Eli wil wel eens weten wat er aan de hand is met die vrouw en loopt naar haar toe. 'Wat is dat, gaat dit nog lang duren? Ga liever je roes uitslapen, volgens mij ben je dronken!' Hanna is geschrokken en kijkt Eli aan. 'Ik ben niet dronken, ik ben aan het bidden. Ik heb verdriet en heb aan God gevraagd of Hij mij een zoon wil schenken'. Eli voelt zich ongemakkelijk en zegt dan gauw: 'Ga dan maar in vrede weg, God zal je gebed verhoren'.

Hanna voelt zich een stuk beter en gaat terug naar de familie. Ze heeft trek gekregen en kijkt of er nog een stukje vlees over is. Ja hoor, met smaak geniet zij nu toch nog van het lekkere vlees.

De volgende morgen gaan ze weer naar huis, nadat ze God gedankt hebben.

En dan gebeurt het dat Hanna zwanger wordt! Wat is zij blij! Zij wordt moeder, God heeft haar gebeden verhoord. Na al die jaren toch nog een kindje krijgen. Wat is God

goed voor haar.

Haar zoon wordt geboren en zij noemt hem Samuël. Dat betekent: 'Ik heb hem aan de Heer gevraagd'. Er breekt een tijd aan voor Hanna van groot geluk. Zij heeft een zoontje waar ze voor mag zorgen. Hij drinkt aan haar borst en zij wiegt hem in slaap. Ze zingt liedjes voor hem en leert hem praten. Hij leert lopen, zij vertelt hem over de geschiedenis van het volk Israël en over God. Zo bereidt Hanna Samuël voor op de tijd dat zij hem bij Eli gaat brengen om God te dienen.

Als Samuël vier jaar is gaat Hanna weer met Elkana mee als hij de jaarlijkse reis naar Silo maakt. Peninna gaat ook mee, maar het plagen is al lang afgelopen. Hanna is een sterke vrouw geworden. Zij gaat haar belofte aan God inlossen. Als zij in Silo aankomen brengen zij hun offer en samen met Elkana zoekt zij Eli op. 'Dag Eli, weet u nog wie ik ben? Ik ben die vrouw die zat te bidden in het Heiligdom toen U dacht dat ik dronken was. Hier is mijn zoon, God heeft mijn gebed verhoord. Wij brengen hem bij U om God te dienen, zoals ik in mijn gebed beloofd heb'.

Eli is ontroerd en knielt neer voor de Heer. En Hanna spreekt een loflied uit.

Zo neemt zij afscheid van Samuël. Wat zal zij hem missen! En ook Samuël zal haar en Elkana missen. Maar volgend jaar zien zij elkaar weer. Hanna slaat nu geen jaar meer over om naar Silo te gaan. Zij vertrouwt op God dat Hij voor haar jongen zal zorgen!

Afsluiting

Wat een verhaal, hè? Een waar gebeurd verhaal.

Bidden ... vragen aan God wat je graag wil.

God hoort je altijd ... verhoort je gebed op een manier die goed voor je is.

Ik ken een vrouw die ook zo graag een kindje wilde. Ook zij bad daar heel veel om.

Haar gebed werd verhoord...zij kreeg *drie* kinderen uit een ander land. Die kindjes mochten zij en haar man adopteren. Zij groeiden niet onder haar hart, maar in haar hart.

Zij is nu zelfs oma van vier kleinkinderen. Mooi hè?

Auteur: RvBvdB

19 april 2026

Eli's zonen leven slecht

1 Samuël 2:11-36

Thema: God waarschuwt Eli en zijn zonen

Doel

De kinderen leren dat God de eerste plaats hoort te hebben in ons leven. We moeten Hem dienen en gehoorzamen.

Toelichting

Eli's zonen willen van de offers aan God zelf rijk worden. Ze nemen vlees voor zichzelf, desnoods met geweld. In die omgeving groeit Samuël op. Hij zou in Silo moeten zien hoe een goede priester leeft, maar krijgt een slecht voorbeeld. Toch leeft hij dicht bij de HEER.

Eli spreekt zijn zonen aan op hun gedrag, omdat je met de heilige God niet mag spotten. Hij treedt niet op als ze op het slechte pad doorgaan. Een profeet waarschuwt Eli: als hij zijn zonen belangrijker vindt dan de eer van God, dan zullen hij en zijn zonen sterven. Een andere, trouwe priester zal hun taak overnemen. God moet nummer één zijn. Alleen dan word je gelukkig.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Eli, dit is niet goed

'Van ikke, ikke, ik krijgen wij de hik'. Denk niet alleen aan jezelf, maar ook aan de ander. Wij delen met elkaar. Dat leer je op school.

De zonen van Eli stelen vlees van de offers. Ze bedreigen daarvoor zelfs mensen die in het heiligdom komen. Deze mensen klagen: God moet toch nummer één zijn. Priesters mogen niet alleen aan zichzelf denken. Eli zegt er wel iets van, maar hij is slap als zijn zonen gewoon doorgaan. Dan stuurt God een profeet. Hij zegt: Eli, dit is niet goed. Ik waarschuw je nog één keer. Als jij niets doet, dan grijp Ik zelf in. Dan kunnen jij en je zonen geen priester meer zijn.

Samuël ziet alles dat gebeurt en probeert de HEER elke dag te dienen. Bij hem krijgt God de eerste plaats.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Eli, dit wil de HEER niet

Priesters hebben recht op een deel van het offervlees; dat is het loon voor hun werk in de tempel. Bij een offer bedank je God en bid je tot Hem. De zonen van Eli zorgen goed voor zichzelf. Wat overblijft is voor God. Ze dwingen mensen die offers brengen dit goed te vinden. Met een grote mond, soms zelfs met geweld.

Klagen bij Eli helpt niet, Hij grijpt niet in. Begrijpt hij niet dat zijn zonen de HEER een slechte naam bezorgen? Of denkt Eli: laat maar zitten, ik wil geen ruzie?

God stelt Eli voor de keuze. Ik wil nummer één zijn en jij moet als priester daarvoor zorgen. Anders doe Ik dat zelf. Dan stel ik een andere priester aan. Wat kiest Eli?

God wijst ons ook op verkeerde dingen in ons leven? Hoe kan Hij dat doen? En veranderen wij dan ons gedrag?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Bekeer je, Eli, dit gaat verkeerd

God moet nummer één zijn. Dat is makkelijk gezegd, maar moeilijker gedaan. Het komt ons niet altijd uit om God te gehoorzamen. Wij willen eerst het goede voor onszelf. God moet maar even wachten.

De zonen van Eli leefden op die manier. Het beste offervlees houden ze om zelf heerlijk te kunnen eten. En wie protesteert wordt gedwongen met harde woorden of geweld. De oude Eli protesteert slapjes, maar doet niets. Dan neemt God het woord. Een profeet brengt die woorden over: Eli, stop hiermee. Zo doe je Mij tekort. Bekeer je en anders...

Zullen Eli en zijn zonen nu luisteren?

Vraag de jongeren of God bij hen voor alles gaat. Hoe kan God ons waarschuwen? Veranderen we dan ook ons gedrag?

Extra bijbelgedeelte: Jesaja 1:18-20

Jesaja waarschuwt Israël om Hem trouw te zijn. Dan zal Hij hun zonden vergeven en hen zegenen. Anders volgt de straf.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In hoofdstuk 1:3 was al gemeld dat (ook) Eli's zonen Chofni en Pinechas (uit oudere Bijbelvertalingen bekend als Hofni en Pinehas) priesters waren in het heiligdom te Silo. Vanaf hoofdstuk 2:12 horen we over de wandaden waarmee ze hun priesterschap en de dienst aan God in het heiligdom bezoedelden. Let erop dat hun namen in dit gedeelte niet worden genoemd (pas in het ultieme oordeelswoord over hen in vers 34). Aan God gewijde dienaren die zich zo misdragen mogen kennelijk geen naam hebben. In de gebruikte aanduiding 'de zonen van Eli' klinkt ook een verwijt naar de oude priester, die zijn zonen niet op het goede pad wist te houden. Naar aanleiding van de kwade geruchten die hij hoorde sprak hij hen weliswaar aan op hun slechte praktijken (vs. 22-25), maar hij trad er niet daadwerkelijk tegen op. Schouderophalend konden ze er dus mee doorgaan. Dat maakt ook Eli medeplichtig aan deze schanddaden van hebzucht en schending van Gods heilighoud. Zo wordt hij vanaf vers 27 dan ook door God aangesproken. Zijn hoge leeftijd (vers 22) kon niet als verontschuldiging gelden. Juist met zijn levens- en priesterervaring moest Eli beter weten.

Om te begrijpen hoe erg de misstanden waren, moeten we weten hoe het wel de bedoeling was in Israëls offerdienst. De beste delen van een aangeboden offerdier waren voor God bestemd. Met name het vet werd in die tijd tot het beste deel van het offerdier gerekend. Nadat God hiermee eer was bewezen (het werd op het brandofferaltaar geheel verbrand; Lev. 7:31), mochten de priesters zelf enkele andere delen van het offervlees houden. Volgens Lev. 7:28 e.v. en Deut. 18:3 betrof dat met name de borst en de rechterschenkel. Dit was een van de vormen van inkomen die zij hadden. Het gold als een recht dat aan het priesterschap was verbonden (vers 12). Ook de aanbidders van het offer zelf konden delen van het vlees opeten (denk aan de gemeenschappelijke offermaaltijd in hoofdstuk 1).

Eli's zonen Chofni en Pinechas houden er echter een andere interpretatie van deze regeling op na. Via de pseudo-regel 'je mag houden wat aan je vork blijft hangen' (vers 13-14) laten ze hun priesterknecht bij voorbaat een flinke partij vlees binnen 'prikken'. Bovendien eisen ze het voor de HEER bestemde vet op. Dat doen nadat dit op het brandofferaltaar is gelegd, maar voordat het goed en wel brandt (en er als teken daarvan rook vanaf komt). Bovendien dient rekening te worden gehouden met de verfijnde smaak van de twee zonen: geen gekookt vlees alstublieft, maar rauw vlees dat ze kunnen braden (vers 15). Bijna cynisch klinkt de vermelding over 'kerkgangers' in Silo die feitelijk beter weten hoe het van God moest dan hun voorgangers. Hun terechtwijzingen worden echter bruusk in de wind geslagen. En de handlanger-priesterknecht schrikt zelfs niet terug voor geweld om zijn volksgenoten af te persen (vers 16).

Te midden van al deze triestheid en donkerheid functioneren de berichten over de jonge Samuël als hoopvolle stralen van licht. De verzen 18-21 vertellen hoe de kleine jongen al als priester is gekleed (met een linnen priesterhemd). Bovendien brengt moeder Hanna elk jaar op het offerfeest een nieuwe, zelfgemaakte mantel voor haar snelgroeïende zoon mee. Na een bijzondere zegenbede van Eli voor Elkana en Hanna ontvangen zij samen nog vijf kinderen (drie zonen en twee dochters). Het grootste teken van hoop schuilt in de laatste zin van dit stukje: '... terwijl de jonge Samuël dicht bij de HEER opgroeide'. Rijk als dat van een kind kan worden gezegd. Vers 26 bevestigt dit: 'Hij was zeer geliefd, zowel bij de HEER als bij de mensen.'

De verzen 27-38 behelzen het harde oordeel van de HEER over alle wantoestanden in het heiligdom van Silo. Dit oordeel wordt Eli aangezegd door een godsmann, die ons verder onbekend blijft. Bij alle donkerheid heeft dat iets moois: God heeft altijd nog wel ergens een ijzer in het vuur. Let erop dat Gods beschuldiging concreet is gericht tegen Eli, die zijn zonen kennelijk hoger aanslaat dan de HEER (vers 29b). Eli is daarmee voluit medeplichtig ('jullie gaan je te buiten ...'; vers 29a). Verder ligt de nadruk in de boodschap van de godsmann op het priestergeslacht waartoe Eli behoort. Het zo grote voorrecht om in een priesterfamilie te dienen (waartoe God zelf Eli's voorouders had gekozen) is door Eli verkwanseld. Zoals heel de familie (van vader op zoon) in het verleden de zegen van dit voorrecht mocht koesteren, zo zal de hele familie nu de vloek moeten dragen ten gevolge van de vele misdrijvingen. Ze zullen geen priester meer worden en jong sterven. Hooguit is er – als ze er hard om smeken – uit medelijden nog een baantje als hulppriester voor hen weggelegd (vers 36-37). En als teken dat het God menens is zullen de zonen Chofni en Pinechas op één dag sterven. Slechts enkele hoofdstukken hierna zal dit in vervulling gaan.

Vers voor vers

Vs. 12 'Ze trokken zich niets van de HEER aan'. Een niet al te gelukkige vertaling. Ook NBG'51 ('zij rekenden niet met de HEER') treft niet de kern. Letterlijk staat er: 'zij kenden de HEER niet'. Dat was het grote probleem bij deze beide zonen van Eli. En als er geen band van geloof en toewijding is met de HEER, wordt godsdienst mensendienst en het gebedshuis zomaar een koophuis.

Vs. 17a '... ze (= Chofni en Pinechas) toonden geen eerbied voor de gaven die de HEER toekwamen': De NBG'51 heeft: 'want de mensen gingen het offer van de HEER geringachten'. Een heel andere zin dus met een ander subject. Omdat het onderwerp bij het werkwoord in grondtekst niet expliciet staat vermeld, zijn beide weergaven mogelijk.

De tweede vertaling heeft als strekking dat dit geknoei van de priesters funest is voor de geloofshouding van de Israëlieten. Herkenbaar toch? Als de kerkleiding er een rommeltje van maakt ... Hoe anders kijken ze straks tegen de opgroeiende Samuël aan (vers 26).

Vs. 22 '...en dat ze zelfs sliepen met de vrouwen die dienstdeden bij de ingang van de ontmoetingstent.'. Tot de geruchten die Eli over zijn zonen bereiken behoort – alsof het nog niet genoeg is - ook deze beschuldiging. Zijn zonen behandelen de vrouwen die hulpdiensten verrichten bij de ingang van de tempel als 'meisjes van plezier'. Daarmee schakelen ze het heiligdom van de HEER in feite gelijk aan een tempel voor de afgod Baäl, waar tempelprostitutie (ter ere van de vruchtbaarheid) heel gewoon was. Dieper kunnen deze twee priesters niet zinken.

Vs. 26 'Intussen groeide Samuël verder op': Het is bijzonder dat Samuël, ondanks alle misstanden om hem heen, daardoor niet wordt meegezogen. Het tekent zijn kinderlijke oprechtheid en geloof. Nog meer bewijst het Gods bescherming en leiding met betrekking tot dit kind, dat Hij straks zelf zal roepen om Hem en het volk te dienen (1 Samuël 3).

Vraag

- Kan het bij ons - begin eens in uw eigen leven, uw eigen kerk - ook gebeuren dat door verkeerde praktijken of laksheid mensen de dienst aan God gaan minachten? Kent u ook voorbeelden van 'Samuëls', die geliefd zijn bij de HEER en bij de mensen?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 111: 1, 3 en 6

Lied 738:1

Lied 152: 1 en 2

Liefde, blijdschap, vrede

Ik wens je

Alzo lief had God de wereld

Jezus is

'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven

(=Gezang 9 LvdK)

Hemelhoog 115

Hemelhoog 114

Hemelhoog 104

Hemelhoog 231

Hemelhoog 299

Auteur: PZ

Eli, dit is niet goed

Inleiding

Jos heeft een lego-brandweerauto gekregen. Hij is prachtig, er zitten ook allemaal leuke dingen bij. Lego-blokjes met grote vlammen er bovenop bijvoorbeeld. En brandweermannetjes. Jos vindt het geweldig om mee te spelen. Die middag komt Nick met Jos spelen. Nick vindt de brandweerauto ook supermooi. Hij wil graag meespielen, ook helpen vuurtjes blussen. Maar dat mag niet van Jos, hij wil zelf met de auto spelen. Nick mag er niet aankomen. Nick wordt boos. 'Als ik er van jou niet mee mag spelen, pak ik het af!', roept hij.

De jongens doen niet lief tegen elkaar, toch? Samen delen en samen spelen is veel fijner. Doen jullie dat ook?

Bijbelverhaal

Eli is priester in Silo. Daar staat het huis van God, Gods heiligdom. Elk jaar komen de mensen daarnaartoe. Ze brengen dan een offer aan God. Een dier waarvan de priester ook een stukje vlees mag hebben. Zo zorgt God voor de priester die voor zijn heiligdom zorgt. De zonen van Eli vinden dat ze wel meer mogen hebben. Weet je wat doen? Ze zeggen tegen de mensen die God een offer willen brengen: 'Jullie moeten ons meer geven van het vlees. En we willen alleen het lekkerste.' Daar zijn de mensen boos over. Het is de bedoeling dat ze aan God het beste deel geven. Maar dat willen Eli's zonen niet. Als de mensen het niet gewoon aan hen geven, pakken ze het wel af. De zonen van Eli doen niet wat God wil.

Elkana en Hanna zijn de papa en mama van Samuël. Ze komen ook dit jaar weer naar Silo om de HEER een offer te brengen. Hanna maakt ook elk jaar een nieuwe mantel voor Samuël. Net als jullie wordt hij elk jaar groter. Eli zegent Elkana en zijn vrouw. Hij vraagt God of deze mensen nog meer kinderen mogen krijgen. Die krijgen ze ook. Dat is fijn, omdat ze Samuël erg missen. Samuël is immers altijd in het huis van God. Hij houdt veel van God en God houdt veel van hem. De mensen van het volk Israël houden ook van Samuël. Dat komt omdat Samuël alles doet zoals God het graag wil. Bij hem komt God wel op de eerste plaats.

Eli is al heel oud geworden. Hij hoort van andere mensen welke verkeerde dingen zijn zonen doen. Dan roept hij zijn zonen bij zich en zegt boos: 'Waarom doen jullie niet wat God gezegd heeft. Waarom kunnen jullie niet gewoon doen wat goed is. Het is bijvoorbeeld verkeerd om het lekkerste vlees voor jezelf te houden. En het brood is ook niet alleen voor jullie bedoeld. Het lijkt wel of jullie op de eerste plaats komen. Dat is niet zo, God komt op de eerste plaats.'

Gaan de zonen van Eli nu gehoorzamen? Nee hoor, ze blijven alles doen op hun eigen, verkeerde manier.

Dan stuurt God een profeet. Hij moet Eli iets moeilijk gaan vertellen. Hij zegt: 'Ik moet van God tegen je zeggen.' Heel lang geleden heb ik jouw familie uitgekozen om priester te zijn. Om het mooie werk te doen in de tempel. Daarvoor mogen jullie een speciale jas voor priesters aan hebben. Ook heb ik voor jullie willen zorgen. De mensen brengen offers aan Mij. Een deel daarvan mogen jullie hebben. Het lijkt wel of jij je zonen belangrijker vindt dan Mij. Je laat het zomaar gebeuren dat zij het grootste en het lekkerste deel krijgen. Daarom zal de HEER jullie straffen. Jullie mogen geen priesters meer zijn. Niemand van jullie familie. God zal iemand anders aanwijzen. Iemand die de HEER wel trouw is.'

Auteur: TD

Eli, dit wil de HEER niet

Inleiding

Praat met de kinderen over de vragen.

- Wat doet een vader of moeder als één van de kinderen echt iets fout gedaan heeft?
Bijvoorbeeld geld gestolen? En dat niet één keer, maar vaker?
- Mogen ze dan boos zijn? En wat doen ze dan, denk je?
- Waarom zijn er regels in huis en op school?
- Waarom heeft God regels gemaakt?
- God is nummer Eén. Ben je het daar mee eens? Wat zou dat betekenen?
Dat je in alles nadenkt over wat God zou willen, wat goed is om te doen.

Bijbelverhaal

Eli zit voor de tent van God op een bankje. Hij is nu een oude man, maar nog wel de hogepriester, de baas van alle priesters. Ooit, lang geleden was Aäron, de broer van Mozes, door God als eerste hogepriester aangesteld. En Eli is familie van hem. Daarom mocht hij ook hogepriester worden.

Als hogepriester werk je bij de tent van God en moet je zorgen dat alles daar goed gaat. Dat er Levieten zijn die alles schoonmaken, dat al de priesters de offers brengen, volgens de regels die God hun heeft uitgelegd. En dat er mooie muziek wordt gemaakt.

Maar ook dat de mensen kunnen bidden bij de tent. Dat ze vragen kunnen stellen aan de priesters, als ze raad nodig hebben of hulp. En als ze iets van God willen weten. De priesters weten veel van Gods woorden, zij werken dicht bij de tent van God. Eigenlijk zijn de priesters een soort voorbeeld. De mensen kijken hoe de priesters zich aan de regels van God houden en leren daarvan hoe zij God kunnen dienen en eren.

Eli vindt het moeilijk om een goede hogepriester te zijn. Want dan moet je ook streng zijn. Als mensen zich niet aan de regels houden.

Nu maakt hij zich erge zorgen. Want vaak komen er mensen klagen. Over zijn twee zonen. Zij zijn ook priesters, net als Eli, maar ze doen net of ze God niet kennen. Ze houden zich niet aan Gods regels. Ze doen alleen wat ze zelf graag willen en voelen zich nummer één. Zij zijn de baas. Ze geven het slechte voorbeeld. Ze doen echt verkeerde dingen.

Ze zeggen: 'Eerst ik het lekkerste vlees en de rest is voor God.'

Ze stelen van God. Maar ook doen ze de mensen verdriet, ze maken de Israëlieten bang.

Eli heeft ze wel gewaarschuwd. Maar ze luisteren niet. En Eli durft niet streng te zijn tegen zijn zonen. Hij zou ze straf kunnen geven, zeggen dat ze geen priester meer mogen zijn. Maar als hij met ze gepraat heeft, hoopt hij iedere keer weer dat ze misschien toch zullen gaan luisteren en spijt krijgen. Alleen gebeurt dat niet. En dan laat hij ze maar weer. Ze brengen hem het lekkerste vlees. Daar geniet hij ook van en hij denkt: volgende week ga ik

ze opnieuw waarschuwen, nog even wachten....

Ineens kijkt Eli op. Hij hoort stemmen. Hé, kijk eens wie daar aankomen!

'Dag Eli!', hoort hij al, 'daar zijn we weer! Wat gaat een jaar snel voorbij, he?' Eli lacht en knikt.

'Dag Hanna en Elkana!', zegt hij, 'nou, dat is waar hoor. Hoe is het met jullie? Hebben jullie Samuël al gezien? Hij is even een boodschap gaan doen voor mij.'

'Jaja, die hebben we al gezien! Hij was erg blij met zijn nieuwe kleren, ik heb ze hem gelijk maar gegeven. Wat groeit hij toch hard!'

Hanna gaat bij Eli zitten, naast het bankje op de grond. Elkana staat erbij. Samen praten ze over Samuël. Elk jaar komen Elkana en Hanna met de hele familie naar Silo, waar Gods tent staat, om offers te brengen. Maar zeker ook om hun zoon Samuël te bezoeken. Om te vragen hoe het gaat en nieuwe kleren mee te geven. En iedere keer worden ze blij als ze met Eli praten. Samuël leert veel over God, hij doet goed zijn best. God zegent Samuël en hij houdt van God. Maar ook de mensen die Samuël leren kennen houden van hem. Samuël ziet ook wel wat de zonen van Eli doen. Maar bij hem is God nummer Eén! Hanna is zo dankbaar voor het kind wat God haar heeft gegeven!

'Luister!', zegt Eli opeens, 'Elkana, Hanna heeft de Heer om een kind gevraagd, maar daarna heeft ze Samuël weer teruggegeven aan God. Daarom bid ik God dat Hij jullie nog meer kinderen zal geven.'

Verbaasd kijken ze op. Hier vroegen ze niet om. Maar geeft God hun dit wel? En ja, dat gebeurt, Hanna krijgt meer kinderen na Samuël, wel vijf! En al deze kinderen vertelt ze over hun HEER, er is geen andere God dan Hij.

Maar intussen gaat het met de zonen van Eli, Chofni en Pinechas niet beter. Alleen maar slechter. En Eli doet niets. Opnieuw krijgt hij bezoek. Een profeet komt hem woorden van God vertellen. 'Eli, wie is er nummer Eén voor jou?', zegt de profeet, 'Ik, de God die jou hogepriester heeft gemaakt, of je zonen? Ik wil nummer Eén zijn voor jou en voor Israël. Daar moet jij voor zorgen. Kies Eli, kies voor Mij. Anders worden jullie gestraft! Dan maak ik iemand anders hogepriester. En ook je zonen mogen dan geen priester meer zijn. Dan zullen jullie sterven.' Wat zou Eli moeten kiezen?

Afsluiting

Soms vinden we de regels die er zijn niet leuk, maar die regels zijn er met een reden. Zonder regels gaat alles fout, denk maar aan het verkeer. *Laat ze voorbeelden noemen, wat gaat er fout als er geen regels zijn?*

Het is belangrijk dat wij ons aan Gods regels houden, dat wij gehoorzaam zijn, anders gaat het fout. *Laat ze voorbeelden noemen, wat gaat er dan fout?*

God weet wat goed voor ons is. Laten wij Hem nummer Eén zijn?

Auteur: RvO

Bekeer je, Eli, dit gaat verkeerd

Inleiding

God dienen betekent dat Hij de belangrijkste plaats in je leven heeft. Dat geldt niet alleen voor wat je zegt, maar vooral voor wat je doet.

Soms lijkt het alsof alles klopt aan de buitenkant. Mensen lijken te leven volgens de wil van God; ze gaan naar de kerk, bidden en nemen hun plaats binnen de gemeenschap. Maar vanbinnen kan het heel anders zijn. Dan gaat het niet meer om God, maar om jezelf.

In het heiligdom van Silo gebeurde precies dat. De priesters die het volk moesten helpen om God te dienen, gaven een verkeerd voorbeeld. In die situatie groeit een jongen op die laat zien dat het ook anders kan: Samuël. Het verhaal laat zien hoe belangrijk het is wie of wat op de eerste plaats staat in je leven.

Bijbelverhaal

In Silo staat de Tent van Ontmoeting, de plaats waar het volk Israël samenkomt om de HEER te dienen. Er worden offers gebracht om God te danken en te eren. De priesters helpen hier aan mee. Eli was de oudste priester, maar na zijn aftreden wordt hij door zijn zonen opgevolgd.

Al snel wordt duidelijk dat er iets helemaal misgaat, de zonen van Eli trekken zich niets van de HEER aan. Ze kennen Hem niet echt. Ze doen wel alsof ze priesters zijn, maar in hun hart draait het niet om God. Het draait om henzelf.

Als mensen een offer brengen hoort het beste deel van het dier voor God te zijn. Pas daarna mogen de priesters hun deel krijgen. Maar de zonen van Eli nemen het vlees van het geofferde dier al, vóórdat het aan God is aangeboden. Ze sturen hun knecht naar de keuken. Die steekt met een drietandige vork zomaar in de pot, pan of de ketel; en wat eraan blijft hangen, dat moet hij naar de priesters brengen.

De HEER vond dat de zonen van Eli iets heel ergs deden. Zij toonden geen eerbied voor de offers die Hem gebracht werden. Ook was het slecht naar de Israëlieten die naar Silo kwamen om de offers te brengen. Door dit gedrag gaan de Israëlieten de offers aan de HEER minachten. Wat iets heiligs had moeten zijn, wordt iets waar mensen met tegenzin naartoe gaan. Door de priesters zelf!

De priesters zijn hun macht helemaal verkeerd aan het gebruiken.

Eli hoort wat zijn zonen doen. Hij spreekt hen erop aan. 'Waarom doen jullie zulke dingen?', vraagt hij. 'Ik hoor overall slechte verhalen over jullie. Als iemand tegen een mens zondigt, kan God helpen. Maar als iemand tegen de HEER zondigt, wie kan het dan nog goedmaken?' Maar Eli doet verder niets. Hij grijpt niet in. Zijn zonen luisteren niet, en Eli laat het gebeuren. Zo wordt hij medeplichtig. Hij zet zijn zonen boven de eer van God.

Te midden van al deze ellende groeit Samuël op. Hij is nog jong, maar hij dient de HEER met een oprecht hart. Hij draagt een linnen rok, en elk jaar maakt zijn moeder Hanna een nieuw manteltje voor hem. Eli zegenet Hanna en haar man Elkana, en zij krijgen nog meer kinderen. Samuël groeit verder op, dicht bij de HEER. En hij is geliefd, zowel bij de HEER als bij de mensen. Terwijl alles om hem heen donker lijkt, is hij een lichtpunt.

Op een dag komt er een Godsman bij Eli. Hij heeft een boodschap van de HEER.

God herinnert Eli eraan hoe bijzonder zijn taak is. Zijn familie mocht priester zijn. Ze mochten dicht bij God leven en Hem dienen. Maar Eli heeft dat voorrecht misbruikt. 'Waarom eer je je zonen meer dan Mij?', zegt de HEER. 'Waarom hechten jullie geen eerbied aan de offers die Mij gebracht worden?'

Dan klinkt het oordeel. De familie van Eli zal die taak verliezen. Er zal een andere, trouwe priester komen. De zonen van Eli zullen jong sterven, allebei op dezelfde dag. Dat zal het teken zijn dat God het meent. Het is een harde boodschap. Maar het is ook een waarschuwing. God laat zien: Ik ben heilig. Ik laat niet met Mij spotten. Wie Mij dient, moet Mij ook gehoorzamen.

De vraag blijft hangen: zullen Eli en zijn zonen luisteren? Zullen ze zich bekeren? Of gaan ze door op de verkeerde weg?

Vragen om te bespreken met de groep

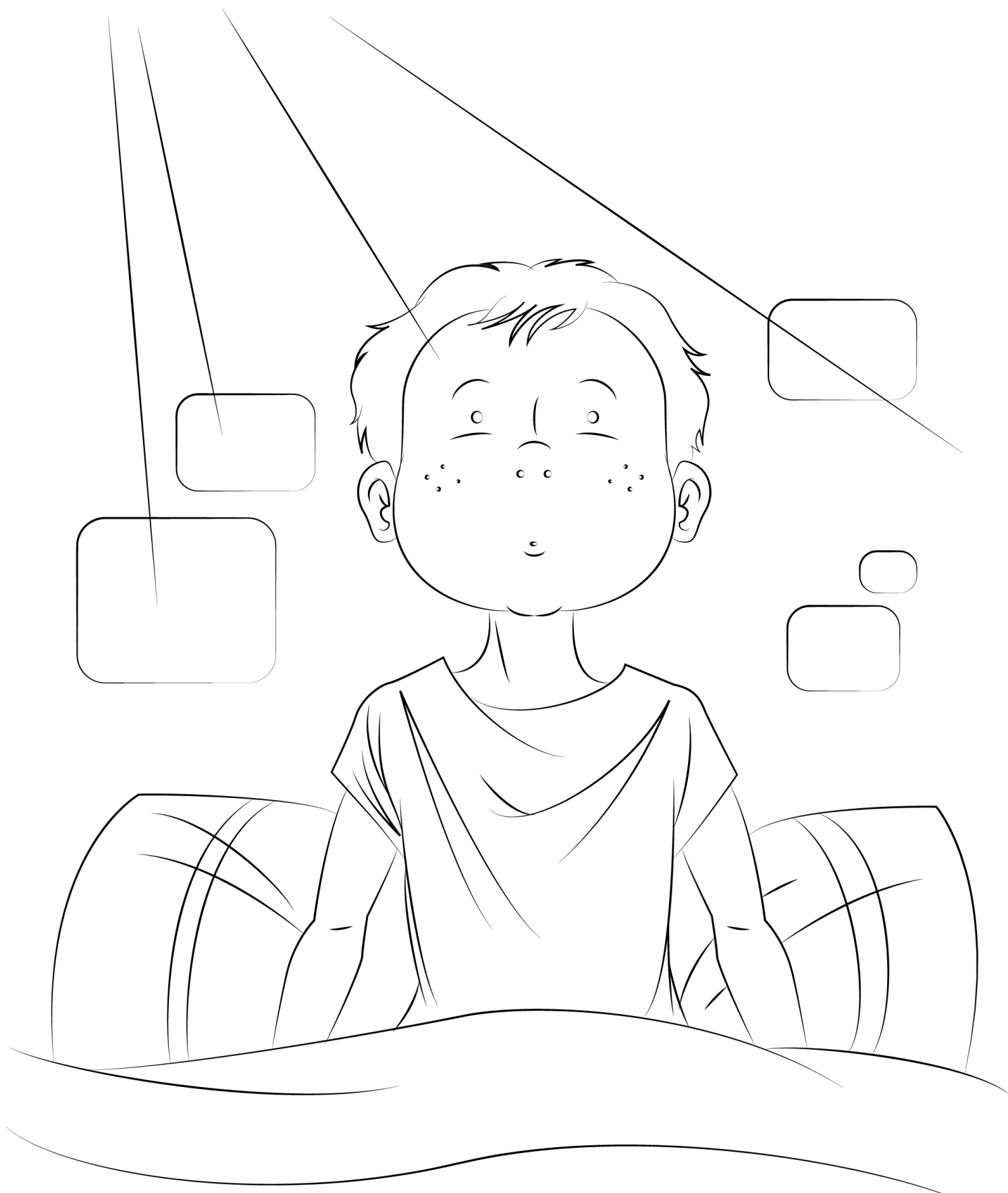
- Wat ging er precies mis bij de zonen van Eli, en waarom was dat zo ernstig?
- Eli wist wat zijn zonen deden. Wat vind je van de manier waarop hij reageerde?
- Gaat God bij jouzelf ook voor alles?
- Samuël groeit op in een omgeving waar veel fout gaat. Wat helpt hem om toch dicht bij de HEER te leven? Wat helpt jou om ditzelfde te doen?
- Ken je voorbeelden van mensen die, net als Samuël, een goed voorbeeld zijn voor anderen?

Auteur: MB

26 april 2026

De HEER roept Samuël

1 Samuël 3

Thema: God roept ook jou

Doel

De kinderen laten zien dat God je roept om Hem te dienen in je leven.

Toelichting

Ieder mens hoort God te gehoorzamen en te leven zoals Hij goed vindt. God roept alle mensen om iets voor Hem te betekenen. Thuis, op school, in jouw omgeving. Gewoon in jouw dagelijks leven.

Sommige mensen worden geroepen om een bijzondere functie te vervullen. Denk aan de ambtsdragers in de kerk; zij mogen de gemeente leiden. Andere christenen hebben hoge posities in de samenleving (burgemeesters, ministers, directeuren van grote bedrijven of organisaties). Zij kunnen extra veel betekenen in dienst van hun Heer. Dat is een grote eer, maar ook ingewikkeld en verantwoordelijk werk.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God roept Samuël

Vertel de kinderen dat Samuël allerlei klusjes in het huis van God doet. En dat hij dat graag doet, omdat hij van God houdt. Dan roept God Samuël 's nachts om iets bijzonders te gaan doen. Hij mag Gods boodschappen aan het volk Israël doorgeven. Hij mag de belangrijkste priester worden in het heiligdom van Silo.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Samuël hoort God en luistert goed

Er is verschil tussen horen en luisteren. Je kunt iets horen en toch niet luisteren. Het dringt niet tot je door, omdat je er met je gedachten niet bij bent. Een voorbeeld: je moeder roept voor het eten, je roept terug 'ik kom', maar blijft daarna gewoon computeren.

De Here God roept Samuël. Samuël dacht dat Eli hem riep voor iets gewoons. Het is Gods stem, die iets bijzonders vraagt. Samuël hoort die nacht niet alleen wat God zegt, maar luistert er ook echt naar. Of Samuël profeet wil zijn, of hij Gods boodschappen aan het volk Israël wil doorgeven. Heel bijzonder en ook heel moeilijk. Samuël zegt ja. Als de HEER het vraagt, zal Hij hem ook helpen. Zoals God dat ook bij al die gewone dingen heeft gedaan.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Een bijzondere opdracht van God

Vraag de jongeren over hun dagelijks leven: welke sport willen ze beoefenen? Welke dingen vinden zij belangrijk om tijd aan te besteden? Waaraan geven ze hun zakgeld uit? Er zijn ook grotere vragen: Weten ze al naar welke middelbare school zij gaan? Welk beroep gaan ze kiezen?

Kleine en grote vragen dagen je uit om te kiezen. Soms zie of hoor je iets, waardoor de keuze makkelijker wordt. God kan je ook oproepen ergens voor te kiezen: je tijd geven om iets voor de kerk te doen of voor iemand in je omgeving. Wat zakgeld afstaan voor een goed doel. Of iets groters: om in de zorg te gaan werken, dominee te worden, later in de Tweede Kamer te komen.

Samuël was Gods dienaar in het heiligdom van Silo. Nu wordt hij tot iets groters geroepen. Hij mag Gods woorden doorgeven aan Israël. Samuël luistert goed, denkt na en zegt ja. Hij gaat zich hierop voorbereiden.

En Eli? Hij gaat gewoon door met zijn leven. Hij hoort God wel, maar reageert er niet op. Hij zegt niet: Samuël, ik zal je helpen om Gods bijzondere opdracht goed uit te voeren.

Extra bijbelgedeelte: Romeinen 1:1-7

Paulus weet zich geroepen om apostel te zijn. Ook de gemeenteleden in Rome zijn door Christus geroepen om voor Hem te leven.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

In hoofdstuk 2 van I Samuël ontving Eli al de aankondiging van Gods straf over zijn zoons. Chofni en Pinechas eisen als priesters het beste vlees van het offervlees dat voor God bedoeld was zelf op en ze slapen met de vrouwen die dienstdoen bij de tempelpoort. Eli is geen goed bestuurder van zijn eigen huis. Hij spreekt zijn zoons wel op hun wangedrag aan, maar heeft geen gezag over hen. Ze luisteren niet naar hem. Eli heeft deze strafaankondiging zelf al ontvangen van een godsmans.

Nu wordt Samuël geroepen om deze straf opnieuw door te geven, maar nu nog sterker en indringender. Hiermee wordt Samuël van een kind een volwassenen man. Hij wordt daarmee tot profeet geroepen. Hij moet een rechtstreekse boodschap van God doorgeven. Niet Eli ontvangt het woord van God, maar Samuël die het aan zijn leermeester moet doorgeven. Eli leert Samuël Gods stem verstaan. Samuël had wel kennis over God vanuit Gods Woord, maar ontving nu ook de ervaring van Gods nabijheid. Nu maakte hij Gods stem en majesteit persoonlijk en van dichtbij mee.

Samuël vond het als leerling spannend om zijn leermeester Eli dit vreselijke nieuws te vertellen, maar gelukkig helpt Eli hem om door te zetten, omdat hij weet hoe belangrijk het is als God zelf tot je spreekt.

Samuël werd hiermee tot profeet, boodschapper van God, geroepen. Maar God zorgde er ook voor dat het volk hem ging ervaren als Gods profeet door te zorgen dat wat hij zei ook echt uitkwam. Dit betekende ook dat de mensen Samuëls gezag als profeet aannamen en naar hem gingen luisteren.

Vers voor vers

Samuël betekent: God heeft gehoord. God heeft gehoord naar het gebed van Hanna om een zoon.

De godslamp brandde nog: het was nacht. Alleen 's nachts brandde de godslamp. Waarschijnlijk kon Samuël deze door de gordijnen van het allerheiligste zien. Hij zal niet geslapen hebben in het Allerheiligste naast de Ark. Daar mocht hij niet zomaar komen.

Samuël sliep waarschijnlijk in de buurt van Eli, omdat hij regelmatig te hulp moest schieten. Eli kon zelf niet veel meer kon.

Vs.7 Samuël had God nog niet leren kennen...: Hij had wel veel kennis over het God en zijn Woord, maar had Hem nog niet persoonlijk leren kennen.

Vs. 9 Drie is een heilig getal in de Bijbel. Als Samuël drie keer geroepen is, kan het niet gedroomd zijn; dan moet het echt de stem van God zijn.

Vs. 19vv De HEER liet al zijn woorden in vervulling gaan. Zo zorgt God ervoor dat Samuël ook van het volk het gezag van profeet ontvangt.

Vs. 20. Van Dan tot Berseba: een vaststaande uitdrukking voor: heel Israël: [Bijbelseplaatsen.nl](https://www.bijbelseplaatsen.nl)

vs. 21 Silo is een plaats in het noordelijk koninkrijk Israël: [Silo](https://www.bijbelseplaatsen.nl). Zoals eerst God regelmatig tot Eli sprak en aan hem verscheen, spreekt God nu tegen en verschijnt aan Samuël. De tijd dat God zich jaren niet liet zien en horen na het bekendmaken van de straf van het wangedrag van Chofni en Pinechas (vers 1) was weer voorbij.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Heb jij weleens meegemaakt dat je God dichtbij voelde of misschien zelfs zijn stem hoorde? Op wat voor moment was dat?
Of weet je van iemand anders die van dichtbij God heeft gehoord of meegemaakt?
- Op welke momenten denk je dat je persoonlijk God het beste kunt ontmoeten?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 105: 1, 2, 3

Lied 317

(=Gezang 329 LvdK)

Lied 871

(=Gezang 281 LvdK)

Jezus roept mij

Opwekking 110

Jezus roept alle kleine kinderen

Hemelhoog 349

Alle kinderen mogen komen

Opwekking voor kinderen 1

Onder, boven, voor en achter

Hemelhoog 360

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Hemelhoog 494

Auteur: PZ

God roept Samuël

Inleiding

Iedereen mag iets doen voor God. Sommige grote mensen kunnen werk in de kerk doen. Bijvoorbeeld de dominee. Die kan goed moeilijke dingen uitleggen die in de Bijbel staan.

Maar wij kunnen ook iets doen voor God, zingen bijvoorbeeld. Of andere mensen helpen.

God ziet graag dat we dat doen.

Bijbelverhaal

Eli, de priester, is een oude man geworden. Hij vindt het erg dat zijn zonen ongehoorzaam zijn aan God. Hij is wel boos op ze. Hij zegt dat ze God moeten gehoorzamen. Maar dat doen ze niet. En Eli zorgt niet dat het stopt. Samuël groeit en wordt een grote jongen. Hij weet wel hoe je moet doen wat God zegt. Hij houdt van God en God houdt van hem. Samuël doet allemaal klusjes in het huis van de HEER. Hij helpt Eli met allerlei dingen. Eli is oud geworden en sommige dingen worden te moeilijk voor hem. Daarom doet Samuël dat, heel graag zelfs.

Op een nacht, als Samuël ligt te slapen, hoort hij een stem. Hij wordt wakker. De HEER roept hem. Maar Samuël denkt dat het Eli is. Hij heeft nog nooit meegemaakt dat God tegen hem praat. Snel gaat hij naar Eli. 'Ja, hier ben ik', zegt Samuël tegen Eli, 'u hebt me toch geroepen?' 'Nee hoor', zegt Eli, 'ik heb je niet geroepen. Ga maar weer lekker slapen.'

Samuël vindt het maar vreemd. Hij weet toch heel zeker dat Eli hem heeft geroepen. Als Samuël even later weer in zijn bed ligt, gebeurt het weer. 'Samuël!', roept de HEER. Nu gaat Samuël, zo snel als zijn benen kunnen, naar Eli. 'Hier ben ik, u heeft me toch geroepen? Ik heb het nu, zeker weten, gehoord.' Maar Eli zegt: 'Ik heb je niet geroepen, mijn jongen. Ga maar weer slapen.' Dat is toch wel heel raar, denkt Samuël. Hij snapt er niks van. Hij gaat maar weer slapen. 'Samuël!', roept de HEER weer. Vlug rent Samuël naar Eli. 'Hier ben ik', zegt hij, 'u heeft me geroepen'

Ineens snapt Eli het. Het moet God zijn die Samuël roept. 'Kom eens bij me', zegt Eli, 'en luister goed. Als je weer geroepen wordt, moet je zeggen: 'Spreek, HEER, uw knecht luistert'. Je mag weer naar je bed gaan.'

Dat gaat Samuël doen. Als hij weer in slaap is gevallen, hoort hij de HEER roepen: 'Samuël!' Samuël gaat rechtop zitten en zegt: 'Spreek, HEER, uw knecht luistert.' Dan zegt God tegen Samuël, dat Eli weet dat zijn zonen verkeerde dingen doen. Toch heeft hij er niet voor gezorgd dat ze het goede zijn gaan doen. Daarom zal God Eli en zijn zonen een heel erge straf geven. Ook mag er niemand uit hun familie meer priester zijn.

Die morgen staat Samuël vroeg naast zijn bed. Hij ziet er verschrikkelijk tegenop om Eli te vertellen wat God tegen hem heeft gezegd. Eerst gaat hij de deuren van Gods huis maar eens opendoen. Zal hij daarna nog een klusje doen? Of gaat hij het meteen vertellen?

'Samuël, mijn jongen kom eens hier', roept Eli. 'Hier ben ik', antwoordt Samuël. En Eli vraagt: 'Wat heeft God tegen je gezegd? Vertel het maar gewoon, want God weet wat het beste is voor iedereen.' Dan vertelt Samuël alles. Daar wordt Eli verdrietig van, maar hij weet dat de HEER gelijk heeft.

Samuël groeit en wordt een jongeman. Soms moet hij van God iets aan de mensen vertellen. Dingen die zullen gaan gebeuren. En dat gebeurt dan ook echt. Daardoor weten de mensen dat God Samuël heeft aangewezen om dat te doen.

Auteur: TD

Samuël hoort God en luistert goed

Hoor jij Gods stem weleens? Moeilijke vraag, hè? We horen Gods woorden wel. In de kerk, misschien op school en thuis. Hier, nu. Maar Gods stem horen, dat is toch weer wat anders.

Toen je kleiner was deed je vast wel een dat tikspelletje. Iemand zit met zijn ogen dicht en zijn rug naar de anderen toe. Er mag iemand op zijn of haar rug gaan tikken en met een vreemde stem iets zeggen. Daarna moet er geraden worden wie er iets zei. Dat spelletje is best moeilijk. Vooral als kinderen goed zijn in het praten met een beetje verdraaide stem.

Sommige kinderen zijn er heel goed in, die herkennen iedereen aan zijn of haar stem. Anderen hebben een minder scherp gehoor en moeten echt heel goed nadenken en luisteren om de goede naam te zeggen.

Maar wat nou als je een stem hoort, die je nog nooit eerder hebt gehoord? Hoe kun je die nu herkennen? Hoe kunnen wij, mensen, nu Gods stem herkennen.

Vandaag horen we weer een deel uit Gods Woord. Het gaat over Samuël.

Bijbelverhaal

Samuël woont in de tempel. Niet meer bij zijn moeder Hanna, maar bij de oude priester Eli. Het is nacht. Iedereen ligt op zijn bed. Eli in zijn eigen ruimte en Samuël in het heiligdom van de HEER. Vlak bij de Ark. Wel een bijzondere slaapplek, vind je niet? En dat voor een jongetje nog maar. De naam Samuël betekent: God hoort. Zijn moeder vond dit de perfecte naam voor haar zoon. God had haar gebed gehoord en haar een zoon gegeven.

De zonen van de priester deden niet wat God van hen vroeg. Ze hadden alles over het priester zijn van hun vader geleerd. Ze hadden gekozen om andere dingen te doen, dingen die kwaad waren in de ogen van God.

Eli, de priester was al oud geworden. Hij had slechte ogen, hij kon bijna niets meer zien. De zorg voor het heiligdom en de dienst aan God leerde hij nu aan de kleine Samuël.

De godslamp stond aan, die gaat altijd aan in de nacht. Samuël sliep daar vlakbij. Ineens hoort Samuël dat hij geroepen wordt. Misschien ben jij 's nachts ook wel eens geroepen door je ouders. Of roept je moeder je soms dat je wakker moet worden om te gaan trainen of naar school te gaan? Je wordt wakker en moet even goed bedenken wat er aan de hand is... Wie roept er? Wat moet er gebeuren?

Nou, bij Samuël was dat ook zo. Hij wordt wakker. Wat is er? Wie roept hem? Wat moet hij doen? 'Ja, hier ben ik', roept Samuël en hij loopt naar Eli toe. Eli heeft hem zeker ergens voor nodig deze nacht. Wat zou er zijn?

Maar Eli heeft hem helemaal niet geroepen. Ik heb je niet nodig, ik heb je niet geroepen. Ga maar weer lekker slapen, jongen.

Toen Samuël weer lag te slapen, riep de HEER hem opnieuw. Samuël stond op en ging weer naar Eli om te kijken wat hij voor hem kon doen. 'Hier ben ik, u hebt me toch geroepen?' Weer zei Eli: 'nee jongen, ik heb niet geroepen, ga maar weer lekker slapen.'

Samuël had de HEER nog niet op deze manier leren kennen. God had nog nooit met zijn stem tot Samuël gesproken. Samuël wist dus niet wat er gebeurde en wie het was die hem riep.

Voor de derde keer wordt Samuël geroepen. Samuël stond op en liep naar Eli. 'Hier ben ik, u hebt me toch geroepen'. Samuël heeft wel veel geduld met Eli, hè? Hij gaat gewoon weer. Hij wordt niet boos of chagrijnig. Hij gaat niet mopperen. Nee, hij gaat weer naar de oude priester toe om te kijken wat er aan de hand is.

Dan snapt Eli het. Eli begrijpt opeens dat het God die is Samuël roept. Hij begrijpt ook dat Samuël deze stem nog niet kent. Eli legt het uit. 'Ga maar weer naar je bed, Samuël. Als je weer wordt geroepen, zeg dan: 'Spreek HEER uw dienaar luistert'. Dienaar is een ander woord voor knecht, voor de persoon die wil luisteren of helpen. Samuël was een dienaar van de priester Eli, maar zeker ook van God zelf.

Samuël gaat weer slapen. Wat een vreemde nacht! Als hij slaapt, wordt hij weer geroepen. 'Samuël, Samuël'. En Samuël antwoordt: 'Spreek HEER, uw dienaar luistert'.

En dan, dan gaat God praten. Hij zegt tegen Samuël 'Let op, Ik ga iets heel bijzonders doen in Israël. Iedereen zal er van horen en zich verbazen. Er komt een dag dat Ik alles zal doen wat Ik al voorzegd heb over Eli en zijn familie. Ik heb al gewaarschuwd dat Ik hen zal straffen. Eli weet dat zijn zonen verkeerde dingen doen. Hij heeft ze niet gestraft. Nu zal Ik hen straffen. Geen offer zal dit kunnen tegenhouden.

Samuël blijft in zijn bed. Als het ochtend is, doet hij alle dingen die hij elke ochtend doet. Hij opent de deuren van het heiligdom. Maar wat als hij zo met Eli moet praten? Wat als Eli hem zal vragen wat God gezegd heeft. Eli wil vast weten waarom God hem geroepen heeft. En ja hoor, nu roept Eli Samuël. Samuël herkent direct zijn stem, dit is de stem van Eli; die kent hij wel. 'Kom eens hier', roept Eli. 'Ik ben er', zegt Samuël, Eli kan hem niet eens meer zien, zo slecht zijn zijn ogen. Wat heeft de HEER tegen je gezegd? Waag het niet om dingen niet tegen me te vertellen. Dan vertelt Samuël alles aan Eli. Eli zegt: 'Hij is de HEER, laat Hij doen wat Hij het beste vindt'.

Eli kent God. Hij weet wat God wil. Hij weet ook wie hijzelf is. Hij was een slappe vader voor zijn zonen. Hij gaf de jongens hun zin. Hij heeft ze niet gestraft voor hun verkeerde dingen. Nu zal God straffen. Eli weet dat God doet wat recht is. God had hen gewaarschuwd. Maar Eli verandert niets aan wat hij zegt en doet naar zijn zonen.

Samuël groeit op. Hij wordt een jonge man voor wie iedereen respect heeft. Hij dient Eli, maar vooral dient hij God. De mensen erkennen Samuël als profeet van God. Wat een bijzondere jongeman!
En God? God blijft met Samuël praten. Samuël herkent de stem van God nu wel en luistert goed naar Gods woorden.

Afsluiting

Op wie lijken wij? Op Eli, die de woorden van God wel hoort, maar het moeilijk vindt om zijn zonen te straffen voor hun verkeerde dingen. Die het maar laat gaan zoals het gaat. Die God wel hoort, maar eigenlijk niet luistert? Of lijken we op Samuël. Willen we echt luisteren naar wat God tot ons zegt. Dan zullen mensen om ons heen dat als het goed is ook merken.

Wat een rijkdom dat wij de Bijbel hebben waardoor God tot ons wil spreken. Elke keer weer.

Laten we vragen of God ons ook oren wil geven om te luisteren. Gelukkig heeft God ons zijn Geest gegeven om te luisteren en te leven zoals Hij van ons vraagt.

Auteur: CdG

Een bijzondere opdracht van God

Inleiding

Soms maak je een keuze, omdat jij iets leuk vindt. Soms omdat iemand je helpt kiezen. Maar soms gebeurt er iets waardoor je merkt: dit is niet zomaar mijn idee ... dit moet ik doen. Alsof je geroepen wordt.

God roept mensen. Niet alleen grote mensen met belangrijke banen, maar ook kinderen. Hij roept je om Hem te dienen, om te leven zoals Hij het wil. Thuis, op school, in de kerk, tussen je vrienden. Meestal merk je dat niet, omdat een harde stem uit de hemel klinkt. Nee, gewoon door wat je leert uit de Bijbel, door mensen om je heen of door iets wat op je hart komt.

Bij Samuël ging het anders. Hij woonde als jongen in het heiligdom van Silo en hielp de oude priester Eli. Daar, in de stilte van de nacht, gebeurde iets dat zijn leven helemaal veranderde.

Bijbelverhaal

In die tijd kwam het niet vaak voor dat de HEER tot de mensen sprak. Er waren weinig visioenen. De oude priester Eli kon bijna niet meer zien en lag op een avond te slapen in zijn kamer. Ook Samuël had een eigen plaats om te slapen, in het heiligdom, niet ver bij de Ark van God vandaan.

De godslamp brandde nog; het was diep in de nacht. Opeens riep de HEER: 'Samuël!' Samuël schrikt wakker, springt op en loopt snel naar Eli. 'Hier ben ik,' zegt hij, 'u hebt mij toch geroepen?' Maar Eli zegt: 'Ik heb je niet geroepen, jongen, ga maar weer slapen.'

Samuël gaat terug en gaat liggen. Even later roept de HEER opnieuw: 'Samuël!' Weer staat Samuël op, loopt naar Eli en zegt: 'Hier ben ik, u hebt mij toch geroepen?' Eli antwoordt: 'Nee, ik heb je niet geroepen. Ga maar weer slapen.'

Samuël kent de HEER nog niet persoonlijk en het woord van de HEER was hem nog niet geopenbaard. God gaf zijn boodschappen voor mensen altijd aan Eli, niet aan de jonge Samuël. Voor het eerst gaat het nu anders en laat God zich aan Samuël horen. Hij openbaart zich in zijn woorden, Hij laat zien wie Hij is en wat Hij wil.

Dan roept de HEER Samuël voor de derde keer. Weer gaat hij naar Eli en zegt: 'Hier ben ik, u hebt mij toch geroepen?' Dan begrijpt Eli dat het God is die de jongen heeft geroepen. Hij zei tegen Samuël: 'Ga weer slapen. En als Hij je weer roept, moet je zeggen: 'Spreek, HEER, uw dienaar luistert.'"

Samuël gaat terug naar zijn slaapplaats en gaat liggen. Dan komt de HEER bij hem staan en roept zoals eerder: 'Samuël, Samuël!' En Samuël antwoordt: 'Spreek, uw dienaar luistert.'

De HEER vertelt Samuël hem dat Hij iets gaat doen in Israël, waardoor iedereen zal schrikken. Hij spreekt over het oordeel dat over Eli en zijn familie zal komen, omdat zijn zonen zich zo slecht hebben gedragen en Eli hen niet echt heeft tegengehouden. Samuël moet er nog lang over

denken, die nacht.

Samuël blijft tot de ochtend liggen en opent, zoals altijd, de deuren van het heiligdom, als het licht wordt. Hij is bang om Eli te vertellen wat de HEER heeft gezegd. Het is zo erg, zo'n nare boodschap.

Maar Eli riep hem en zegt: 'Samuël, mijn jongen.' Samuël antwoordt: 'Hier ben ik.' Eli zegt: 'Wat heeft Hij tegen je gezegd? Houd niets voor mij achter'. Dan vertelt Samuël hem alles, zonder iets te verzwijgen.

Eli reageert: 'Hij is de HEER. Laat Hem doen wat Hij goed vindt.'

Samuël groeit op en de HEER is met hem. Alles wat Samuël namens God spreekt, liet God uitkomen. Heel Israël, van Dan tot Berseba, weet dat Samuël door God als profeet is aangesteld. De HEER blijft in Silo verschijnen en maakt zich daar aan Samuël bekend, door wat Hij tegen Samuël zegt.

Koppeling Bijbelverhaal

In jullie leven zijn jullie ook steeds keuzes aan het maken. Misschien denk je na over welke sport je leuk vindt, of waar je graag je tijd aan besteedt na school. Geef je je zakgeld uit aan snoep of sparen jullie voor iets groters? En er komen nog grotere keuzes aan. Naar welke middelbare school wil je straks? En heb je al eens nagedacht over wat je later voor werk zou willen doen?

Al die kleine en grote vragen dagen je uit om te kiezen. Soms wordt kiezen makkelijker, omdat je iets ziet of hoort dat je helpt.

Zo kan God ook in je leven werken. Hij kan je het verlangen geven om iets voor iemand anders te doen, om te helpen in de kerk, of om tijd vrij te maken voor iemand die alleen is.

Misschien besluit je wel om een deel van je zakgeld te geven aan een goed doel.

En later kan het nog groter worden: werken in de zorg, juf of meester worden, dominee, of iets doen waarmee je veel voor andere mensen kunt betekenen.

Samuël maakte ook zo'n grote keuze, al was hij nog jong. Hij diende God al in het heiligdom van Silo, maar nu werd hij geroepen voor iets groters. Hij mocht Gods woorden doorgeven aan het volk Israël. Samuël luisterde goed, dacht erover na en zei ja. Hij wilde doen wat God van hem vroeg en ging zich daarop voorbereiden.

Vragen om samen over te praten

- Waarom dacht Samuël eerst dat Eli hem riep?
- Wat vind je bijzonder aan het antwoord: 'Spreek, HEER, uw dienaar luistert'?
- Samuël moest een moeilijke boodschap doorgeven. Waarom was dat spannend voor hem?
- Eli hielp Samuël om te begrijpen dat God sprak. Wie helpen jou om God beter te leren kennen?
- Denk je dat God vandaag ook mensen roept? Hoe zou je dat kunnen merken in je leven?

Auteur: MB

3 mei 2026

De Filistijnen veroveren de ark van de HEER

1 Samuël 4

Thema: God is geen mascotte

Doel

De kinderen ontdekken dat wij God niet kunnen dwingen dat Hij doet wat wij graag willen en wat wij goed vinden.

Toelichting

De Israëlieten vinden de Ark belangrijk. Daarin hebben ze gelijk, want het is de plaats waar God tussen de Israëlieten wil wonen. Dat betekent niet dat de Ark God zelf is. En zeker niet dat als je de Ark hebt, je kunt bepalen wat God voor je doet. De Israëlieten vechten tegen de Filistijnen. Ze bidden niet of God hen wil helpen. Vertrouwt Israël wel op de HEER en wil het Hem wel gehoorzamen? Na een nederlaag nemen ze de Ark mee naar het volgende gevecht. Ze denken: nu hebben we God bij ons en kan er niets misgaan; met de Ark erbij winnen we zeker. De priesters Chofni en Pinechas protesteren niet tegen het misbruiken van de Ark.

God laat zien wat de gevolgen zijn, als het volk geen respect voor Hem heeft. De Ark wordt buitgemaakt door de Filistijnen. Priester Eli en zijn zonen sterven. God is boos en verdrietig, als mensen Hem voor hun karretje proberen te spannen. Als ze Hem als mascotte gebruiken voor hun eigen ideeën.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Brengt de Ark geluk?

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen niet te expliciet over Gods oordeel. Omschrijf voor de kinderen de Ark met het gouden deksel. Die is een teken dat God altijd bij Israël is. De priesters Chofni en Pinechas nemen die Ark zomaar mee in de oorlog. Dat is niet eerbiedig; de Ark hoort in de tempel waar de mensen bidden. Chofni en Pinechas laten zo nog eens zien, dat ze God niet gehoorzamen, maar doen wat ze zelf willen. Dan straft God hen. De Filistijnen pakken de Ark af; Eli en zijn zonen mogen geen priesters blijven. De gehoorzame Samuël zal de nieuwe priester zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Gelukspoppetje

Richtlijnen: Als ik mijn rode zakdoek bij me heb, win ik altijd. Met dat gelukspoppetje aan mijn sporttas verlies ik niet. Als ik drie keer het gras aanraak en dan in de lucht spring, ga ik winnen. Wat vinden de kinderen hiervan? Werkt het zo?

Chofni en Pinechas denken dat ze God als gelukspoppetje kunnen gebruiken. Als ze de Ark meenemen in de oorlog moet God hen wel de overwinning geven. Dan zullen ze de Filistijnen zeker verslaan. God is verdrietig en boos. Zo is het niet: de Ark is niet God zelf. God is dicht bij mensen die Hem liefhebben en gehoorzamen.

God leert de Israëlieten een lesje: ook met de Ark erbij verliest Israël. Het gaat niet om de Ark, maar om de HEER zelf. Zo kunnen ook wij God als gelukspoppetje gebruiken. We bedenken wat wij graag willen en vinden dat God dat gewoon moet doen. En wat God van ons verwacht (eerbied, respect), dat vinden we minder belangrijk. Misschien zegt God dan wel: probeer het dan maar alleen, zonder Mij. En dan gaat het mis!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Echt of nep?

Richtlijnen: Heb jij echte Nikes, een Adidas-shirt of een Apple iPhone? Geniet ervan! Dat jouw spullen echt zijn weet je door het embleem. Nu zijn er vervalsers die op schoenen of kleding die erop lijkt het embleem van Nike of Adidas plakken. Wie die dingen koopt betaalt veel geld voor nepartikelen die vaak ook van slechte kwaliteit zijn.

Chofni en Pinechas gaan de oorlog met de Filistijnen in met de Ark, het embleem van God. Als ze de Ark meedragen, kan het anders dan dat Israël wint. Het lijkt mooi, maar het is een neppeloof. God zegt: als jullie Mij trouw zijn, zal Ik jullie beschermen. In geluk en bij tegenslagen. De Israëlieten willen dit niet horen, maar dat God hun dromen waarmaakt op hun manier. God laat zien dat Hij zich niet door Chofni en Pinechas en de Israëlieten laat dwingen. De Filistijnen veroveren de Ark, zijn woonplaats op aarde. En de Israëlieten denken: nu zijn we God kwijt.

Extra bijbelgedeelte: 1 Petrus 3:8-12

Petrus roept de gemeenten in Klein-Azië op God dagelijks in alles te gehoorzamen, echte gelovigen te zijn. Dan is God bij hen en luistert naar hun gebeden.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

Het volk had niet naar God geluisterd bij het binnentrekken in het beloofde land Kanaän. Het had niet alle andere volken die in het land Kanaän woonden verjaagd. Dit betekende dat ze nu problemen met de Filistijnen hadden die machtiger waren dan zij. De Filistijnen hadden als bezetters de Israëlieten namelijk verboden krijgswagens in bezit te hebben. De Filistijnen hadden het monopolie van de ijzerbewerking in handen. De Israëlieten konden dus alleen voetvolk op de been brengen. En dan gaan de Israëlieten de Ark vereenzelvigen met God. Ze denken: als de Ark maar in ons midden is, behalen we de overwinning. Daarmee hebben ze gerekend buiten Gods macht en regering. In de eerste plaats is de Ark het symbool van Gods aanwezigheid in de tempel en niet God zelf. In de tweede plaats laat God zich niet bevelen door mensen om even de overwinning te geven, zeker niet als deze wordt afgedwongen door priesterzonen die totaal geen eerbied voor God tonen. Het omgekeerde is dan ook het gevolg. Door angst gedreven voor de God van Israël gaan de Filistijnen vechten met de moed der wanhoop. Ze winnen de veldslag op vele fronten en maken de ark van het verbond buit.

De profetie die Samuël had ontvangen (die we in hoofdstuk 2 gedetailleerder kunnen teruglezen, wanneer Eli deze ontvangt), komt uit. Hofni en Pinechas sterven, Eli sterft van schrik en de vrouw van Pinechas sterft ook. Haar kinderen worden wezen. 'Israël is van zijn eer beroofd', omdat de ark van God buitgemaakt is. In deze tijd van 'secularisatie' onder het volk hebben de Israëlieten het blijkbaar nodig, dat ze het dierbaarste wat ze hebben kwijtraken. Maar dat ze ook ontdekken dat God veel meer is dan een Ark van het verbond. Ze moeten weer op zoek wie God nu eigenlijk is: God de Schepper, de almachtige bestuurder van al wat leeft en de God die de liefhebbende leider wil zijn van dit (ongehoorzame) volk. Toch eindigt het verhaal positief. Het volk Israël heeft nu is Samuël een leider, richter en profeet ontvangen die trouw is aan God en heel goed zijn taak als leider, richter en profeet uitvoert. Hij heeft ook gezag onder het volk opgebouwd, zodat de Israëlieten ook naar hem willen luisteren

Vers voor vers

- Vs. 1 Filistijnen: Tegen het einde van de 11e eeuw hadden de Filistijnen de hegemonie in het gebied. In de Bijbel wordt dit verklaard, doordat zij het monopolie op ijzerbewerking zouden hebben. Vanuit de archeologie gezien is het inderdaad aannemelijk dat de Filistijnen degenen waren die ijzer in het gebied introduceerden, al zal dit niet de enige oorzaak voor de Filistijnse hegemonie zijn geweest. [Wikipedia:Filistijnen](#)
Eben-Haëzer: Steen der hulp: tot hertoe heeft de HEER geholpen. Pas later in 1 Samuël 7:12 krijgt deze plek ook echt deze naam wanneer het volk Israël de overwinning behaalt op de Filistijnen.
Meer over de stad Afek op [Christipedia: Afek](#)
- Vs. 4 Er staat bij: de Ark van de HEER van de hemelse machten die op de cherubs troont. Hier wordt al heel duidelijk beschreven dat de Ark dus niet de woonplaats zelf van God is, en al helemaal niet God zelf, maar een symbool van zijn aanwezigheid. Dit hadden de Filistijnen verkeerd uitgelegd, maar ook Hofni en Pinechas en het volk Israël geloofden dat ze hiermee God zelf het legerkamp inbrachten.
- Vs. 9 Dat loopt dan ook verkeerd af. De Filistijnen vechten met de moed der wanhoop en delen veel nederlagen uit aan Israël. God laat niet met zich sullen.
- Vs. 10 Geen 30.000 man gesneuveld. 1000 staat hier voor groep: 30 groepen (cohorten) worden verzwakt en uiteengebroken door de Filistijnen. Ieder vluchtte terug naar zijn eigen woonplaats. Een groot deel van de strategische, militaire stelling van de Israëlieten wordt ondermijnd door de Filistijnen.
- Vs. 11 De Ark werd buitgemaakt. Niet God zelf, maar de Israëlieten hadden eigenlijk van de Ark een gouden kalf gemaakt, zoals ze dat ook hadden gedaan toen ze door de woestijn trokken.
- Vs. 12 [Wikipedia: de stam van Benjamin](#)
De Benjaminieten staan in de Bijbel bekend als linkshandige stenenslingeraars die heel precies stenen konden gooien. En omdat ze linkshandig waren, kwam deze uit een onverwachte hoek voor de vijand, waardoor ze er minder op bedacht waren. [Linkshandigen in de Bijbel](#)
- Vs. 21. [Ikabod](#): verloren glorie/eer.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Kunnen wij dat ook hebben dat we meer waarde hechten aan dingen of aan 'cool' gevonden worden door anderen dan dat we op God vertrouwen en Hem het belangrijkste vinden? Kun je daar voorbeelden van noemen?
- Wat zou jij ervan vinden als jij een naam had gekregen die zo'n betekenis had zoals die van Ikabod: 'de verloren eer'? Zou je dan willen weten waarom je zo heette of zou je er boos of verdrietig om zijn? En wat zouden anderen ervan vinden als je een naam had met zo'n zware betekenis?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 115: 1 en 6

Lied 347

Lied 405

Lees je Bijbel, bid elke dag

'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven

Jezus is

Onder, boven, voor en achter

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

(=Gezang 334 LvdK)

(=Gezang 497 LvdK)

Hemelhoog 382

Hemelhoog 299

Hemelhoog 348

Hemelhoog 360

Hemelhoog 494

Auteur: PZ

Brengt de Ark geluk?

Inleiding

Elise heeft een mooi steentje meegenomen naar school. 'Kijk', zegt ze, 'als ik dit steentje bij mij heb dan heb ik altijd geluk. Dan kan ik een spelletje winnen'. Zou dat echt zo zijn? De meisjes uit haar klas geloven het niet. Het steentje is wel mooi om te zien. Wat denk jij?

Bijbelvertelling

Er is ruzie, hele erge ruzie. Het is zelfs oorlog. Oorlog tussen de Israëlieten en de Filistijnen. Heel veel mannen vechten mee. Wie zou er winnen? De Israëlieten of de Filistijnen? Het is spannend.

Priester Eli vindt het ook spannend. Zijn grote zonen vechten ook mee in de oorlog. Hoe zou dit aflopen? Vertrouwen de mannen wel op de Here God? Weten ze wel dat God helpen wil? Eli weet dat zijn zonen niet goed naar God luisteren. Samuël weet dat ook. Samuël woont bij priester Eli. Al heel lang. Samuël heeft van God gehoord dat hij later profeet mag worden. Hij mag de mensen dan van God vertellen. Dat is heel belangrijk werk, dat weet Samuël. Hij wacht tot het zover is. Hij weet ook dat de zonen van Eli niet naar God luisteren, dat is heel verdrietig.

Zo blijven Eli en Samuël bij elkaar en ze wachten tot de oorlog is afgelopen. 'Wanneer zal dat zijn? Wanneer zal de oorlog eens stoppen?', denken Eli en Samuël. De Israëlieten kunnen maar niet winnen van de Filistijnen. Ze vinden dat ze geen geluk hebben. 'Laten we de Ark ophalen', zeggen de mannen, 'de Ark van God. Dan zullen we geluk hebben, dan zullen we winnen'. Dat denken de mannen, maar is dat zo? Mag dat, de Ark daarvoor gebruiken?

Nee, dat is niet goed. De Ark is een mooie gouden kist. Daarin liggen de stenen met de regels van God. Al heel lang worden deze stenen daar bewaard. Zo hoort het. De mannen mogen de Ark niet ophalen en meenemen. Ze moeten op God vertrouwen, dat is belangrijk. Maar nu denken ze dat het geluk brengt als ze de Ark bij zich hebben. Dat ze dan zullen winnen. Hoe zal dit aflopen? Ze doen het toch, de Ark wordt opgehaald en meegenomen.

Het loopt slecht af. De Israëlieten kunnen de oorlog niet winnen. De Filistijnen winnen. Eli hoort het slechte nieuws. 'Eli, er is iets heel ergs gebeurd. De Ark is meegenomen door de Filistijnen en... allebei jouw zonen zijn gestorven in de oorlog'. Dat hoort Eli. Wat een verdrietig bericht is dit. Eli schrikt ervan. Samuël schrikt hier ook van. Nu zijn de zonen van Eli er niet meer. De Ark is meegenomen door de Filistijnen, naar hun eigen land. Zou de Ark ooit nog terugkomen? Dat horen we een volgende keer.

Gebed

Heer, leer ons op U te vertrouwen. Dat is wat helpt, dat is geluk.

Wij mogen U kennen en weten dat U altijd voor ons zult zorgen.

Amen.

Auteur: IFF

Gelukspoppetje

Inleiding

Als ik mijn rode zakdoek bij me heb, win ik echt elke wedstrijd. Daarom check ik dat altijd drie keer, voordat ik naar een wedstrijd vertrek. Ik zoek net zolang tot ik die zakdoek vind... Zonder zakdoek verlies ik zeker.

Aan mijn schooltas hangt een gelukspoppetje. Die geeft me een fijne dag op school en zorgt ervoor dat ik mooie cijfers haal. Als het poppetje stukgaat of ik een andere tas meeneem, heb ik echt een slechte dag en een onvoldoende.

Voordat ik in het vliegtuig stap, stamp ik drie keer hard op de grond en daarna spring ik in de lucht. Dat zorgt ervoor dat de vlucht goed gaat en we veilig landen.

Wat is dit nu? Wat vinden jullie hiervan?
Kennen jullie nog meer van dit soort verhalen/
voorbeelden?
Is dit nu geloof of bijgeloof?

Een zakdoek, een gelukspoppetje, stampen en springen.
Helpt dit nu echt?
Nu is het makkelijk om te direct te zeggen God helpt ons.
Ja, het is waar. Maar God kun je niet zien. Hij laat zich ook niet gebruiken als gelukspoppetje.
Dat leer je als je goed luistert naar de geschiedenis van vandaag.

Bijbelverhaal

In Israël luisteren de mensen naar Samuël. Samuël is profeet geworden. Hij vertelt de mensen wat God hem gezegd en geleerd heeft.
Maar de oude priester Eli leeft ook nog. Zijn zonen Chofni en Pinechas leven ook nog steeds hun wilde leven zonder God.

En dan is er een strijd. Een oorlog. De Filistijnen tegen de het volk van Israël. De legers staan tegenover elkaar en er wordt hard gevochten. Vierduizend mannen sterven. De Filistijnen winnen. Wat een nederlaag, wat een afgang. Hoe kon dit gebeuren?
Als de soldaten terug zijn in hun basiskamp, vragen de oudsten van het volk; Hoe komt het dat HEER ons vandaag een nederlaag heeft laten lijden?
Aparte vraag, hè? Niet: hoe komt het dat we hebben verloren? Hoe komt het dat we niet sterk genoeg waren? Nee, hoe komt het dat de HEER ons heeft laten verliezen?

Weet jij het?
Hadden de soldaten aan de HEER gevraagd of Hij het goed vond dat ze gingen vechten? Hadden ze om wijze raad of om hulp gebeden? Hadden ze.... Of waren ze gewoon gaan vechten? Hadden de Filistijnen hen uitgedaagd en waren ze zonder God vertrokken om te vechten?

Maar ze denken niet eens over de vraag na. De oudsten komen meteen met een plan. Weet je wat we moeten doen? We moeten de Ark van de HEER halen bij Eli in Silo. Als de ark hier is, dan zal Hij ons bevrijden uit de hand van onze vijanden.

Wat? De Ark is de plek waar God bij zijn volk wil wonen. Maar de Ark is niet God zelf! Het volk mag geen beelden van God maken. God en de ark zijn niet hetzelfde! En nu willen ze de Ark halen als een gelukspoppetje. Met de Ark midden in het gevecht denken ze dat ze bevrijd zullen worden.

Gek. Denkt er niemand echt na? Nee, want er gaan meteen soldaten naar Silo. Ze komen terug met de ark en met de zonen van de priester. Blijkbaar vonden Chofni en Pinechas het ook een goed plan. De mensen die de Ark zien komen gaan enorm hard juichen, gillen. De Ark, nu is de redding dichtbij. Het juichen en gillen is zo hard dat de grond ervan trilt.

De Filistijnen horen het gejuich en denken: wat krijgen we nu? Wat is er daar aan de hand? Dan horen de Filistijnen dat de Israëlieten hun God hebben gehaald naar de strijd. De Filistijnen worden bang.

Dit was nog nooit gebeurd. De Filistijnen hadden verhalen over God gehoord. De God van de Israëlieten kenden ze als een machtige God. Ze kennen de verhalen van de Egyptenaren, ze weten van de tien plagen die er daar geweest zijn. Ja, ze zijn bang voor die God.

Het lijkt wel of de Filistijnen God serieuzer nemen dan de Israëlieten, die God meer zien als een gelukspoppetje.

De Filistijnen spreken elkaar moed in. Hou vol, geef niet op. Wordt niet bang. Als we verliezen dan zullen we slaven worden van de Israëlieten. Nou, dat willen we toch niet?
Het gevecht begint. En wat denk je? Wie wint er deze keer?

De Filistijnen winnen. Wat? Ja! Dertigduizend mannen worden uit elkaar gevochten. Veel soldaten komen om, de Israëlieten verliezen. Het is een enorm verlies voor het volk van Israël. Hoe kan dit nou. De Ark was erbij en toch verliezen? De mannen die nog in leven zijn, vluchten weg.

Maar het allerergste is dat de Filistijnen de Ark veroveren. Die is nu van hen. De twee zonen van Eli worden gedood in de strijd.

Een soldaat, een man uit de stam van Benjamin rent weg van het slagveld en rent zo hard als hij kan, naar Silo. Dezelfde dag komt hij daar nog aan. Hij heeft alleen maar gerend. De soldaat heeft zijn kleren gescheurd en stof op zijn hoofd gegooid. Dat deden de mensen in die tijd als ze verdriet hadden. Als er iets vreselijks was gebeurd. Als er iemand was overleden.

Als de soldaat in Silo aankomt, zit Eli op een bankje. Hij zit er te wachten. Te wachten op nieuws. Hij is bang. Bang voor de strijd, bang voor de berichten. Maar hij is ook erg ongerust over de Ark. Eli weet: dit had niet gemogen, dit had niet gemoeten. Zijn zonen hebben een grote fout gemaakt en de soldaten hebben niet goed nagedacht. God laat niet met zich spotten.

De soldaat vertelt aan de mensen wat er gebeurd is en iedereen die het hoort begint te jammeren en te gillen. Eli hoort het geluid. De soldaat kan hij niet zien, maar hij hoort dat de mensen in Silo van slag zijn. Dat er iets vreselijks is gebeurd.

De soldaat komt bij de oude Eli. Eli is op dat moment achtennegentig jaar. Totaal blind. Maar nog wel de priester van God. De soldaat vertelt dat hij net uit de strijd komt. 'Wat is er gebeurd?', vraagt Eli, 'vertel me het verhaal'. Dan zegt de soldaat: Israël is op de vlucht geslagen voor de Filistijnen. Het was vreselijk, veel doden, ook uw zonen zijn gesneuveld. En de Ark van God is van ons afgepakt'.

Op het moment dat de soldaat spreekt over de Ark van God, valt Eli van het bankje waarop hij zit. Hij overleeft deze val niet. Hij sterft die dag, op dezelfde dag als zijn zonen. Veertig jaar lang is hij priester van God geweest in Silo.

De boodschap die Samuël van God had gehoord, toen hij nog een kleine jongen was, komt uit op deze dag.

Maar weet je: de schoondochter van Eli, de vrouw van Pinechas is op dat moment hoogzwanger. Ze zal snel een baby krijgen. Als zij het nieuws hoort over de strijd, de Ark en de dood van haar man en schoonvader, precies dan, juist dan, wordt duidelijk dat haar baby ook die dag geboren zal gaan worden.

Er wordt een jongetje geboren. Zijn moeder geeft hem de naam Ikabod. Dat betekent: Gods eer is weggenomen. De naam die ze haar baby geeft gaat over de Ark die als oorlogsbuit bij de vijanden staat. En over het verlies van de vader en opa van het kindje. De moeder zelf sterft ook korte tijd na de geboorte van haar baby. Wat een dag. En toch? God blijft bij zijn volk. Op een dag vol van verdriet, geeft Hij ook nieuwe leven.

De oude priester sterft, zijn zonen met hun zondige leven ook. Maar het volk blijft niet zonder man van God. Samuël is er, hij weet wat er moet gebeuren in Silo. Hij is namens God bij het volk.

Anders dan het volk verwachtte ... maar God gaat door en blijft zijn volk trouw. Dat heeft Hij beloofd. Toen en nu.

Slot

Wat kunnen we leren van deze geschiedenissen voor vandaag?

- Hoe gaan wij om met heilige dingen? Luisteren we naar God en vragen we zijn hulp of gebruiken we God als gelukspoppetje.
- Wie zijn de mensen die ons iets over God en de dienst aan God leren. Wat moet er in hun leven belangrijk zijn?

Auteur: CdG

Echt of nep?

1 Samuël 4

Inleiding

Dit is een plaatje van de Ark van het verbond, waarover het in dit verhaal gaat. Het is gemaakt met ChatGPT, met AI.

Vaak kun je van een plaatje wel zien of het echt is of nep, maar soms ook niet.

Vertel!

Hebben de kinderen hier voorbeelden van? Dat ze in AI 'getrapt' zijn of dat iets zo overduidelijk nep was dat je er gewoon om moest lachen?

En wat vind je van deze foto?

De Ark van het verbond is gemaakt toen Israël, het volk van God, nog door de woestijn trok. Op weg naar het land Kanaän waar ze nu wonen, Omdat de mensen altijd onderweg waren, kon alles gemakkelijk opgetild en meegenomen worden. Zoals de Ark; die heeft daarom zulke draagstokken. En de tempel? Dat was een tent. De Tabernakel heette die. Die kon iedere keer weer opnieuw neergezet worden op de plek waar het volk uitrustte. In het verhaal van vandaag zijn we heel wat jaartjes verder. De Israëlieten wonen in hun eigen land. De Ark staat in Silo, de plaats waar Samuël is gaan wonen, waar het in de verhalen al een tijdje over gaat. Samuël woont bij Eli

en zijn zonen, die priesters die werkten in het huis van de Heer waar mensen komen om te bidden en te offeren.

De Filistijnen komen!

'De Filistijnen komen!' Dat werd er geroepen. En even was het paniek. Maar ja, wij zijn soldaten hè. En soldaten rennen niet weg, die moeten vechten. Ik ook, want ik ben een soldaat. Ik ben een stenenslingeraar. En niet zomaar één. Ik ben linkshandig. Net als heel veel mensen in mijn familie. En als je dan met zo'n slinger je steen naar de vijand laat zwiepen, denkt die: Hé, waar komt dat nou vandaan? Want dat verwachten ze niet, zo'n steen op de linkerkant van je hoofd. Maar vaak is het dan al te laat om veel verder te denken. Daarom zijn wij zo handig in de oorlog, als linkshandige stenengooiers. En dat is allemaal leuk om over na te denken, maar nu het zo ver is ben ik niet zo blij. De Filistijnen zijn een sterk volk. En nu is het ineens wel heel echt allemaal en moeten we tegen ze vechten... Als dat maar goed gaat... Ik kom je wel vertellen hoe het is gegaan!

Daar ben ik weer, en gelukkig maar. Want met een beetje minder geluk had ik hier niet meer gestaan. Wat een slagveld. We hebben dik verloren. De Filistijnen zijn veel te sterk voor ons!

Wacht even... ik hoor ze verderop praten. Ze zeggen iets over de Ark van God hier in het legerkamp. Even luisteren hoor... Ja, die willen ze ophalen... Zou dat nu wel een goed idee zijn? Ik weet het niet hoor. Ze zeggen: 'De Ark van het verbond met de HEER moet uit Silo hierheen worden gehaald. Dan zal de HEER in ons midden zijn en ons bevrijden van onze vijanden.'

Maar die Ark, die is toch heilig? Die staat in het allerheiligste deel van de tent van de HEER! Daar kun je niet zomaar naar binnen gaan. Dat mag alleen de hogepriester. En die brengt dan ook nog altijd eerst een offer en vraagt om vergeving voor alles wat verkeerd is gegaan... En nu willen ze die zomaar ophalen?

Tja, het zal vast wel indruk maken. De Filistijnen hebben speciaal een God voor de oorlog. Dagon heet hij. Misschien worden ze bang als wij laten zien dat we ook een God in het legerkamp hebben. Maar eigenlijk ben ik ook wel een beetje bang. Zou dit de bedoeling zijn? Of zouden we naar God toe moeten gaan en Hem om hulp moeten vragen in plaats van zijn Ark er zomaar bij te halen?

Een mascotte in de oorlog

Nou, dat ging inderdaad niet al te best. Hofni en Pinechas, de zonen van Eli deden eraan mee, het brengen van de Ark. En iedereen brulde en joelde! Het leek wel een voetbalwedstrijd, zoals jullie die nu kennen. Echt, en de Ark, het belangrijkste voorwerp in Gods huis, was een soort mascotte. Het was niet God die daarbij was. Het was een nep-God, net zoals dat de Filistijnen beelden hebben van goden en daarop vertrouwen. Zo was dit ook een beeld van God, al was het wel de echte Ark. Maar

niet zoals die bedoeld is. En daar is het mis gegaan.

De Filistijnen vielen ons aan en het was echt vreselijk. Zo veel soldaten dood, ook de zonen van Eli hebben het niet overleefd. En tot overmaat van ramp: de Filistijnen hebben de Ark meegenomen als buit. Die mooie, belangrijke en heilige Ark!

Ik ben naar Silo, en ook naar Eli toe gerend. Ik heb hen alles verteld. Had ik het maar niet gedaan ... Maar ja, iemand moest het hem vertellen. De arme man viel letterlijk van zijn stoel toen hij het hoorde. En de oude man ... tja, die overleefde dat niet. Wat een zware dag voor Israël. De strijd verloren, de Ark weg en zoveel doden. Zelfs de priesters zijn omgekomen door wat er is gebeurd.

Ik denk dat Samuël nu het volk moet leiden. Dat zou echt fijn zijn. We hebben niets meer over, zo voelt het vandaag. Als er iemand is die voor ons tot God kan bidden om te vragen om hulp is hij het wel. Want dat is wat we moeten doen. Dat weet ik wel zeker. En die Ark... Ik ben bang dat we die voorlopig niet terugzien. Nu hebben de Filistijnen die als mascotte in een tempel van Dagon gezet. Maar ik weet dat ook zonder die Ark God bij ons kan zijn en dat we tot hem kunnen bidden. Want zonder hem, komt het echt niet goed.

En toen ...

De soldaat uit de stam van Benjamin had gelijk. Samuël wordt de leider van het volk. Tegelijk is hij een profeet. Een profeet vertelt de mensen woorden van God door. Samuël wil dicht bij God leven. Zo kunnen ook de mensen weten hoe ze moeten leven zoals God het wil dat is goed voor de mensen en voor het land.

Vertel!

- Een AI-plaatje dat eruitziet als een foto is eigenlijk nep. Toch lijkt het soms heel echt. Wat was er echt en nep aan de Ark die naar het legerkamp werd gebracht?
- Was het echt de Ark?
- Was het echt God?
- Waar zouden de Israëlieten kracht van gekregen kunnen hebben?
- Wat doe jij als je het eens moeilijk hebt of als je verdrietig bent? Wat helpt en wat niet?
- 'Bidden helpt!' zeggen mensen wel. Hoe helpt dat (jou)?

Auteur: MZ

10 mei 2026

Jezus leeft gehoorzaam als Hogepriester

Hebreeën 4:14-5:10

Thema: Jezus is onze Hogepriester

Doel

De kinderen leren dat Jezus op aarde was om de zonde in ons leven weg te nemen. Het is weer goed tussen God en ons.

Toelichting

De Joden vierten ieder jaar Grote Verzoendag (Leviticus 16). De hogepriester offert eerst voor zijn eigen schuld. Daarna offert hij een bok voor de zonde van het volk. Het bloed van deze bok sprenkelt hij op het verzoendeksel van de Ark achter het voorhangsel in de tempel. Door dit ritueel voltrekt hij de verzoening voor alle zonden van het volk. God schenkt Israël vergeving.

In Hebreeën lezen we dat Jezus door te sterven aan het kruis hetzelfde ritueel uitvoert voor ieder die gelooft. Hij is onze Hogepriester. Hij hoeft niet eerst voor zijn eigen zonden te offeren, want die heeft Hij niet. Onze volmaakte Hogepriester heeft zichzelf geofferd aan God aan het kruis van Golgota. Hij was Hogepriester en Offer tegelijk. Door gehoorzaam naar God te naderen met zijn eigen bloed, brengt Hij verzoening. Wij mogen opnieuw beginnen en leven als kinderen van God voor altijd. Goede Vrijdag was Gods Grote Verzoendag voor heel de wereld.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Grote Verzoendag

Richtlijnen: Als je ruzie hebt met iemand is het fijn om het weer goed te maken. Hoe kun je dat doen?

Vertel de jongste kinderen hoe in Israël ieder jaar om vergeving voor alle zonden werd gevraagd, hoe zij het goed maakten met de HEER. Leg uit dat de Hogepriester zelf ook verkeerde dingen had gedaan. Eerst moest hij een offer brengen voor zichzelf. Daarna kon hij pas naar de Ark gaan met de zonden van het volk (zie Lev. 16).

Jezus ging met onze zonden naar God, ook al had Hij zelf niets verkeerd gedaan. Jezus stierf aan het kruis. Onze zonden zijn allemaal en voor altijd weg. Hij heeft het goedge maakt goed bij God voor ons allemaal

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jezus is onze Hogepriester

Richtlijnen: Als mensen zondigen trekken ze zich eigenlijk niets aan van God. Ze doen wat ze zelf willen en zetten Gods geboden opzij. Eigenlijk is er dan ruzie tussen God en de mensen. Hoe maak je het weer goed met God? God zegt tegen Israël dat dat kan door het ritueel van Grote Verzoendag. De hogepriester offert eerst voor zijn eigen schuld. Daarna offert hij een bok voor de zonde van het volk. Het bloed van deze bok sprenkelt hij op het verzoendeksel van de Ark achter het voorhangsel in de tempel. Voor een jaar was het dan weer goed tussen God en zijn volk.

Jezus brengt een definitieve verzoening. Hij is volmaakt gehoorzaam aan God de Vader. Hij hoeft niet eerst voor zichzelf te offeren, Hij heeft geen zonde. Daarom kan Hij naar God gaan met de zonde van alle mensen. Hij brengt een offer om het weer goed te laten worden. Vraag de kinderen of ze weten wanneer Jezus liet zien dat Hij onze Hogepriester is (Goede Vrijdag). En in welk 'heilighdom' gebeurde dat (het kruis van Golgota)? Jezus is dan Hogepriester, maar wie was het 'offer' (Hijzelf).

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: De Hogepriester van Goede Vrijdag

Richtlijnen: Zonde is je eigen weg gaan, je weinig of niets van God aantrekken. Mensen zondigen niet één keer of af en toe, maar steeds weer. Het wordt niet beter. Een voortdurende barrière tussen God en mensen. Is Israël gaf de HEER een ritueel om verzoening te brengen: Grote Verzoendag. Onderdelen zijn: de hogepriester offert voor zijn zonden, daarna voor de zonden van het volk. Hij brengt het bloed van het offerdier bij God, die vergeving schenkt.

In Hebreeën 4-5 lezen we dat Jezus door te sterven aan het kruis hetzelfde ritueel uitvoert voor ieder die gelooft. Hij is onze Hogepriester. Hij hoeft niet eerst voor zijn eigen zonden te offeren, want die heeft Hij niet. Onze volmaakte Hogepriester heeft zichzelf geofferd aan God aan het kruis van Golgota. Hij was Hogepriester en Offer tegelijk. Door gehoorzaam naar God te naderen met zijn eigen bloed, brengt Hij verzoening. Wij mogen opnieuw beginnen en leven als kinderen van God voor altijd. Goede Vrijdag was Gods Grote Verzoendag voor heel de wereld

Extra bijbelgedeelte: Leviticus 16

Alleen de Hogepriester mag, nadat hij heeft geofferd voor zijn eigen zonden het Heilige der Heilige binnengaan om het bloed van een bok over het deksel van de Ark te sprenkelen. Zo vraagt hij vergeving voor heel Israël.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Dit gedeelte begint met een belangrijke oproep: hou vast aan het geloof dat wij belijden! Waarom? Omdat wij een hooggeplaatste hogepriester hebben. En over deze hogepriester gaat het in het gedeelte dat wij vandaag lezen: Jezus, de Zoon van God.

Zijn naam wordt hier verbonden aan het ambt van hogepriester. Door deze verbinding maakt de schrijver ons duidelijk, hoe Jezus hier zowel de Zoon van God is, maar ook de mens onder de mensen. Nu zijn we in de Evangeliën - trouwens ook in het Oude Testament - al diverse priesters tegengekomen. Zo hoorden we van Aaron, de broer van Mozes, naar wie zelfs een hele priesterorde is genoemd. We hoorden van Melchisedek, die Abram ontmoette in het beloofde land en naar wie eveneens een orde genoemd is. Beide ordes komen we hier tegen in de brief aan de Hebreeënen en allebei spelen zij een rol in wat de schrijver ons verkondigt: Jezus, de Zoon van God, is de Hogepriester voor Gods troon.

Als Hogepriester staat Jezus pal naast alle andere mensen. Jezus kon verzocht worden als alle andere mensen. En Hij kon geroepen worden zoals dat ook gold voor de andere hogepriesters die Israël heeft gekend. Maar omdat Hij de hemelsferen is doorgegaan is Hij meteen ook totaal anders, omdat Hij de enige is die dit kon en mocht doen. Jezus is de hemelsferen doorgegaan, zoals een hogepriester hier op aarde de voorhoven en het heilige konden doorgaan om tot in het heilige der heiligen te komen. Een aardse hogepriester mocht daar, bij de Ark, verzoening afsmecken vanwege de zonden van het volk en van hemzelf. Jezus heeft echter geen zonde begaan. Als hemelse Hogepriester is Hij dan ook hoog boven ons verheven, omdat Hij direct tot God mag gaan.

Zo zien wij dus, hoe Jezus hier geschetst wordt als mens onder de mensen en tegelijkertijd ook als eniggeboren Zoon van God. En als grote verdienste van zijn weg en van zijn werk wordt ons verkondigd, dat wij nu niet meer bang hoeven te zijn om voor God te verschijnen. Als wij, net als Jezus, door de hemelsferen zullen gaan om te verschijnen voor de troon van God, dan vinden we daar genade. Omdat Jezus daar is.

Jezus is als mens net zo kwetsbaar geweest als wij. Ook Hij had te maken met de zuigkracht van de zonde. En omdat Hij deze zuigkracht als mens heeft ondervonden, kan Hij ook in alle redelijkheid en billijkheid oordelen over zonden, die door mensen in zwakheid zijn begaan. Voor zo'n zonde moest in het Oude Testament een offer worden gebracht. Vanuit het evangelie leren wij dat Christus zelf dat offer is. Waar dus een hogepriester moest offeren voor het volk, inclusief voor zichzelf, horen wij van Jezus, dat Hij zelf dat offer is. Dat is dan ook meteen de roeping, waartoe Hij geroepen is. De roeping van Jezus heeft alles te maken met zijn gehoorzaamheid aan de wil van zijn Vader. Dat was voor Hem niet makkelijk. Zijn weg ging door de diepte heen. De schrijver wijst hierin ook op de nacht in Getsemané, waar Jezus bad om een andere weg dan de weg naar het kruis. Jezus is aan dat kruis gestorven. Toch verkondigt de schrijver hier, dat zijn gebed werd verhoord. Hoe? Door te wijzen op zijn ontzag voor God. Luther zegt, dat Jezus' gebed hier verhoord wordt op grond van zijn geloof. En dat Hij bevrijd wordt van de angst voor God, dat is de angst dat hij God tegenover zich zou vinden in plaats van naast Hem als degene die deze weg van Hem vraagt. Nu Jezus op grond van dit gebed in die donkere nacht toch gehoorzaam blijft aan de wil van zijn Vader, trekt zijn Vader met Hem op, omdat heel deze weg juist de bedoeling was van de roeping van zijn Zoon. Zo wordt het lijden en sterven van Jezus omschreven als de uiteindelijke volmaaktheid. Een volmaaktheid die past bij een offerlam, dat rein moest zijn, volmaakt, om te kunnen dienen als het lam, dat de zonden van deze wereld wegneemt. In deze weg en in dit werk worden wij getuige van het geloof dat wij mogen hebben en de hoop die wij mogen koesteren op onze hemelse hogepriester, naar de orde van Melchisedek.

Vers voor vers

Hoofdstuk 4

- Vs. 14 Wij horen hier de oproep om vast te houden aan het geloof.
Dat geloof heeft alles te maken met de belijdenis, dat Jezus de Zoon van God is.
Dit is een belangrijke en centrale uitspraak, die in heel het vervolg van deze tekst als stralende achtergrond moet worden gelezen.
Dat Hij de Zoon van God is blijkt wel, omdat hij de hemelsferen is doorgegaan.
- Vs. 15 Maar Jezus is ook mens geweest. Een mens die geen zonde heeft begaan. Maar die wel goed op de hoogte is van de zuigkracht van de zonde.
- Vs. 16 Deze mens, Jezus, staat voor Gods troon. Als wij voor diezelfde troon verschijnen, zal Hij naast ons staan en vinden wij daar barmhartigheid en genade.

Hoofdstuk 5

- Vs. 1-10 In deze verzen wordt langs twee lijnen uitgelegd, dat Christus beantwoordt aan de voorwaarden voor het ambt van hogepriester.
In vers 1-3 wijst de schrijver ons op het feit, dat Jezus mens was zoals wij.
Vanaf vers 4 spreekt hij over de roeping tot het ambt.

- Vs. 1-3 Alle mensen lijden onder de zuigkracht van de zonde. Daarom moet het offer, dat de hogepriester mag brengen vanwege de zonden van het volk, ook gebracht worden met het oog op de hogepriester zelf.
Door dit offer stelt de hogepriester zich niet alleen op als zondaar onder de zondaren, maar zal hij ook begrip hebben voor zonden, die men vanwege onwetendheid of uit zwakheid heeft begaan.
In het Oude Testament gold een bewuste zonde als directe misdaad tegen God. Maar een onbewuste zonde kon vergeven worden, op grond van offer en gebed.
- Vs. 4 Vanaf dit vers gaat de schrijver in op de roeping van Jezus tot Hogepriester. Jezus heeft zich deze titel niet toegeëigend. Hij ontving deze roeping van zijn hemelse Vader, de God van Israël. Zoals Aaron geroepen is, zo ook Christus.
- Vs. 5v Dit wordt onderstreept met twee citaten, zie Psalm 2,7 en Psalm 110,4.
Door deze twee teksten aan te halen, toont de schrijver aan dat elke verdachtmaking van Jezus' priesterschap misplaatst is.
Ten eerste is er sprake van een priesterschap naast dat van Aaron, nl. van Melchisedek.
En ten tweede is de God van Israël degene, die zijn Zoon roept tot dit ambt.
- Vs. 7 Ondertussen was deze roeping voor Jezus niet makkelijk. Met een sterke verwijzing naar het gebed van Jezus in de hof van Getsemané, zijn weg en zijn werk, zijn lijden en sterven aan het kruis, spreekt de schrijver over zijn tranen en gebeden. God kon Hem immers redden van de dood. De weg van Jezus liep echter uit op de dood. Heeft God Hem dan verhoord, zoals de schrijver hier beweert? Om dit te volgen moeten we bij Luther te rade gaan. Jezus is verhoord op grond van zijn geloof. Hij ging zijn weg in gehoorzaamheid aan de wil van zijn Vader. De drinkbeker wordt dan ook niet weggenomen. Integendeel: deze drinkbeker is de kern van de roeping van Jezus. Dit is juist het doel van God, dat de Zoon zal lijden en sterven. In dit lijden en sterven is God niet de tegenstander van Jezus, maar maakt Hij van Jezus de grote Verlosser die als Hogepriester voor zijn troon mag staan.
- Vs. 9v De uiteindelijke volmaaktheid is het sterven van Jezus. Door te sterven aan het kruis is Jezus zijn weg gegaan tot het einde, als Lam dat volledig smetteloos was en dat de zonden van de wereld weggenomen heeft. Zo is hij door God uitgeroepen tot de Hogepriester die hij mag zijn, naar de orde van Melchisedek.

Vragen

- Wat betekent het voor jou, dat wij een hogepriester hebben in de hemel?
- Vind je het moeilijk? Vasthouden aan jouw geloof?
- Heb je God in jouw gebeden al eens om vergeving gevraagd?
En denk je dat Hij jou vergeven heeft? Waarom?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 47	
Lied 380	(=Gezang 232 LvdK)
Lied 675	(=Gezang 477 LvdK)
Lied 661	(=Gezang 105 LvdK)
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Jezus is de Goede Herder	Hemelhoog 428
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Van A tot Z	Hemelhoog 621
Zeg het voort	Hemelhoog 696
Toen De Heer was opgestaan	Hemelhoog 199
Ik moet weggaan	Hemelhoog 231

Auteur: PZ

Grote Verzoendag

Inleiding

Joep en Chris hebben ruzie. 'Geef hier, het is mijn bal', roept Chris. 'Nee', roept Joep, 'het is mijn bal. Kijk maar er staat een letter op. Een J.' Ja, dat is waar. Op de bal staat de letter J. Dat is de letter van Joep. 'Maar ik had hem hier neergelegd', zegt Chris. 'bij het schuurtje, dat weet ik zeker. 'Dat is ook waar. Chris liep even terug naar huis en liet de bal liggen bij het schuurtje. En nu maken de jongens ruzie, dat is vervelend. 'Kijk', zegt Joep 'kijk Chris, daar ligt jouw bal, hij is weggerold.' En ja hoor, daar ligt de bal van Chris, een eindje verderop. 'Sorry', zegt Chris, 'je hebt gelijk.' Gelukkig, Chris en Joep maken het weer goed en gaan weer fijn voetballen. 'We gaan gewoon opnieuw beginnen', zeggen ze allebei.

Designed by studiogstock / Freepik

Bijbelvertelling

Wat fijn dat Joep en Chris het weer goedmaken. Dat is belangrijk. Grote mensen kunnen ook wel eens ruzie maken. Het is fijn als het ook weer goed komt. 'Sorry' zeggen is soms moeilijk, maar wel belangrijk. Fijn als het dan weer goedgeemaakt is.

Dat staat ook in de Bijbel. Ieder jaar is er grote Verzoendag, Grote 'Goedmaak' dag. Dit vieren de mensen in Israël. De hogepriester brengt een offer in de tempel. Dan vraagt de hogepriester aan God of Hij de verkeerde dingen die de mensen gedaan hebben wil vergeven, of Hij het weer goed wil maken. De hogepriester heeft zelf ook wel verkeerde dingen gedaan. Eerst moet hij vergeving vragen voor zichzelf. God maakt het weer goed met hem.

Daarna gaat de Hogepriester naar de Ark. Weet je nog? De mooie gouden kist met de stenen erin waarop de regels van God staan. Als de Hogepriester bij de Ark is, kan hij vergeving vragen voor alles wat de mensen verkeerd hebben gedaan. En dan kan God dat ook goedmaken. Zo vergeeft God de verkeerde dingen die de mensen gedaan hebben.

De Here Jezus is de belangrijkste 'Goedmaker'. Hij heeft zelf geen verkeerde dingen gedaan, maar vergeeft ons alles wat fout was.

De dag dat Jezus stierf voor alles wat wij verkeerd deden is dus eigenlijk een goede dag. We noemen die 'Goede Vrijdag'. Drie dagen later vieren we Pasen, de dag dat Jezus weer opstond uit de dood, het grootste wonder van God voor alle mensen.

Onze zonden zijn nu allemaal en voor altijd weg. Jezus heeft het goedgeemaakt voor ons alle mensen!

Gebod

Here God, dank U wel dat U van ons houdt.
U maakt het weer goed met ons!
Amen.

Auteur: IFF

Jezus is onze Hogepriester

Inleiding

Ruzie. Iedereen heeft wel eens ruzie. Soms kun je het snel weer goedmaken, soms duurt het eventjes voordat het zover is. Ook de manier waarop je een ruzie goedmaakt kan verschillen.

Heb je ruzie met je vader of moeder gemaakt? Dan geef je elkaar meestal een knuffel om het weer goed te maken.

Had je ruzie met een vriendje of een klasgenoot dan geef je elkaar vaak een hand en zeg je sorry tegen elkaar. Dan is het weer goed, dan kun je weer verder met elkaar.

Soms heb je hulp nodig om het weer goed te maken, dan lukt het niet om er samen uit te komen. Als dat op school gebeurt, dan ga je naar de juf of meester. Samen praat je er dan over en meestal komt er een goede oplossing en kan het goedgemaakt worden tussen jou en degene met wie je ruzie hebt.

Thuis ga je vaak naar je vader of moeder als je hulp nodig hebt bij het vinden van een oplossing.

Vandaag gaat het in het verhaal ook over zo'n oplossing: iemand komt ertussen en zorgt voor een goede oplossing. Als je het goed maakt met iemand heet dat 'je verzoenen met elkaar'.

Bijbelvertelling

In Israël is er ieder jaar een speciale dag om het goed te maken met de Here God. In een jaar gaan er vaak dingen verkeerd. Je liegt of jukt eens, je pakt iets wat van een ander is, je bent ongehoorzaam of je zegt verkeerde dingen, je scheldt iemand uit of je gebruikt de naam van Here God op de verkeerde manier. Als mensen deze dingen doen, dan noemen we dat zondigen. Als mensen zondigen, denken ze vooral aan zichzelf en zetten ze de Here God aan de kant. Ze doen wat ze zelf willen en houden zich niet aan de regels die God gegeven heeft om ons gelukkig te laten zijn.

Dan kun je wel wat hulp gebruiken om het weer goed te maken met de Here God. En dat gebeurt nu op die ene speciale dag. Die dag heet: Grote Verzoendag. Hoor jij daar ook het woordje 'verzoenen'? Je met iemand verzoenen betekent dat je het goed maakt met diegene. Op die Grote Verzoendag gebeurt er in de tempel iets bijzonders, ieder jaar opnieuw. De hogepriester maakt zich klaar en gaat de tempel in. Op deze ene speciale dag in het jaar gaat de hogepriester naar het achterste gedeelte van de tempel, het Heilige der Heiligen. Daar staat de Ark met het Verzoendeksel. Alweer hoor ik daar 'verzoen' in het woord Verzoendeksel. De hogepriester gaat dan aan het werk. Eerst offert hij voor zijn eigen zonden en fouten. Daarna offert hij een bokje voor zonden van het hele volk Israël. Het bloed van deze bok sprenkelt hij over het Verzoendeksel van de Ark. De bloedspetters zie je duidelijk zitten op het deksel, ze zijn een duidelijk teken dat de Here God alles vergeeft. Alles is weer goed tussen God en de mensen.

Alles wat ik je nu verteld heb, staat in het Oude Testament, het eerste stuk van de Bijbel. De Here God heeft

aan de Israëlieten doorgegeven dat zij ieder jaar deze dag moeten houden. Hij weet natuurlijk dat de mensen fouten maken, soms veel fouten. Hij weet ook dat mensen dit niet zelf goed kunnen maken.

In het Nieuwe Testament, het tweede stuk van de Bijbel staat voor alle mensen geschreven over een andere Hogepriester, een Hogepriester met een hoofdletter. De hogepriester in het Oude Testament is steeds iemand anders. Het was een belangrijke taak, maar als de hogepriester oud was en zijn werk niet meer kon doen, kwam er een nieuwe hogepriester. De Hogepriester uit het Nieuwe Testament, die met een hoofdletter, is steeds dezelfde. Jij hebt het vast al begrepen. Die Hogepriester is de Here Jezus.

Voordat ik verder ga, heb ik een vraag voor je. Weet jij wanneer de Here Jezus liet zien dat Hij onze Hogepriester is? Dat was op Goede Vrijdag. We hebben eraan gedacht dat Hij gestorven is voor al onze zonden, voor alle fouten die wij maken. Zijn bloed was duidelijk zichtbaar toen Hij aan het Kruis hing. Jezus is onze Hogepriester, maar Hij is ook het offer. Denk nog maar eens aan het bokje dat de hogepriester in de tempel offerde en het bloed van het bokje dat op het Verzoendeksel werd gesprend. De Here Jezus zelf is voor onze zonden gestorven, Zijn bloed was zichtbaar aan het kruis op Golgota. Maar dat was niet het einde van het verhaal van Jezus. Hij is weer opgestaan en leeft! En dat kan dus alleen, omdat de Here Jezus dat voor ons gedaan heeft. Voor jou, voor mij, voor iedereen. Dankzij de Here Jezus kunnen alle mensen die Hem gehoorzaam zijn, die van Hem houden en op hem vertrouwen voor altijd gered worden.

De Here God verzoent zich met ons, doordat Hij de Here Jezus naar de aarde heeft gestuurd. Hij is onze Hogepriester!

Gebed

Here God, wat is het bijzonder dat U ons telkens weer wilt en kunt vergeven.

Jezus is onze Hogepriester, Hij is gestorven voor onze zonden, voor onze fouten.

Dank U wel voor de Here Jezus. Amen.

Auteur: JvdM

De Hogepriester van Goede Vrijdag

[Hebreeën 4:14-5:10](#)

Als je de bijbel opendoet bij het begin, dan lees je in Genesis dat God de wereld heeft gemaakt. God maakte de aarde, de planten, de mensen, water, lucht en sterren... en alles was goed.

Maar al snel lees je dan dat het niet lang zo mooi bleef. Er kwam zonde in de wereld, en ziekte. Mensen schaamden zich voor elkaar zoals Adam en Eva, of ze werden jaloers, zoals Kaïn op Abel. En zo gaat het door. Gelukkig denkt God dan niet: 'Die aarde is nu mislukt, die gooi ik maar weg. Ik begin ergens anders wel een nieuw planeetje'. Nee, God houdt van mensen en de wereld die Hij heeft gemaakt. En daarom heeft Hij een plan om de wereld te redden. En ons erbij. Het is de bedoeling dat het allemaal weer net zo goed wordt als in het paradijs.

Een offer

Vijf weken geleden was het Goede Vrijdag. Toen hebben we eraan gedacht dat Jezus is gestorven aan het Kruis. Dat is een heel belangrijke gebeurtenis geweest. Jezus gaf zijn eigen leven om mensen te redden. Dat is echt een offer.

Maar wat is dat nu eigenlijk precies, een offer?

Het volk Israël leefde lang voor Jezus op aarde was. Toen was alles anders. Zij kenden nog niet de verhalen van Jezus die stierf, die ook weer levend werd omdat Hij het van de dood had gewonnen. Ze kenden ook niet het verhaal van het Pinksterfeest, dat we bijna weer gaan vieren. Al die dingen waren toen nog niet gebeurd.

Wat ze wel weten is hoe God wilde dat ze leven. De mensen moeten voor elkaar zorgen, niet jaloers zijn, God dienen, elkaar met respect behandelen, niet liegen, stelen en doden. Allemaal dingen die ervoor zorgen dat het goed gaat in een land. Maar net als overal: dat is voor mensen niet gemakkelijk, altijd leven zoals God het wil. En er gaat nog wel eens iets mis...

Voor al die dingen vragen de mensen dan vergeving aan God. Ze zeggen: 'Het spijt ons dat we toch jaloers waren, en dat we ruzie hebben gemaakt in plaats van rustig met elkaar te praten en naar elkaar te luisteren.' Dat zeggen de mensen van Israël niet alleen met woorden. Ze zeggen het ook met een offer. Dat is dat er een bokje of een ander dier wordt geslacht, dat wordt dan verbrand, zodat de rook omhooggaat naar de hemel.

Eén keer per jaar wordt een heel speciaal offer gebracht. Dat is op de dag die Grote Verzoendag heet. Dat offer wordt gebracht aan het begin van het jaar door de hogepriester in de tempel. De hogepriester offert eerst voor zijn eigen schuld en daarna offert hij een bokje voor de zonde van het volk. Het bloed van deze bok sprenkelt hij op het deksel van de Ark in het heiligste deel van de tempel. Ieder jaar weer. En dan is het weer goed tussen God en de mensen. Alle zonden zijn vergeven.

Hogepriester Jezus

In het stuk uit de Bijbel waar het vandaag over gaat, gaat het ook over een hogepriester. Hogepriester Jezus. Hij is een heel bijzondere hogepriester. Net is er verteld dat de hogepriester, vóór hij een offer brengt voor de zonden van de mensen, ook voor zichzelf moet offeren.

Jezus is God en Hij was tegelijk als mens op aarde. Hij deed geen zonde. Ook al leefde Hij in dezelfde wereld als jij en ik, en alle andere mensen, Hij leefde precies zoals God, zijn Vader het wil. Maar Hij wist en weet ook hoe moeilijk het soms kan zijn op aarde, als je verdrietig bent bijvoorbeeld, of als mensen ruzie maken. Hij was mens en ook God en weet precies hoe wij ons voelen. Jezus doet iets heel bijzonders: in plaats van een bokje, offert Hij zichzelf. Niet met een offer waarvan rook omhooggaat, maar aan het Kruis. Hij geeft zijn leven om ons te redden.

En dat is het laatste offer. Wat Jezus deed was genoeg voor altijd en voor de hele wereld. Bijzonder hè? Want anders dan bij dat bokje, wist Jezus wat er gebeurde toen Hij zich opofferde. En ook anders dan bij dat bokje, kwam Hij weer terug uit de dood. Zo kan iedereen weten dat Hij sterker is dan welke zonde, ziekte of verdriet dan ook.

Vertel!

Lees, nog eens, samen het bijbelgedeelte van vandaag en praat erover met de volgende vragen. Gebruik zo veel mogelijk eigen woorden.

- Jezus is een hogepriester in de Hemel *H. 4:14*
Wat doet hij daar nu? *kijk in H. 5:1*
Wat zou dat betekenen?
- Kijk eens naar *H. 4: 15*. Waarom kan Jezus met ons meeleven als we verdrietig zijn, of ons schamen bijvoorbeeld?
- Waarom hoeven we niet bang te zijn om aan God te vertellen wat we verkeerd hebben gedaan? *H.4:16*
- Jezus heeft er niet zelf voor gekozen om het offer voor de wereld te zijn: *H. 5: 4 en 8*. Hoe vind je dat als je denkt aan het verhaal van Goede Vrijdag?
En als je denkt aan het verhaal van Pasen?

Auteur: MZ

14 mei 2026

Jezus woont in het hemels Heiligdom

Hebreeën 9:24-26

Thema: De Hogepriester in de hemel

Doel

De kinderen leren dat Jezus, de Hogepriester, na de Grote Verzoendag verder werkt voor ons in de hemel. Hij pleit voor ons bij zijn Vader.

Toelichting

In Hebreeën 9 wordt gezegd dat Jezus de hemel is binnengegaan. Ook de plaats waar Jezus na zijn werk op aarde verblijft wordt een heiligdom genoemd. Jezus blijft ook na zijn Hemelvaart onze Hogepriester. Offeren is niet meer nodig. Dat is op Golgota gebeurd. Het offer van het lijden en sterven is eenmalig, reddend voor altijd. Wel bidt Jezus als Hogepriester in vervolg op het offer van zijn leven. Hij pleit voor de gelovigen die door Hem zijn verlost van de ondergang in de zonde. Zo wordt de hemel een Heiligdom, een plaats van gebed.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus is nu in de hemel

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen de geschiedenis van de Hemelvaart uit Handelingen 1. Leg daarbij de nadruk op het feit dat Jezus bij zijn Vader in de hemel mag terugkeren. Het werk op aarde (lijden en sterven om ons te redden) is klaar. Maar in de hemel blijft Jezus aan ons denken. Hij vergeet ons niet en bidt of zijn Vader ons onze zonden wil vergeven, of Hij ons wil helpen om gelovig te leven. Of God goed voor ons wil zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: In de hemel werkt Jezus verder

Richtlijnen: Vertel als inleiding over een kind dat belooft vader of moeder een ochtend te helpen. De eerste opdracht is uitgevoerd en het kind komt terug: 'Ik ben klaar, wat mag ik nu doen?' Dan krijgt het een nieuwe opdracht. Zo gaat het ook met Jezus bij de Hemelvaart. Hij is klaar op aarde en heeft nu een nieuwe taak in de hemel.

De Hemelvaart betekent dat Jezus in het aardse heiligdom niets meer hoeft te doen. Zijn lijden is eens en voor altijd genoeg. Jezus is gezonden naar de aarde om ons van de zonden te verlossen. Hij heeft zich voor ons geofferd als Hogepriester (zie 10 mei). De Vader haalt zijn Zoon nu thuis. In de hemel zet Hij zijn werk voort. Jezus pleit voor de gelovigen die Hij heeft gered. Hij bidt om vergeving en kracht voor Gods kinderen die Hij op aarde achterliet voor de tijd totdat Hij terugkeert om alles nieuw en volmaakt te maken.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Vanaf Hemelvaart: Hogepriester in de hemel

Richtlijnen: Nieuwe offers zijn niet nodig, nu Jezus als onze Hogepriester zichzelf heeft geofferd. Het lijden en sterven op Golgota is eenmalig, reddend voor altijd. Het verzoeningswerk is voltooid. In Hebreeën 9 wordt daarom gezegd dat Jezus de hemel is binnengegaan. Ook de plaats waar Jezus na zijn werk op aarde verblijft wordt een heiligdom genoemd. Jezus Christus blijft ook na Hemelvaart zijn liefde voor mensen tonen. Hij bidt in vervolg op het offer van zijn leven. Hij pleit als Hogepriester voor de gelovigen die door Hem zijn verlost van de ondergang in de zonde. Zo wordt de hemel een Heiligdom, een plaats van gebed.

Vinden de jongeren deze uitleg reden om de Hemelvaart een feest te noemen? Of vinden zij, net als de discipelen, dat Christus' thuiskomst boven een gemis voor ons is? Welke steun en troost biedt een Hogepriester in de hemel een gelovige?

Extra bijbelgedeelte: Handelingen 1: 1-11

Lucas wijst erop dat met de Hemelvaart de tijd begint dat Jezus als levende Heer weer bij zijn Vader verblijft. Hij wordt opgenomen in de hemel, nadat Hij voor de verzoening van de mensen heeft geleden en is gestorven.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemeen

Vandaag is het Hemelvaartsdag. Als gemeente van Christus vieren we, dat Jezus terug is gegaan naar de plaats waar Hij vandaan kwam. Een plek die wij de hemel noemen. De plek waar God is. Over deze plek lezen wij vandaag in de brief aan de Hebreëën. En zoals ook al eerder in deze brief, horen wij over deze plek dat dat het hemelse heiligdom van God is, waar Jezus Christus, de Zoon van God, is binnengegaan als grote Hogepriester.

Wij zijn nog nooit in dat heiligdom geweest. Maar we kennen vanuit het Oude Testament wel een aards heiligdom, de tempel te Jeruzalem, waar God zijn naam liet wonen en waarnaar de pelgrims zijn opgegaan, om te bidden tot de HEER. De Tempel, met de tempeldienst en alle offers die daarbij horen, worden dan ook als voorbeeld aangehaald om Jezus te duiden als de Hogepriester die Hij mag zijn. Want Hij mag bidden tot de Heer van ons allen, onze Vader die in de hemel woont. Als biddende hogepriester pleit Hij voor al Gods kinderen en neemt Hij als het ware de gebeden op, die ook de pelgrims hebben gebeden in hun opgang tot Gods altaren. Zij kwamen samen in de tempel, met haar cultus en haar rituelen. Deze rituelen hadden ook vaak te maken met een vorm van reiniging. En het middel dat werd ingezet voor een geestelijke reiniging, was bloed.

Maar moest nu ook dat hemelse heiligdom, met alles wat daarop en daarin is, gereinigd worden met het bloed van een offerdier? En hoe vaak moest dat dan wel niet? Voor het antwoord op deze vraag wijst de schrijver van de brief op Jezus en op het bijzondere van de plek waar Hij nu is. Want het hemelse heiligdom is niet door mensenhanden gemaakt. Het is de hemel zelf, waar God woont. Waar Jezus nu is en waar Hij voor ons pleit.

Dit is de meest heilige plek die wij ons kunnen indenken. En daarom heeft deze plek niet nodig wat op aarde wel nodig is: de tempel in Jeruzalem moest steeds weer gereinigd worden, samen met allen die daar kwamen. Voor het hemelse heiligdom geldt, dat de reiniging zich al voltrokken heeft op dat ene moment dat Christus stierf als offer aan het kruis. Zijn offer, zijn bloed, is voor eens en voor altijd afdoende. Zo heeft hij de tijd van de beloften voltooid en de macht van de zonde gebroken. En Hij bidt voor ons.

Vers voor vers

- Vs. 24 Een heiligdom dat niet door mensenhanden is gemaakt, kan alleen maar gemaakt zijn door God zelf. Het is de plaats waar hij woont en waar Jezus voor ons pleit.
- Vs. 25 In dit vers klinkt de tegenstelling tussen het aardse en het hemelse heiligdom. Ook klinkt hier het verschil tussen de dienst van de hogepriester, die het bloed van een offerdier offert, en de hogepriester, die zichzelf aanbidt tot een offer.
- Vs. 26 Het offer van Jezus Christus hoeft slechts eenmaal gegeven te worden. Het is voor eens en voor altijd afdoende. Beloften zijn hier vervuld. Een nieuwe tijd breekt aan. De macht van de zonde is voorgoed gebroken.

Vragen

- De hemel wordt hier beschreven als hemels heiligdom, met Jezus als hogepriester in dat heiligdom. Hoe ziet de hemel er volgens jou uit?
- Vind je het belangrijk, dat Jezus voor jou bidt? Waarom?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 93

Lied 661

(=Gezang 228 LvdK)

Lied 663

(=Gezang 234 LvdK)

Lees je bijbel

Hemelhoog 382

Meer en meer

Hemelhoog 384

Uw woord is een lamp voor mijn voet

Hemelhoog 494

Laat zo je licht maar schijnen

Hemelhoog 685

Vertel het aan de mensen

Hemelhoog 691

Auteur: PZ

Jezus is nu in de hemel

Inleiding

'Pap?'. Simon staat naast zijn vader die aan het bureau achter de computer zit. 'Wat ben je aan het doen?' Pap kijkt opzij van zijn computer en antwoordt: 'ik moet nog even wat werk doen voor op kantoor' 'Maar je bent nu toch thuis? Je hebt nu vakantie!' 'Dat klopt helemaal Simon' Het werk dat ik echt alleen op kantoor kon doen, dat is klaar.

Maar er zijn nog wat dingen die ik aan mijn collega's wil doorgeven voor de tijd dat wij op vakantie zijn. Dan weet ik zeker dat alles goed blijft gaan wanneer ik weg ben. En dat kan ik ook thuis even doen. Gaan jullie maar vast je pyjama's aandoen en jullie tanden poetsen, dan kom ik zo om uit de Bijbel te lezen'

Even later komt papa en pakt de kinderbijbel. 'Wie weet wat voor dag het vandaag is? Waarom zijn jullie vrij van school?' 'Omdat het vakantie is?', vraagt Bart. 'Ja, maar waarom vandaag al, op donderdag?', vraagt papa. 'Het is Hemelvaartsdag, papa!', weet Simon.

'Heel goed, Simon, en welk verhaal uit de Bijbel hoort daarbij?' Dat weten de jongens niet. 'Goed, luister maar,' en papa vertelt:

Bijbelverhaal

De discipelen zijn zo blij dat ze weer met de Here Jezus kunnen praten! Ze dachten echt dat Hij dood was ... Maar Jezus heeft altijd gezegd tegen zijn vrienden: 'Ze zullen Mij doden, maar Ik zal weer opstaan, en daarna zal ik teruggaan naar mijn Vader in de hemel en daar voor altijd voor jullie blijven bidden en voor jullie zorgen. Ik laat jullie niet alleen'.

En vandaag is die dag ... Jezus en zijn discipelen lopen buiten. Hij vertelt hun: Mijn werk op aarde is klaar, maar in de hemel zal Ik voor jullie blijven bidden. Ik zal aan de Here God, mijn Vader, altijd vertellen over jullie. Hoeveel Ik van jullie houd. En dat jullie altijd zulke goede vrienden zijn geweest. Maar ook zal Ik bidden voor alle andere mensen. Dat werk kan Ik doen vanuit de hemel. En over een tijd zal Ik voor iedereen terugkomen.

Op dat moment lijkt er een wolk om de Here Jezus te komen en ... is Hij niet meer te zien. De discipelen kijken nog verbaasd omhoog, maar nee ... Hij is écht naar de hemel gegaan. Van daaruit zal Hij ook voor hen zorgen.

Afsluiting

'Net als jij papa!' zegt Simon. 'Jouw werk op kantoor is ook klaar, en nu ben je thuis. Maar thuis kon je ook nog werk doen, zodat het goed zal gaan met je collega's en het werk op kantoor! Papa lacht, Tja, daar lijkt het een beetje op... Maar ik heb nu toch echt een weekje vakantie! En de Here Jezus heeft nooit vakantie, en slaapt nooit, Hij is altijd bereikbaar! En staat klaar om ons te helpen'

Auteur: JV

In de hemel werkt Jezus verder

Inleiding

Weet jij het nog van afgelopen zondag? We hebben het toen gehad over de Grote Verzoendag. De dag dat de hogepriester voor alle zonden van het hele volk Israël een bokje offerde en het bloed daarvan sprenkelde over het Verzoendeksel van de Ark. Dat was in de Oude Testament. In het Nieuwe Testament staat dat Jezus onze Hogepriester is. Hij heeft het goedge maakt met de Here God, voor ons! Hij heeft het goedge maakt door de sterven aan het kruis, zijn bloed was daar te zien. Maar Jezus heeft de dood overwonnen en leeft! Waar is Jezus nu?

Vandaag ben je hier, hoewel het geen zondag is, maar donderdag. Dat heeft alles te maken met de vraag waar de Here Jezus nu is! Weet je hoe deze speciale dag heet? Het is vandaag Hemelvaartsdag. Het eerste stukje van dat woord geeft eigenlijk gelijk al het antwoord op de vraag 'waar is Jezus nu?'.

Vertelling

Bob heeft vrij vandaag. 'Een dagje geen school en niet werken is prima', heeft mama gezegd. 'Maar ik denk wel dat je mij dan kunt helpen met een paar klusjes.' Bob staat er helemaal klaar voor en zegt: 'Mam, wat is het klusje dat ik ga doen?' Allereerst ga jij je eigen kamer opruimen. Bob knikt en rent naar zijn kamer. Hij snapt wel waarom mama dit als eerste klus geeft. Zijn kamer is een rommeltje. Afgelopen week zijn er verschillende vriendjes komen spelen en er ligt van alles waar ze mee gespeeld hebben op de grond en op zijn bureautje. Snel gaat Bob aan de slag. De autootjes in de goede bak, de stiften en kleurpotloden in het laatje van het bureau. Tussendoor komt hij nog stukjes tegen van de knikkerbaan die hij eergister samen met Sam heeft gemaakt. Het is een flinke klus, maar het lukt.

Als Bob klaar is, gaat hij snel naar mama. 'Klaar! Wat mag ik nu gaan doen?' Ik heb nog een heel belangrijk klusje. We gaan strakjes samen pannenkoeken bakken, maar ik ben vergeten eitjes te halen. Jij mag nu even naar de winkel om een doosje eitjes te halen. Er verschijnt een lach op het gezicht van Bob. Dat klusje gaat hem wel lukken en dan daarna samen met mama pannenkoeken bakken is natuurlijk een feestje!

Bijbelvertelling

Vandaag is het Hemelvaartsdag. Deze dag gaat over de Here Jezus. Jezus is door zijn Vader, de Here God, naar de aarde gestuurd met een opdracht. Die opdracht is klaar, alles is gedaan. En nu gaat Jezus weer terug naar zijn Vader om daar de volgende opdracht uit te voeren. En zo is dat gegaan...

Na het sterven en opstaan van de Here Jezus is Hij vaak bij de discipelen geweest. Vandaag is de laatste dag dat zij Hem zullen zien. Dat weten zijn vrienden nog niet, maar Jezus weet het wel. Hij neemt hen mee de stad Jeruzalem uit. Samen wandelen ze door de poort en lopen ze door het open veld rondom de stad. Waar ze precies

naartoe gaan, dat weten de vrienden van Jezus niet. Maar Jezus wijst hun altijd de juiste weg, dat zal nu ook zo zijn. Op de top van de Olijfberg staan ze stil. Jezus kijkt zijn vrienden een voor een aan en zegt: 'Jullie moeten in Jeruzalem blijven, jullie moeten niet weggaan. Ik heb jullie al verteld dat mijn Vader jullie de Heilige Geest zal geven, Die zal jullie troosten en helpen.' 'Gaat U dan nu koning van Israël worden? Wachten wij daarop?', vragen de discipelen aan Jezus. Met vriendelijke ogen kijkt Jezus rond en zegt dan: 'Jullie hoeven niet te weten wanneer dat zal gaan gebeuren. Er is er maar Eén die dat weet, dat is Mijn Vader. Maar Ik beloof jullie dat jullie kracht zullen krijgen van de Heilige Geest. Die zal door mijn Vader gestuurd worden. Daarna moeten jullie over gaan vertellen over Mij. In Jeruzalem, in Judea en over de hele aarde.'

Dan gebeurt er iets bijzonders. Terwijl Jezus zijn laatste woorden uitspreekt, strekt Hij zijn handen uit en gaat langzaam omhoog. De vrienden van Jezus moeten hun hoofd omhoog doen om Hem nog te kunnen zien. Als Hij al een heel stuk omhoog is gegaan, komt er een wolk onder zijn voeten. Nu kunnen ze de Here Jezus niet meer zien.

Terwijl ze maar omhoog blijven kijken, staan er plotseling twee engelen bij hen. Ze vragen: 'Waarom blijven jullie toch naar de lucht kijken? Dat moeten jullie niet doen. Jezus is naar de hemel gegaan. Maar er komt een dag dat Hij weer terugkomt, dan zal Hij terugkomen op de wolken.' De mannen knikken. Ze herinneren elkaar aan wat hun Vriend hun net gezegd heeft. 'Kom, we gaan terug naar Jeruzalem, zoals Jezus heeft gezegd. Daar zullen we wachten op de Heilige Geest.' Dan lopen de mannen terug van de Olijfberg naar Jeruzalem.

De engelen hebben het gezegd, de vrienden van Jezus weten nu waar Hij is. Hij is in de hemel, bij zijn Vader. Maar zijn werk is nog niet voorbij. Zijn eerste taak was op de aarde. Daar heeft Hij zieken genezen, verhalen verteld en aan de mensen geleerd wie zijn Vader is. En Hij was de Hogepriester, met een hoofdletter. Nu komt zijn tweede opdracht. In de hemel is Hij nog steeds de Hogepriester. Hij bidt om kracht voor Gods kinderen op de aarde. Hij bidt voor de gelovigen die met Hem in de hemel zijn, al hun zonden zijn vergeven! In de hemel klinkt steeds weer het gebed van Jezus en zijn Vader luistert.

Gebed

Vader in de hemel, wij danken U voor alles wat U ons geeft.

Wij danken voor de Here Jezus die onze Hogepriester is.

Wilt U ons alle fouten die wij gemaakt hebben, vergeven?

Geef ons de Heilige Geest in ons hart, zodat wij goede keuzes zullen maken in ons leven.

Dank U wel Here Jezus dat U in de hemel voor ons bidt en vanuit de hemel voor ons zorgt.

Amen

Auteur: JvdM

Vanaf Hemelvaart: Hogepriester in de hemel

Ja, het is vandaag Hemelvaartsdag, maar wat vieren we dan eigenlijk? Jezus stijgt op naar de hemel, eigenlijk is het een afscheid, wat is daar leuk aan?

- Wanneer neem je afscheid en wat vind je dan verdrietig? Of juist niet?
- Jezus gaat naar de hemel, naar het heiligdom. Hoe denk je dat het eruit ziet?

Vandaag gaat het inderdaad over Hemelvaartsdag. In het Evangelie van Matteüs en aan het begin van Handelingen staat het duidelijk omschreven. Vandaag vertel ik hetzelfde uit de brief aan de Hebreeëën. Wie de schrijver van deze brief is, is onbekend. Het zou een brief van Paulus kunnen zijn, maar zeker is het niet.

Terug naar de hemel, vanwaar Jezus ook weer komen zal Jezus is gegaan naar het heiligdom dat wij nog niet kennen. Toch is er al iets bekend van, namelijk in het Oude Testament. Eerst in de tent, toen Mozes nog rondtrok met het volk Israël, later in de tempel in Jeruzalem. Het is de heiligste plek die er bestaat. Uiteraard kan deze niet voor iedereen toegankelijk zijn. Heilig betekent eigenlijk 'apart gezet'. Het gaat erom dat iemand afstand neemt van alles wat slecht is.

Daarom moest het heiligdom in het Oude Testament altijd gereinigd worden met het bloed van een offerdier. Nu heeft Jezus zichzelf gegeven als offer, Zijn bloed reinigt voor altijd. Offerdieren zijn voor ons niet meer nodig. Het heiligdom is niet door mensenhanden gemaakt. Het is door God gemaakt en Jezus pleit daar voor ons. Jezus is onze Redder en Verdediger. Maar het gaat nog verder dan dat.

De Hogepriester

Voor wie het (nog) niet wist, een priester is iemand die bemiddelt tussen God en mensen. In het Oude Testament zijn daar mensen voor aangesteld. Om de relatie tussen God en mens te herstellen. Deze relatie is verbroken in Genesis 2, toen Eva van de verboden vrucht heeft gegeten. Maar meteen heeft God aangegeven dat het van zijn kant weer in orde zou komen. Eerst door het verbond met Abraham, dat doorgegeven werd van vader op zoon, binnen het volk Israël, waaruit de Here Jezus is geboren. Om het karwei te voltooien, af te maken, zodat we rein kunnen zijn voor God.

De priester bemiddelt tussen God en mensen. Wat Jezus gedaan heeft, het leven zonder te zondigen voorgeleefd. Hij is gestorven aan het kruis en heeft daarbij zijn onschuldig bloed gegeven. Hij maakt ons rein. Daarom mogen wij ernaar uitzien, dat we Jezus mogen volgen naar het heiligdom. Doordat Hij als Hogepriester zelf voor ons bidt en pleit.

De macht van de zonde is gebroken.

Jezus is niet meer zichtbaar

Dat maakt het niet altijd makkelijker om over Hem te vertellen, of in Hem te geloven. De discipelen weten ook niet wat hen overkomt als een grote wolk het zicht op Jezus helemaal wegneemt.

Toch wisten zij en weten wij ook, dat er een Trooster komt, de Heilige Geest. Maar de discipelen weten helemaal niet wat ze zich daarbij moeten voorstellen, wat er gaat gebeuren.

De belofte staat vast. De discipelen hebben alles met hun eigen ogen gezien, de kruisiging, de opstanding en de Hemelvaart. Wij niet, wij moeten het doen met de getuigenissen van de Evangelisten. Maar Jezus zegt zelf dat zij die niet zien en toch geloven gezegend zullen zijn. Jezus bidt en pleit, ook voor jou!

Dat Jezus niet meer zichtbaar is, betekent niet dat Hij er niet is, integendeel. Jezus is voor iedereen gekomen, voor iedereen gestorven, voor iedereen opgestaan en voor iedereen naar de hemel gegaan.

Jezus is de Hogepriester die God en mensen bij elkaar brengt, de relatie tussen God en de mensen weer heel maakt. Jezus maakt kapot wat gebroken is. We merken elke dag weer dat de wereld gebroken is, we zien dat in alles om ons heen. Maar we zien uit naar het Heiligdom, waar alles mooi en goed is, waar er geen lijden meer zal zijn.

Hoe vind je het dat Jezus ook voor jou pleit bij de Vader? Vind je dat een mooi idee? Maakt dat je dagelijkse leven anders?

Laten we bidden voor de anderen om ons heen die de Here Jezus nog niet kennen. Laten we bidden dat ook zij hun vertrouwen op Hem zullen stellen.

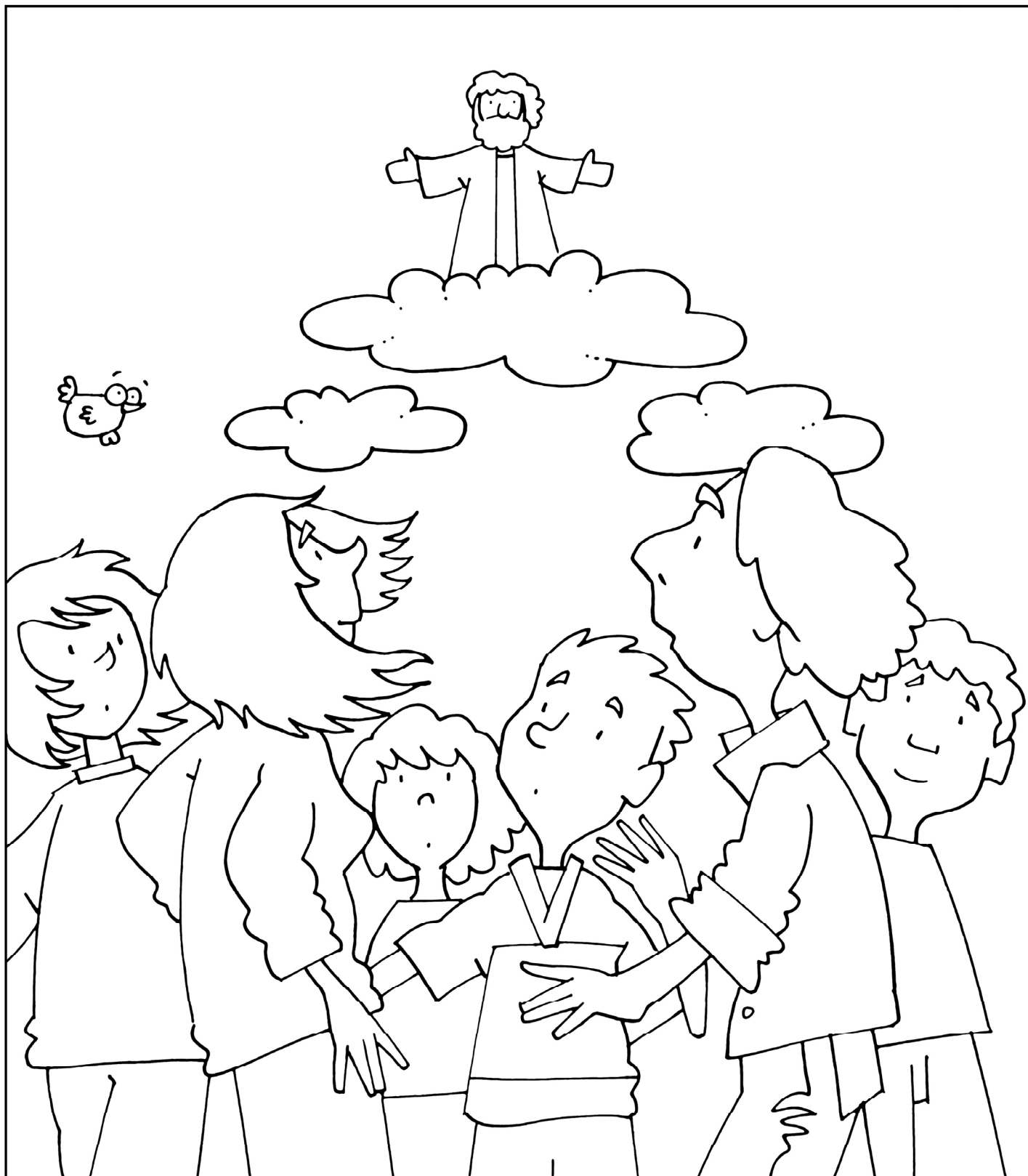
Lees met elkaar Handelingen 1:1-11 nog eens. De verzoening door Jezus is helemaal voltooid. Daarom is het feest vandaag.

Auteur: EvD

17 mei 2026

Blijf bidden dat Jezus terugkomt op aarde

Hebreeën 10:19-39

Thema: Volhouden door liefde en goede daden

Doel

De kinderen leren dat geloven in Jezus Christus en hopen op zijn terugkeer de beste manier is om Hem te eren en altijd hoop te houden.

Toelichting

Weer gebruikt Hebreeën het beeld van het heiligdom. Christus is binnengegaan en heeft ons gereinigd door zich te offeren, zodat God de Vader wie in Hem gelooft de zonden vergeeft. Jezus werd vol eer en glorie thuisgehaald. Maar hoe moeten gelovige mensen God naderen? Hebreeën zegt: samen blijven leven zoals God vraagt. Erop vertrouwen dat wat Christus ons heeft geleerd en heeft laten zien de waarheid is. In de kerk moeten mensen elkaar aansporen om oprecht en trouw te zijn, liefde naar God en elkaar en het doen van het goede samen oefenen. De kerkdiensten zijn belangrijk. Zo laat je dankbaar zien dat Gods genade en Jezus' offer belangrijk voor je zijn. Dan blijft zijn kerk overtuigend zeggen en hopen: Jezus komt snel.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Nog even wachten

Richtlijnen: Vraag de jongste kinderen wat zij doen als ze op iets erg leuks wachten (een verjaardag, een vakantie). Dan is het feest. Tot die tijd bereiden ze zich voor. Wat moet er voor een verjaardag gekocht en klaargezet worden? Hoe bereid je je voor op de vakantie.

Vandaag zegt de Bijbel hoe je wacht op de Here Jezus. Hij is naar de hemel gegaan, maar heeft beloofd snel bij ons terug te komen. Dan wordt het feest op aarde, dan is alles goed; geen ziekte en verdriet meer. Tot dan moeten wij geloven dat Jezus doet wat Hij zegt. En we helpen elkaar om te geloven door op elkaar te letten. Door in de kerkdiensten voor God te zingen en te luisteren naar wat Hij ons in de Bijbel wil zeggen. Daar word je nu al blij van.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Blijven geloven

Richtlijnen: De regering adviseert iedereen om een noodpakket te hebben voor het geval internet, gas, water en elektriciteit uitvallen. 72 uur moet je jezelf kunnen redden. Drinkwater, kaarsen, houdbaar voedsel, batterijen heb je in die eerste dagen nodig om jezelf te verzorgen. En houd goed contact met je burens; samen red je het beter dan alleen. Daarna zou er hulp van buiten moeten zijn.

Jezus is naar de hemel gegaan, nadat Hij zichzelf als Hogepriester heeft geofferd. Hij heeft beloofd terug te komen, maar is nu niet bij ons. Hoe zorgen gelovigen voor zichzelf tot die tijd? Wat moet er in ons nood-geloofspakket zitten. In deze brief lezen we: blijven vertrouwen op Christus, elkaar aansporen om oprecht te zijn, God en elkaar lief te hebben, maar ook samen het geloof oefenen in de kerkdiensten. Dat lijken heel gewone dingen, maar om daarin trouw te zijn valt niet altijd mee. Er zijn zoveel andere dingen die leuker en aantrekkelijker lijken.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Volhouden door liefde en goede daden

Richtlijnen: Als mensen voor een hulporganisatie langere tijd worden uitgezonden naar een land ver weg, hebben ze in Nederland meestal een thuisfront. Het is een groep mensen (vaak familie of vrienden), die hen ondersteunen. Vaak is dat met geld; niet alle zendingswerk wordt immers betaald. Maar belangrijker is nog dat zij goed van het werk op de hoogte zijn, materiaal organiseren om het hulpwerk beter te maken, contact houden, meedenken, anderen informeren en niet te vergeten: bidden.

Jezus heeft voor ons/in onze plaats verzoening gebracht van onze zonden. In de hemel zet Hij zijn werk voort door voor ons te pleiten, totdat zijn Wederkomst. Maar wat moeten de gelovigen op aarde nu doen? Hope vormen zij het 'thuisfront' van Jezus? Hebreeën geeft een eenvoudig antwoord: samen blijven leven zoals God vraagt. Welke voorbeelden noemt Hebreeën 10:19-39? Lees met de jongeren de tekst (antwoorden in toelichting).

Extra bijbelgedeelte: 1 Tessalonicenzen 4:12-24

Paulus noemt ook in dit gedeelte zaken die op weg naar de Wederkomst belangrijk zijn. Je werk doen, trouw, liefde en zuiverheid.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Het gedeelte van deze zondag bestaat uit drie delen:

- vs.19-25 Christus is ons voorgegaan de hemel in (Hemelvaart). Dus worden wij opgeroepen in navolging van Jezus steeds God op te blijven zoeken: belijd je geloof, houd elkaar scherp, en doe goede daden.
- vs.26-31 Een stevige waarschuwing: Wie weet en gelooft dat Jezus de zonde verzoend heeft, maar expres de wet blijft overtreden mag rekenen op een zware straf.
- vs.32-39 Een oproep: Jullie hebben het indertijd zo goed gedaan: dwars tegen onderdrukking en verleiding in vasthouden aan Christus. Pak daar de draad op en houd Hem vast.

Het thema voor vandaag is: Blijf bidden dat Jezus terugkomt op aarde. En volharden in de zekerheid dat Jezus komt. Dat komt aan de orde in het derde deel. Daarom geven we dat meer aandacht.

Vers voor vers

- vs.32v In de tijd dat ze tot geloof kwamen, was de tegenstand groot. Maar het 'licht dat hen bescheen' was sterker dan het duister van die tegenstand. Ook nu nog beschrijven mensen die tot geloof komen het zo: God leren kennen, je door Hem gezien weten, geeft je de ervaring van beschenen worden door een nieuw licht. Met Psalm 119: 'Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'. En met Johannes 1: 'In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.'
Wat maakt het met die tegenstand een verschil om op elkaar te kunnen leunen (33)!
- Vs.34vv Gevangen om hun geloof, beroofd en bestolen: Het woog niet op tegen het evangelie. Laat je dus het zwijgen niet opleggen, maar blijf enthousiast. God belooft dat!
- Vs. 37v Er zijn genoeg vervolgde gelovigen die de beloning ook in het hier en nu kunnen herkennen en aanwijzen, maar hier gaat het om de beloning bij Jezus' terugkomst op aarde. Dat Hij spoedig terugkomt is een belofte, die hier geciteerd wordt uit Haggai (2:7) en Habakuk (2:3). Daarnaast heeft Jezus zelf het ook beloofd, onder andere in Johannes 14:1-3, en in de Openbaring aan Johannes (3:11, 22:7-21)
- Vs. 38v Eigenlijk vind je in deze twee verzen het hele gedeelte samengevat: In geloof achter Christus vind je leven. Een stevige waarschuwing. En een oproep om vol te houden.

Auteur: KS

Liederen

Psalm 32	
Lied 439:1-3	(=Gezang 126b LvdK)
Lied 705	(=Gezang 255 LvdK)
Gelukkig zal je zijn	Hemelhoog 1
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Uw Woord is een lamp voor mijn voet	Hemelhoog 494
Van A tot Z	Hemelhoog 621
Ik moet weggaan	Hemelhoog 231
Al waren je zonden als scharlaken	Liedjes voor kinderen, Elly en Rikkert
Onze Vader	Hemelhoog 545
Onze Vader	Hemelhoog 547
Vader, ik aanbid U	Hemelhoog 663

Auteur: PZ

Nog even wachten

Inleiding

Opa en oma waren op reis, een hele lange reis. Helemaal naar Afrika! 'Maar, we komen terug! En dan nemen we wat voor jullie mee uit Afrika' zeiden ze. 'En een heleboel foto's van wat we hebben gezien'.

Opa en oma zijn wel eens vaker op vakantie geweest. Een week, ook wel eens twee weken. Dat was best al lang. Maar nu wel vier weken! Wat duurt dat lang!

'Komen opa en oma al?', vraagt Bart aan mama. 'Nee lieverd, dat duurt nog wel tien dagen. En dan duurt het misschien ook nog wel een paar dagen voor ze naar ons toe komen. Ze moeten natuurlijk eerst alle koffers uitpakken'. 'Maar dat duurt nog heel erg lang!', moppert Bart een beetje.

Mama denkt even na en vraagt dan: 'Kunnen jullie iets bedenken om opa en oma te verwelkomen, wanneer ze komen? Iets om te maken of te doen, waardoor ook het wachten minder lang duurt?' Bart kijkt mama aan, begint dan te lachen en roept: 'Ik ga het Simon vragen!', en weg is hij... Vanaf die dag zijn Bart en Simon elke dag na schooltijd bezig met: tekeningen maken, een spandoek schilderen, slingers maken en als laatste samen met mama een taart bakken. Het wachten lijkt nu minder lang en saai. Ze verheugen zich heel erg op de gezichten van opa en oma, wanneer ze zien wat Bart en Simon allemaal gedaan hebben om hen te verwelkomen ... Spannend!

Bijbelverhaal

De Here Jezus is ook weggegaan voor een hele tijd. Hij is naar zijn Vader in de hemel gegaan. Hij heeft ook beloofd dat Hij weer terug zal komen om alles wat nu nog vervelend, moeilijk en verdrietig is weer goed en mooi te maken. Dan zullen we écht heel dicht bij de Here Jezus kunnen leven, want dan is Hij bij ons. Voor altijd, in een nieuwe en mooie wereld.

Tot die tijd kunnen we net als Bart en Simon zorgen dat we niet alleen maar wachten, maar ook iets maken en doen om de Here Jezus te verwelkomen. Door te zorgen dat we weten wat er in de Bijbel staat, en nu al proberen om dicht bij de Here Jezus te blijven en te luisteren naar zijn Woord.

Nu in de wereld doen wat Hij graag wil dat we doen. Net zoals mooie tekeningen en een spandoek maken. Dan zien ook andere mensen dat wij wachten op een heel bijzonder iemand ... Wat kun jij doen?

Auteur: JV

Blijven geloven

Neem voor deze kinderdienst het volgende mee in de kring; een rugzak met artikelen die geadviseerd worden voor een noodpakket, zoals toilet papier, een blik houdbare groente, een fles drinkwater, kaarsen, lucifers en een zaklamp. Neem ook het begeleidende boekje van de overheid mee dat werd toegestuurd.

Neem in een andere rugzak het volgende mee, artikelen voor een geloofsnoodpakket zoals een A 5 blanco envelop die er gevuld uitziet, een bijbel, een dunne plaid of sjaal, een portemonnee/telefoon.

Inleidend

Leg de artikelen uit rugzak 1 stuk voor stuk op een tafel in de kring en begin een gesprek. Wie van jullie weet waarom ik deze dingen heb gekocht? Wacht de reacties hierop even af. Mochten reacties uitblijven, laat dan de term 'noodpakket' zijn werk doen. Waaraan denken de kinderen bij dit woord en het zien van deze artikelen? Schrijf aangedragen kernwoorden op het bord/flipover zodat een kennis-veld ontstaat rondom de artikelen. Vertel aan de hand van het instructieboekje dat je deze informatie via de post hebt gekregen van de overheid. Start een gesprekje en leg in een paar woorden de bedoeling ervan uit. (Voorkom angstig-makende scenario's); Waarom adviseert de regering van het koninkrijk Nederland om deze artikelen in huis te halen, denken jullie? In wat voor situaties zijn deze dingen belangrijk? De regering adviseert ook om, in de buurt, met elkaar te praten over noodsituaties en elkaar te helpen als zo'n situatie ontstaat. Zijn deze adviezen belangrijk volgens jullie? Waarom?

Het bijbelgedeelte

Leg de blanco envelop op tafel en vertel dat we het deze dag gaan hebben over een geloofsnoodpakket. Daarover gaat het in een brief die bijna 2000 jaar geleden werd geschreven aan gelovigen in een christelijke gemeente. Wie deze lange brief schreef is nooit ontdekt en vanuit welke stad hij werd verstuurd weten we ook niet precies. Toch was deze brief waardevol genoeg om te bewaren. God heeft ervoor gezorgd dat de tekst ervan werd opgenomen in onze Bijbel. We noemen hem de brief aan de Hebreeën. Wijs die in de bijbel aan. Met Hebreeën werd waarschijnlijk bedoeld: Joodse mensen die in Jezus Christus, de Zoon van God, waren gaan geloven. In onze tijd versturen we brieven in een envelop, maar vroeger schreef men op stevige bladen van perkament. Die werden als een pakketje verpakt en verzegeld en daarna aan een bode meegegeven. In onze tijd komen bestelbusjes langs om bestelde pakketjes af te leveren. Vroeger had men een eigen manier om pakketjes met brieven op de goede plek te brengen. Soms met een snelle bode per paard, soms via een boot die vracht meenam. Ik ga je meer over die brief vertellen. Luister maar.

Op een stille plek, ergens op de wereld, zit iemand geknield op de grond. Aan zijn houding kun je zien dat hij

bidt. Als je goed luistert hoor je hem praten met iemand die je niet ziet. 'Here God, U hebt mij laten weten dat ik een brief moet schrijven aan mensen die in U geloven. Zij hebben het moeilijk; ze zijn bezorgd en bang. Ze zijn moe geworden van geloven in uw Zoon Jezus. Doordat ze in Hem geloven, haten hun buren hen. Anderen zijn in een gevangenis terechtgekomen omdat mensen in de wijk of het dorp niet met hen te maken willen hebben. Vaak worden deze gelovigen gepest of bedreigd, omdat ze niet meedoen met wat anderen om hen heen bedenken of vieren. Ze hebben het zwaar, omdat het volhouden van hun geloof veel van hen vraagt. Ik wil die brief schrijven God, maar laat uw Heilige Geest mij helpen om de goede dingen op te schrijven en de juiste woorden te gebruiken. Uw adviezen zijn heel belangrijk voor gelovigen in uw Koninkrijk. Vooral als ze in noodsituaties terechtkomen. Wilt U mij helpen om te schrijven wat U wilt zeggen tegen hen?

Dan staat de bidder op, gaat aan een tafel zitten en wordt een schrijver. 'Lieve zussen en broers. Ik schrijf deze brief om jullie te bemoedigen. Ik heb gehoord van jullie moeilijke situatie. Het geloven in Jezus Christus, onze Heer, is niet makkelijk. Daarom schrijf ik jullie namens onze God woorden die daarbij kunnen helpen. Nu de Heer is teruggegaan naar de hemel lijkt het of Hij ons op aarde alleen heeft gelaten. Maar... lieve mensen, dat is NIET zo. Onze Heer beloofde dat Hij terugkomt en wat Hij beloofde zal Hij doen; Hij komt terug. Tot die tijd is het belangrijk ons geloofspakket te gebruiken. Ik zal schrijven wat nodig is om vol te houden.

Haal de blanco envelop uit de rugzak en leg hem op tafel. Het is een dikke brief geworden met wel dertien hoofdstukken. In hoofdstuk 10 staan belangrijke woorden voor mensen die geloven in Jezus de Heer. Ik ga ze je uitleggen.

Een geloofsnoodpakket

Leg de artikelen uit het geloofsnoodpakket al vertellend één voor één op tafel.

Begin met de (gevulde) envelop.

In dit hoofdstuk van de brief gaat het over Gods woorden. Wij lezen die in de Bijbel. In die tijd, waren de bijbelboeken nog één geheel, dus waren losse handgeschreven teksten belangrijk. In deze brief schrijft de schrijver de volgende woorden:

God de Vader heeft een plan met de wereld waarop wij wonen. Daar werkt Hij aan en zijn Zoon Jezus doet met Hem mee. God werkt over de hele wereld. Dat deed Hij al in de tijd van Abraham en Mozes. Wij mensen zien niet alles maar weten uit Gods eigen boek, de Bijbel (pak die erbij), dat God altijd doet wat Hij zegt en belooft. Zijn Zoon Jezus Christus liet ons weten dat God de Vader te vertrouwen is. Wat over Hem in dit boek werd geschreven is betrouwbaar en waar. Daar mogen jullie zeker van zijn. Geloof dat en houdt vol dat te geloven. Richt daarom al je aandacht op Jezus die trouw is aan Gods plan. Hij liegt

niet en zal waar maken wat beloofd is. Houd vol en geef je geloof in Hem niet op. Ook niet als anderen om je heen jou het leven moeilijk maken. Dat is niet altijd makkelijk, wel belangrijk.

Pak daarna de plaid/sjaal en hang die om de schouder van een kind. Ik laat hiermee zien dat elkaar goeddoen en vriendelijk zijn ook bij dat geloofspakket horen. Doe de ander goed en heb elkaar lief is een belangrijke regel in Gods Koninkrijk. Het is Gods opdracht voor wie die in de Heer Jezus gelooft.

Pak vervolgens de portemonnee en de telefoon. Deze artikelen helpen ons beseffen hoe belangrijk het is om altijd eerlijk en betrouwbaar te zijn. Bedrieg anderen niet en vertel ook geen leugens over een ander. Beschadig anderen niet door roddels over hen te vertellen via lelijke appjes. Wees eerlijk en houd je hart schoon en zuiver van onrecht en kwaad. Beschadig anderen niet. Houd dat vol en geef niet op!

Tot slot wijs ik jullie erop hoe belangrijk het is om samen te oefenen in geloven. Kom bij elkaar en heb het met elkaar over de woorden van God (wijs opnieuw naar de bijbel). In onze tijd gaan we daarvoor naar de kerk. Op andere plekken komen mensen samen in een huiskamer of op een andere plek. Oefen samen om te doen wat God ons laat weten in zijn woord. Blijf niet weg bij zulke samenkomsten, want het is heel belangrijk om zelf te groeien in geloof. Samen oefenen in geloof maakt je geloof sterk en krachtig, zodat je kunt volhouden als het moeilijk is.

Deze dingen doen, lijkt gewoon, maar ze blijven doen vraagt van je dat je geloof op nr. 1 zet in je leven en je niet laat afleiden door wat leuker en aantrekkelijker is. Als je gebruikt wat in je geloofsnoodpakket zit, zal onze Heer je helpen om vol te houden en niet op te geven. Tot de dag dat Hij terugkomt op aarde en wij Hem zullen zien.

Alicia uit Mexico vertelt over hoe dat bij haar gaat
Alicia uit Mexico weet er alles van hoe moeilijk geloven is op de plek waar zij woont. Als christen mag ze niet meedoen aan muziekles. Die docenten willen haar geen les geven, want ze houden niet van christenen. Alicia is daarover heel verdrietig maar ze kan er niks aan doen. Gelukkig is er elke week een bijeenkomst met andere christenen. Er wordt uit de Bijbel gelezen en er wordt gezongen. De mensen die samenkomen helpen elkaar en spreken vriendelijke woorden. Dat wordt Alicia blij van. Dat helpt ook als ze, in de week die komt, alleen naar school moet lopen omdat niemand met een christen-kind wil omgaan. De liefde van andere christenen helpt haar om vol te houden en haar best te doen op school en thuis in haar buurt. Alicia heeft woorden in de Bijbel gevonden die haar moed geven. Die woorden hielpen leider Jozua, lang geleden, toen hij met het volk Israël naar het beloofde land reisde en moest vechten tegen vijanden. Alicia leerde die woorden uit haar hoofd. 'Ik, de HEER, zal je niet in de steek laten. Wees daarom moedig en sterk. Wees niet bang want ik, de HEER ben met je overal waar je gaat.' Zo houdt Alicia geloven in God vol. Steeds opnieuw helpen deze woorden haar om aan vast te houden.

Overgenomen uit een publicatie van vervolgte christenen via Open Doors.

Sluit deze vertelling af met een passend lied uit bijv. de bundel *Op toonhoogte*:

- Als je geen liefde hebt voor elkaar
- Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad
- Mogen de woorden van mijn mond
- Jezus open mijn oren

Auteur: JHP

Volhouden door liefde en goede daden

Vorige keer hebben we het gehad over het binnengaan van het heiligdom. Jezus heeft voor ons de weg daar-naartoe vrijgemaakt. Daar mogen we dankbaar voor zijn, dat tonen we door onze levenshouding. Maar laten we het eerst eens hebben over volhouden.

- Wat vind je het moeilijk om vol te houden en waarom?
- Wat kun je doen om iets toch vol te houden?

Dan iets anders. Wie kent mensen die in de zending zijn? Vrijwel allemaal hebben ze een thuisfront. Zij geven informatie door aan anderen met een doel: bidden. Daar kunnen we wat van leren. Want in de zending zijn is niet eenvoudig. De schrijver van de brief aan de Hebreeënen roept op om vol te houden in het geloven, in alle omstandigheden. Tot de dag dat Jezus terug zal komen.

Altijd hoop

Het eerste gedeelte van dit hoofdstuk uit de brief aan de Hebreeënen verwijst naar de Hemelvaart. De Hogepriester, Jezus Christus zelf, heeft ons de weg gebaand naar dat heiligdom.

Dat maakt ons leven anders. Het maakt het leven rijker, mooier en waardevoller. En het maakt dat we altijd hoop hebben, ook in de moeilijkste omstandigheden. Als je ernstig ziek bent, als er sprake is van grote problemen bij jezelf of in je omgeving, altijd is er hoop, omdat Christus ons begeleid en helpt. Als het leven niet gaat zoals je zou willen, dan is er nog steeds hoop. Nu kun je je dat misschien nog niet goed voorstellen, omdat je nog jong bent.

Waarschuwing om het goede te blijven doen

De schrijver van deze brief waarschuwt dan ook om geen verkeerde dingen te doen, omdat het anders alsnog fout gaat. Maar er zijn zoveel situaties waarin zoveel verleidingen zijn, waaraan je wordt blootgesteld. Als anderen je verleiden om te gaan stelen in winkels of zelfs van anderen. Daar verdient je veel sneller geld mee dan met gewoon werken. Het kan gebeuren dat anderen je vragen om te liegen, zodat zij op een oneerlijke manier bereiken wat ze in gedachten hebben. Zo zijn er nog veel meer dingen te noemen. Het valt niet mee om vol te houden, daar hebben we het in het begin al over gehad. Maar er zijn wel manieren om het vol te houden, die kunnen we bespreken.

Liefde en goede daden

Het is een goed idee om je op goede dingen te richten. Kijken hoe goede daden kunt doen en je liefde tonen. Misschien vraag je je af hoe je dat kunt doen. Als een klasgenoot gepest wordt of iets ergs meemaakt kun je iemand helpen of troosten. Je kunt meedoen aan acties om geld binnen te halen voor een goed doel. Vraag eens iemand op je feestje die nooit door iemand wordt gevraagd.

Zo zijn er nog veel meer dingen te noemen, wie weet nog iets?

Het gaat er ook om dat je je elkaar bemoedigt om iets goeds te doen. Dat je elkaar vertelt wat je kunt doen en

hoe dat kan. Het gaat erom dat je elkaar vasthoudt, zodat de kerk van Christus in stand blijft. Daarom schrijft de schrijver van deze brief ook dat het belangrijk is om de onderlinge samenkomsten te blijven bezoeken.

Met samenkomsten kun je denken aan de kerkdienst, maar er is nog veel meer. Clubs, Bijbelkringen, catechisatie en andere dingen. Hopelijk blijven er genoeg activiteiten waarbij jullie je bij thuis voelen.

Inderdaad, dat helpt ook bij het volhouden, samen blijven komen. Als er een open haard brand met vuurblokken en een blok wordt weggehaald, dan gaat deze uit. Daarom is het zo belangrijk om elkaar op te zoeken, samen de Bijbel te lezen, te bidden en te zingen.

Zo kun je weerstand bieden tegen alles wat verleidelijk is. Door elkaar te helpen en elkaar erop te wijzen wat het juiste is. Keuzes maken is niet gemakkelijk, zeker niet als het om de juiste keuze gaat. De schrijver roept op om niet meer te zondigen, want dat zal consequenties hebben.

Tegenstand

In onze tijd is er veel weerstand tegen alles wat met kerk en geloven te maken heeft. Maar het kan nog veel erger. Er zijn landen waar het zelfs verboden is om een bijbel in huis te hebben! In de tijd van de discipelen en die van Paulus worden christenen ook vervolgd. Dan wordt het nog moeilijker om geloven vol te houden.

Maar je kunt bewondering hebben voor hen die vasthouden aan het geloof, terwijl het hun leven kan kosten. Terwijl ze niet openlijk uit mogen komen voor hun geloof. Ze kunnen niet openlijk naar de kerk.

Ja, geloven kan een worsteling zijn, ofwel een strijd. Vast blijven houden aan de belofte van God en de geboden van God. Toch is de oproep om vast te blijven houden! Niets is belangrijker dan de liefde, de genade van God. Daar wegen geen aardse bezittingen tegenop. Daarom, niet terugdeinzen, maar blijven gaan met volle overgave. Zelfs als mensen gniffelen omdat je gelooft, of naar de kerk gaat. Zelfs als anderen proberen je over te halen verkeerde dingen te doen. Het geloof zorgt ervoor dat je behouden blijft, dat je het eeuwig leven hebt, zelfs na je sterven op aarde. Dat is zo'n rijkdom, daar kan niets of niemand tegenop. Blijf volhouden, tot de wederkomst van Jezus!

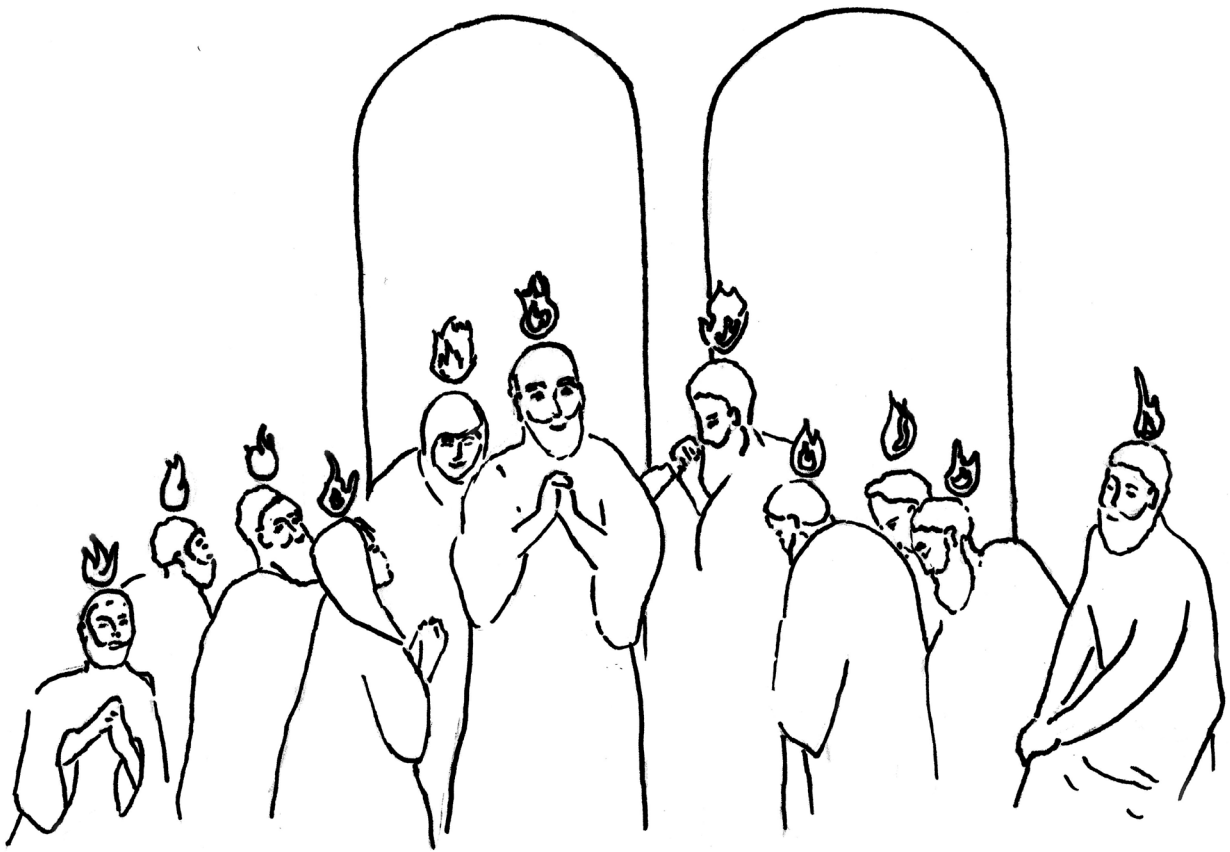
Zoals ook staat in Tessalonicenzen: het goede blijven doen tot de wederkomst.

Auteur: EvD

24 mei 2026

Gods Geest vraagt om eerbied

Hebreeën 12:18-29

Thema: Heilig vuur

Doel

De kinderen leren dat Gods Geest geloofszekerheid en geloofskracht geeft. Net als bij de apostelen komt Christus in je leven. Tegelijk merk je dat geloven diepe eerbied vraagt voor God. Zijn Geest is een heilig vuur, dat je ook kan verteren.

Toelichting

Pinksteren is de dag dat een vurig geloof zich meester maakte van de apostelen. Ze durfden te getuigen van Christus die hun zoveel had geleerd door zijn woorden en daden. Ze spraken zeker en krachtig. De Geest als motor van je geloof en inspiratie in je leven. Heel terecht! Gelovigen hebben een prachtige hoopvolle en liefdevolle boodschap, die uitzicht geeft op een heerlijk leven voor altijd.

Pinksteren betekent ook: De Geest is Gods vuur. Je moet heel eerbiedig geloven. Het draait om Gods werk, niet om jou. Als je Gods heiligheid (zijn grootheid) niet respecteert verandert de warmte en kracht van het geloof die Hij geeft in een vuur waaraan je je lelijk kunt branden. Houd daar rekening mee bij wat je zegt en doet in dienst van Christus.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Eerbied voor God

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen de geschiedenis van de uitstorting van de Heilige Geest. Geweldig dat God Jezus' leerlingen aanraakt door wind en vuur. Ze geloven en durven ervan te vertellen. Ze leggen uit wat Jezus heeft gedaan, heel eerbiedig. Sommige mensen spotten met hen: ze zullen wel dronken zijn. Anderen vragen eerbiedig: wat wil God dat wij nu doen? Geloof in Jezus, laat je dopen en leef zoals God vraagt. Duizenden mensen doen dat. Een kerk vol nieuwe gelovigen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Niet met vuur spelen

Richtlijnen: Vertel en verhaaltje als inleiding over kinderen die onvoorzichtig omgaan met lucifers. Schets de gevolgen ervan. Bijvoorbeeld: er ontstaat brand in huis of in de natuur.

Op Pinksteren zijn de tekenen waarmee de Geest van God verschijnt wind en vuur. De apostelen krijgen door de Geest een sterk geloof en getuigen vurig van Jezus. Zo sterk als een storm. De kerk gaat groeien en bloeien dankzij de uitstorting van de Heilige Geest.

Hebreeën 12 noemt nog een betekenis. Gods Geest is een verterend vuur. Als mensen oneerbiedig of zelfs spottend de naam van God noemen kan het ook mis gaan. God is heilig, Hij laat niet met zich spotten. Zijn Geest brandt ook het verkeerde weg uit het leven van gelovigen. Gods Geest laat ongelovigen de gevolgen van hun ongelof merken. 'Onze God is een verterend vuur'.

God woont door zijn Geest in gelovigen. Dat geeft ons veel, maar vraagt ook veel: een leven volkomen voor Hem.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Heilig vuur

Richtlijnen: Het volk Israël mocht in de woestijn bij de berg Horeb de HEER ontmoeten (Exodus 19:10-25) en zijn woorden horen. Tegelijk moest Israël eerbiedig afstand houden van de berg vol donder en bliksem, omdat God erop neerdaalde. En het moest heilig leven.

Hebreeën verwijst naar deze gebeurtenis. 'God is een verterend vuur' (12:29) Een mooie uitleg van Pinksteren.

Gods Geest brengt heilig vuur. Apostelen durfden te getuigen van Christus, van zijn woorden en daden. De Geest gaf hun geloof en inspiratie. De Geest liet bij velen die het hoorden geloof ontstaan. De kerk groeide en bloeide.

Maar heilig Pinkstervuur betekent ook, dat God heilig is en het kwade niet verdraagt. Je moet eerbiedig en trouw geloven en aanvaarden dat God het verkeerde uit jouw leven wegbrandt. (bijv.: het bevroren/wegbranden van een wrat). Als je Gods heiligheid niet serieus neemt, is Gods Geest een vuur waaraan je je lelijk kunt branden.

Dus laat God door Jezus Christus de bron en motor zijn van wat je zegt en doet.

Extra bijbelgedeelte: Handelingen 2

Lees dit gedeelte eens met het oog op de eerbied van God de Vader en zijn Zoon, onze Verlosser. Hoe spreken de discipelen over Hem? Wat zetten ze centraal in hun getuigenis?

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

De heerlijkheid van God die de berg Sinaï laat roken en donderen.

Of de hemels vernieuwde stad Jeruzalem, vol met vreugde, engelen en bewoners, pronkend op de berg Sion?

Dat zijn de twee voorstellingen die hier tegenover elkaar gezet worden. Beide zijn een plek waar God in zijn heerlijkheid verschenen is. Om ons gedeelte echt goed aan te voelen moet je beide verhalen even lezen: Exodus 19:16-24, en Openbaring 21:1-4.

Dat is typisch voor Hebreeën. De schrijver vertelt zijn boodschap steeds in de taal van het Oude Testament. Want die kent elke vrome Jood door en door. Het is geloofstaal die toen verstaan werd, en ook nu nog goed te begrijpen is.

Vs.18vv Deze verzen beschrijven hoe eerbiedwaardig en beangstigend het was om dichtbij God te zijn, toen Hij zich aan Mozes en het volk openbaarde. Die openbaring van Gods macht heeft zoveel indruk gemaakt, dat het volk heeft gesmeekt God niet meer van dichtbij te hoeven mee te maken. Voortaan zal God via een ander - eerst Mozes, later anderen - tot het volk spreken. Want als je zo dicht bij de heilige God komt, raak je onder de indruk van je eigen onheiligheid en zonde, maar ook van zijn geweldige macht tegenover jouw zwakte en kwetsbaarheid. Zelfs Mozes zelf sidderde van angst!

Vs.22vv Maar wij leren God kennen door Jezus Christus. Dat wordt vergeleken met een hemelse versie van de jaarlijkse pelgrimstocht naar Jeruzalem, en dat is ronduit feestelijk. Je mag naar de stad van de levende God, en daar ga je heen met alle gelovigen om enthousiast het feest van Gods nabijheid te vieren. Wat een gezelschap: alle levende gelovigen, alle overleden gelovigen (de geesten die tot volmaaktheid zijn gekomen), en Jezus zelf!

Maar het gaat ook over God, de rechter van allen. Heb je dan toch weer reden om minstens zo bang te zijn als indertijd bij Mozes en de Sinaï? Nee, want het bloed van Jezus (verzoening!) spreekt er krachtiger dan het bloed van Abel (schuld!). Jezus heeft niet tevergeefs zijn leven gegeven, maar (met Johannes 3:16) opdat eenieder die in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar tot in eeuwigheid zal leven.

Met alle oorlogen van deze tijd gaan we misschien ook de term 'middelaar' weer beter begrijpen: Ja, er was een grote kloof tussen de mens en zijn zonde en zwakte aan de ene kant, en de heilige almachtige God aan de andere kant. Maar Jezus heeft door te bemiddelen die twee weer tot elkaar gebracht. Hij heeft wat er in de weg stond (de zonde) afgekocht, op voorwaarde dat iedereen die bij Hem hoort welkom is bij God. Jezus bidt het zo (Joh 17:24): 'Vader, U hebt hen aan Mij geschonken, laat hen dan zijn waar Ik ben. Dan zullen zij de grootheid zien die U Mij gegeven hebt omdat U Mij al liefhad voordat de wereld gegrondvest werd.'

Alle reden dus om eerbied te hebben voor God, en Hem met ontzag te naderen, maar met angst hoeft het nooit meer. Zie ernaar uit als een feest, iets dat Kerst en Pasen duizendmaal overstijgt: Een feest dat je viert met iedereen die nu in Hem gelooft, met de overleden gelovigen van alle tijden, met duizenden juichende engelen, en met Jezus en de Vader zelf!

Toch komt er ook een stevige waarschuwing. Maar niet vanwege je zonden, of vanwege de heiligheid van God. Het is een waarschuwing om Jezus niet af te wijzen. Want zonder Jezus is diezelfde ontmoeting onmogelijk. Wijs je Jezus af, dan wijs je zijn offer af. Wijs je zijn offer af, dan sta je voor God met het bloed van Abel (schuldig!), en zonder verzoening.

Vs. 25 God heeft door de hele geschiedenis heen profeten gestuurd met de uitnodiging je met God te laten verzoenen, Hem in je leven te laten. Maar het refrein van het Oude Testament is dat de mens ondanks die goede raad God afwijst: 'eenieder deed wat goed was in zijn eigen ogen.' Dat waren nog menselijke boodschappers. Jezus is als Zoon van God naar de aarde gekomen. Zijn boodschap naast je neerleggen is natuurlijk nog veel erger dan die van de profeten.

Geloof. Geloof is de hand waarmee je dat verschil maakt: Het aannemen van Jezus' offer. Het afrekenen met de schuld die aan onze handen kleeft.

Vs. 26v Bij Mozes en de Sinaï beefde de aarde. En het volk beefde mee! Maar de volgende keer is het niet een berg die beeft, maar hemel en aarde: Als de Heer terugkomt (Openbaring 21-22) wordt alles vernieuwd. God schept alles opnieuw.

Vs. 28v Maar dan zo sterk, zo definitief, dat het nooit meer zal wankelen. Onze eerbied en ontzag mogen blijven. Maar voorgoed zonder angst!

Auteur: KS

Liederen

Psalm 27: 1 en 7

Lied 687

(=Gezang 249 LvdK)

Gezang 259 LvdK

Lied 683

't Is feest vandaag, 't is Pinksterfeest

Op toonhoogte 445

Door de kracht

Hemelhoog 222

Ik moet weggaan

Hemelhoog 231

Vlammetjes

Hemelhoog 237

Wees niet bedroefd

Hemelhoog 240

Zeg het voort

Hemelhoog 696

Elk oog zal Hem zien als Hij komt

Hemelhoog 720

Ied're dag, ieder uur

Op Toonhoogte 443

Vul mij met Uw Geest

Op Toonhoogte 448

Vuur uit de hemel

Op Toonhoogte 449

O Heilige Geest

Op Toonhoogte 447

Auteur: PZ

Eerbied voor God

Inleiding

Het is feest in Jeruzalem. Het Pinksterfeest. Vanuit het hele land zijn de mensen naar Jeruzalem gekomen. Zelfs Israëlieten die in een ander land wonen. Zij komen ook naar het Pinksterfeest. Iedereen gaat naar de tempel om te bidden en offers te brengen aan de Here God.

Bijbelverhaal

De discipelen zijn bij elkaar in een huis. Ze wachten samen ergens op. Tien dagen geleden is de Here Jezus naar de hemel gegaan. Hij heeft gezegd dat Hij hun de Heilige Geest zal sturen. Daar wachten ze nu op. Terwijl ze met elkaar aan het praten zijn, gebeurt er plotseling iets vreemds! Het begint vreselijk hard te waaien binnen, in het huis. Althans, zo klinkt het. Maar het gekke is, er is geen wind. De deuren waaien niet dicht. Zo horen alleen het geluid van de wind! De discipelen kijken elkaar verbaasd aan. Wat zou dit zijn?

Opeens verschijnen er boven hun hoofd een soort vlammetjes. Het zijn geen echte, maar ze lijken erop. De discipelen voelen zich ineens heel gelukkig en blij! Ze willen met iedereen over de Here Jezus praten! En wat Hij voor hen heeft gedaan!

Wat is er gebeurd? De Heilige Geest is in hun hart gekomen. De Heilige Geest kun je niet zien, hè, maar je kunt Hem wel voelen in je hart.

De discipelen voelen zich zo ontzettend blij! Ze lopen het huis uit. De mensen op straat kijken hen verbaasd aan. De discipelen danken de Here God. Ze danken Hem dat Hij van hen houdt. En ze vertellen aan iedereen over de grote wonderen van de Here Jezus. Maar dan gebeurt er weer iets wonderlijks. Als de discipelen over de Here God praten en vertellen dat Hij is gestorven voor hun verkeerde dingen, praten ze allemaal in een andere taal.

De mensen die het horen zijn verbaasd! Hoe kan het dat zij de discipelen horen in hun eigen taal? Bijzonder hè! Dat doet de Heilige Geest. Hij laat hen in andere talen praten.

Sommige mensen vinden het heel raar wat er gebeurt. En ze zeggen nare en lelijke dingen tegen de discipelen. 'Jullie hebben gewoon te veel wijn gedronken. Jullie zijn vast dronken'.

Maar gelukkig zijn er heel veel mensen die er blij van worden, wat de discipelen vertellen! Zij willen ook net als de discipelen bij Jezus horen!

Petrus ziet wat er gebeurt en zegt:

'Luister mensen. Wij zijn niet dronken. De Heilige Geest is in ons hart gekomen. En Hij is gestuurd door de Here Jezus. Zodat jullie over Hem horen.'

Zo vertelt Petrus verder over de grote dingen die de Here Jezus heeft gedaan!

De mensen zijn er stil van. Ze vragen eerbiedig wat ze moeten doen om bij Jezus te horen.

En Petrus zegt: 'Geloof dat Jezus voor jouw verkeerde dingen is gestorven. Geloof dat Hij de Zoon van God is. Geloof dat Hij jouw Vader in de hemel wil zijn. En laat je dopen. Leef zoals God dat van je vraagt in de Bijbel. Duizenden mensen doen dat die dag! En zo ontstaat er een kerk vol met nieuwe mensen die in de Here God geloven!'

Auteur: RS

Niet met vuur spelen

Neem een bijbel mee en leg die centraal in de kring.
Neem ter ondersteuning een envelop mee die eraan herinnert dat de tekst in een brief werd geschreven.
Zie vorige week.

Inleidend

- Wie van jullie heeft wel eens een vuurkorf gezien waarin met kleine kooltjes een gezellig vuur wordt gemaakt?
- Wie van jullie heeft weleens een brand gezien in een natuurgebied? Is er verschil, denk je?

- *Rondom een vuurtje zitten op een mooie zomeravond maakt de avond extra gezellig. Er wordt iets gegeten of gedronken. Mensen praten en lachen samen. Het vuur kan geen kwaad. De korf zorgt ervoor dat het vuur niemand bang maakt. De kooltjes branden zachtjes op, geven warmte en maken blij.*
- *Stel je voor dat die brandende kooltjes uit de korf op een veld in de natuur worden gegooid. Er is een grote kans dat het vuur dan droog gras, dorre takjes en bladeren, misschien wel bomen aansteekt, zodat die ook gaan branden. Je kunt je voorstellen dat het vuur in een mum van tijd groter wordt. Het is niet veilig om daar in de buurt te zijn. Absoluut niet gezellig, want vuur is niet om mee te spelen!*

Pinksteren

Op deze Pinksterzondag gaat het ook over vuur. In de kerk hebben we het over wat bijna tweeduizend jaar geleden in Jeruzalem gebeurde. Pak de bijbel en lees uit Handelingen 2:1-3.

Er viel die dag wat te horen en te zien.

De vrienden van Jezus missen hun Meester en zijn bij elkaar in een zaal in Jeruzalem. Plotseling gebeurt er iets bijzonders. Er klinkt een geluid als een opstekende storm. Op de hoofden van die vrienden zien anderen kleine vuurtongen. Staan ze in brand? Het lijkt er op maar het

betekent iets anders. Dat vuur komt hier als vlammetjes uit de hemel naar mensen op aarde. Wat ze betekenen? Zó laat de Here Jezus vanuit de hemel zien dat Hij zijn vrienden op aarde niet alleen laat. Via die vuurtongetjes laat Hij zien dat zijn heilige Geest voortaan bij hen zal zijn. Die maakt hun hart en denken vol van geloof in Jezus Christus de Heer. Het vuur en de wind laten dat zien en horen.

Zullen we voor ik verder vertel daarover zingen? 't Is feest vandaag, 't is pinksterfeest (een lied van Hanna Lam uit de bundel Op toonhoogte. Couplet 1 en 2.

Pak de envelop waarin denkbeeldig de brief van de onbekende schrijver zit en herinner de kinderen aan vorige week; 'Weet je nog?'

In gedachten gaan we naar de kleine kamer waar de onbekende schrijver wil gaan schrijven op een nieuw stuk perkament. Hij gaat nieuwe woorden schrijven aan de gelovigen ver weg die het niet makkelijk hebben. Ze hebben bemoediging nodig. Voor hij zijn schrijfstift in de inkt doopt praat de schrijver eerst met God over waar het in dit deel van de brief over zal gaan. Wat hebben de gelo-

vigen nodig? Na zijn gebed doopt hij de stift in de inkt en schrijft: 'Lieve zussen en broers die geloven in Jezus de Heer. Ik herinner jullie aan iets dat jullie voorouders lang geleden meemaakten toen ze vanuit Egypte naar een nieuw land reisden. (In onze Bijbel staat dat in één van de eerste boeken). Die voorouders moesten dwars door een hete woestijn. Daar zagen ze hoge, ruige bergen om zich heen. Een nieuw landschap. De kinderen keken hun ogen uit. Reisleader Mozes vertelde hun dat ze daar voor een tijdje hun tenten konden opzetten en rust nemen. En ...vertelde hij ook: 'Vandaag en morgen moeten jullie je kleren wassen. Zorg ervoor dat je op de derde dag klaar staat met schone kleren. Die dag zal de Heer onze God vanaf de top van de berg Sinai tot ons spreken. Wees daar klaar voor en let op dat je die speciale berg niet beklimt of aanraakt. Ook de dieren niet. Houd afstand! Mensen kijken elkaar aan. Huh? Gaat die onbekende God die hen op reis liet gaan nu tegen hen spreken? Op de derde dag staat iedereen klaar bij zijn tent. Vaders en moeders houden hun kleine kinderen aan de hand. Dieren staan vastgebonden bij de tenten. Plotseling barst er een heftig onweer los. Boven hen rollen zware donderslagen door de lucht. Kinderen knijpen hun ogen dicht als ze felle bliksemschichten als strepen van vuur boven zich zien. Ze duiken bang weg achter hun ouders. Ook de ouders kijken elkaar angstig aan. Is dit wat Mozes bedoelde? Boven één van de bergtoppen hangt

een donkere wolk. Mozes wenkt de mensen om naar de voet van die berg te lopen. Iedereen houdt afstand, want dicht bij die berg komen is gevaarlijk. De berg begint te trillen als bij een aardbeving. Boven op de top is een vuur te zien waar rook vanaf komt. Dan klinkt het geluid van een ramshoorn. Dat klinkt als een trompet. De mensen doen hun hoofd omhoog maar worden er niet blij van. De HEER vraagt Mozes de berg op te klimmen. De mensen blijven op afstand. Als Mozes na een poosje terugkomt, loopt een aantal mensen meteen naar hem toe: 'Mozes, wij vinden dit te eng! Wij en onze kinderen worden heel bang van wat hier gebeurt. Wij durven dit niet langer mee te maken. Wil jij alsjeblieft verder praten met God? Dit is te veel voor ons.' Mozes knikt dat hij dat begrijpt. De schrijver schrijft: 'Dit lieve mensen, gebeurde lang geleden toen jullie voorouders in de woestijn waren. Jullie hebben het zelf van jullie opa's en oma's gehoord. Dicht bij die onbekende God komen maakte iedereen bang. Dat lieten ze liever aan Mozes over.'

Niet langer bang

'Maar... lieve zussen en broers, er gingen honderden jaren voorbij. God heeft een plan met de mensen op aarde. Dat plan gaat door. Ook vandaag. Wij zijn in onze tijd ook op reis. Daarover schrijf ik jullie in deze brief. Onze bestemming is net als voor onze voorouders een nieuw land. Onze reis gaat niet naar de berg Sinaï maar naar de stad van God, een nieuw Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalt. God zelf is daar aanwezig en duizenden engelen zorgen er voor vreugde. Allen die geloven in Jezus Christus de Heer zijn daar welkom. Niemand hoeft daar meer bang te zijn voor de levende God. Jezus Christus heeft daar zelf voor gezorgd toen Hij stierf aan het kruis. Door zijn dood zorgde Hij ervoor dat kwaad ons niet blijvend vuil maakt. Jezus zorgde voor vergeving van het niet-goede en kwaad in ons leven. Hij vergeeft het zodat wij net als onze voorvaders 'schoon' gewassen klaar staan om met Jezus te kunnen meereizen naar de stad van de hemelse vreugde. Hij gaat, net als Mozes, voorop, neemt hen die Hem vertrouwen mee en zegt, aan het einde van die reis door het leven, tegen zijn Vader: 'Vader, dit zijn de mensenkinderen die bij Mij horen. Uw reddingsplan van liefde heeft daarvoor gezorgd. Hier zijn ze, om voor altijd bij ons te blijven.'

'Lieve zussen en broers, dit is het plan van onze goede God. Jezus Christus zelf nodigt ons uit om in vertrouwen op Hem, de weg door het leven te gaan. Hij heeft ons lief en wil niets liever dan samen met ons de Godsstad bereiken. Neem dat serieus en ga die weg met Jezus de Heer. Hij kent die weg en zijn Heilige Geest helpt om de goede richting te vinden. Vertrouw erop dat Hij jullie naar het nieuwe Jeruzalem brengt. Bid of Hij jou elke dag helpt daaraan te denken.

Dan legt de schrijver zijn stift neer en dankt God voor de woorden die geschreven zijn.

Laten ze de ontvangers bemoedigen Heer. Dat vraag ik U. Amen.

Zing een lied ter afronding van deze vertelling de laatste twee coupletten van het eerdergenoemde lied van Hanna Lam uit Op toonhoogte.

Om over na te praten.

Deze brief werd al die tijd voor ons bewaard. De bijna tweeduizend jaar oude woorden laten nog steeds de waarheid horen:

Wat is de betekenis van vuur in deze geschiedenissen, denken jullie?

Misschien is het belangrijkst dat God laat zien dat Hij anders is. Vuur betekent; Let op, houd afstand, en heb eerbied.

Deze brief werd geschreven voor gelovigen die in de landen buiten Israël woonden. Er was nog geen Bijbel dus een brief was een belangrijke hulp bij geloven. Die brief is ook voor ons nog steeds van belang. Wat is voor jou belangrijk om te onthouden uit deze brief?

Auteur: JHP

Heilig vuur

Vandaag vieren we Pinksteren. We staan stil bij de dag, dat God zijn Heilige Geest gaf aan de mensen op aarde. Gods Zoon, Jezus, was niet langer bij de mensen op de aarde. De leerlingen hadden gezien hoe Hij naar de hemel was gegaan. Maar God beloofde, dat Hij hen niet alleen zou laten. Hij zou zijn Geest geven. Dat gebeurde op de eerste Pinksterdag.

Misschien herken je het wel, bijvoorbeeld uit de liederen die in jullie kerk worden gezongen; Gods Geest wordt vaak vergeleken met vuur. We zingen dan bijvoorbeeld, of God ons wil vullen met zijn vuur. En als je het verhaal van Pinksteren kent, dan weet je ook dat Gods Geest zichtbaar werd, alsof de leerlingen een vlam op hun hoofd hadden.

Het was Pinksteren, en er gebeurden bijzondere dingen. Er klonk geluid, alsof het hard waaide. Het leek alsof er vlammen waren op de hoofden van de leerlingen. Iedereen die in Jeruzalem was, waar hij ook vandaan kwam en welke taal hij ook sprak, kon het woord van God dat de leerlingen vertelden, verstaan. Maar vooral ook: de leerlingen vertelden vrijuit, zonder terughoudendheid, heel vurig over de liefde van God voor deze wereld. Pinksteren en vuur – ze horen bij elkaar.

Maar al veel eerder in de geschiedenis van het volk Israël liet God zich zien in vuur. Misschien ken je het verhaal van Mozes en de brandende braamstruik. Die struik leek in brand te staan, maar werd niet door het vuur verteerd. Vanuit dat vuur sprak God tegen Mozes. Voor Mozes was dit een grote, indrukwekkende gebeurtenis. Hij stond op heilige grond, een plaats waar God aan hem verscheen. Maar alleen hij had het gezien en gehoord.

Wat later, toen het volk Israël door de woestijn trok op weg naar het beloofde land, verscheen God opnieuw in vuur. Maar nu voor het hele volk! Het was bij de berg Horeb. Daar zou het volk God ontmoeten. God had het al aan Mozes aangekondigd. Het volk moest voorbereid zijn. Iedereen moest zorgen dat hij schoon was, dat de kleren gewassen waren. En niemand mocht dicht bij de berg komen, waarop God zou verschijnen. Ik denk dat de mensen nieuwsgierig geweest zullen zijn. En vast ook wel gespannen. God zou bij hen komen, en zijn woorden, zijn wet, aan hen laten horen. Wat denk jij, wat zouden de mensen hebben verwacht? Een mooie, feestelijke dag misschien wel, waarop ze zouden vieren dat God bij hen was.

En wat gebeurde er op die dag? Het was angstaanjagend! God kwam met vuur, met bliksem en donder, met donkere wolken en veel lawaai. God waarschuwde dat wie te dicht bij de berg zou komen, zou sterven. Zelfs als het een dier was, dat niets van dit alles begreep.

Het volk Israël schrok geweldig van alles wat er gebeurde. In de Bijbel staat zelfs dat ze sidderden van angst. Het was helemaal niet feestelijk, het was eng, dreigend en spannend. Is dit nu hun God, op wie ze moeten vertrouwen, van wie ze moeten houden?

God de Heilige Geest. Hij wordt vaak vergeleken met vuur. Vuur kan heel fijn zijn, heel mooi en gezellig. Denk maar aan de open haard bij opa en oma. Of het kampvuur in de zomer op de camping. Het brengt gezelligheid mee. Met elkaar zit je om zo'n vuur heen, het geeft warmte en je kan eindeloos naar die bewegende vlammetjes blijven kijken. Heerlijk!

Maar datzelfde vuur kan ook verschrikkelijk worden! Angstaanjagend, als er een brand uitbreekt in een huis of in het bos. Als mensen niet weten, hoe snel ze zich uit de voeten moeten maken, omdat het vuur gevaarlijk is. Als het je thuis, je spullen of misschien wel de mensen van wie je houdt, beschadigt.

Zo is het ook met de Heilige Geest.

Wat fijn, dat God de mensen op aarde niet alleen heeft gelaten! Wat heerlijk, dat Hij zijn Heilige Geest heeft gegeven. Die Heilige Geest is als een heilig vuur in zijn leerlingen, en ook in ons. De leerlingen wilden en durfden alles over Jezus te vertellen tegen iedereen die het maar wilde horen. Het heilige vuur stak andere mensen aan, de kerk groeide, mensen waren enthousiast. Het werk van de Heilige Geest was écht 'aanstekelijk'! Zo is het nu nog. Gods Heilige Geest wil ook jou 'in vuur en vlam' zetten voor God. Zodat je niets liever wilt dan over Jezus liefde vertellen. Zodat je enthousiast bent over wat Jezus voor ons heeft gedaan. Zodat ook jij andere mensen kunt aansteken met jouw enthousiasme en blijdschap. Maar het vuur van Gods Heilige Geest heeft óók die andere kant. Net als écht vuur. Echt vuur is mooi, is gezellig, maar je moet er ook voorzichtig mee zijn. Als je weet van voor schade vuur kan aanrichten, heb je er respect voor en denk je goed na wat je doet. Zo is het ook met het heilige vuur van de Geest. Ook daar moet je niet slordig mee omgaan. Ook daar moet je respect voor hebben, en voorzichtig mee zijn. Hoe dan? Door te doen wat God van ons vraagt. Door geen verkeerde dingen toe te laten in je leven. Door trouw te zijn en eerbiedig, als het gaat om God en zijn Woord.

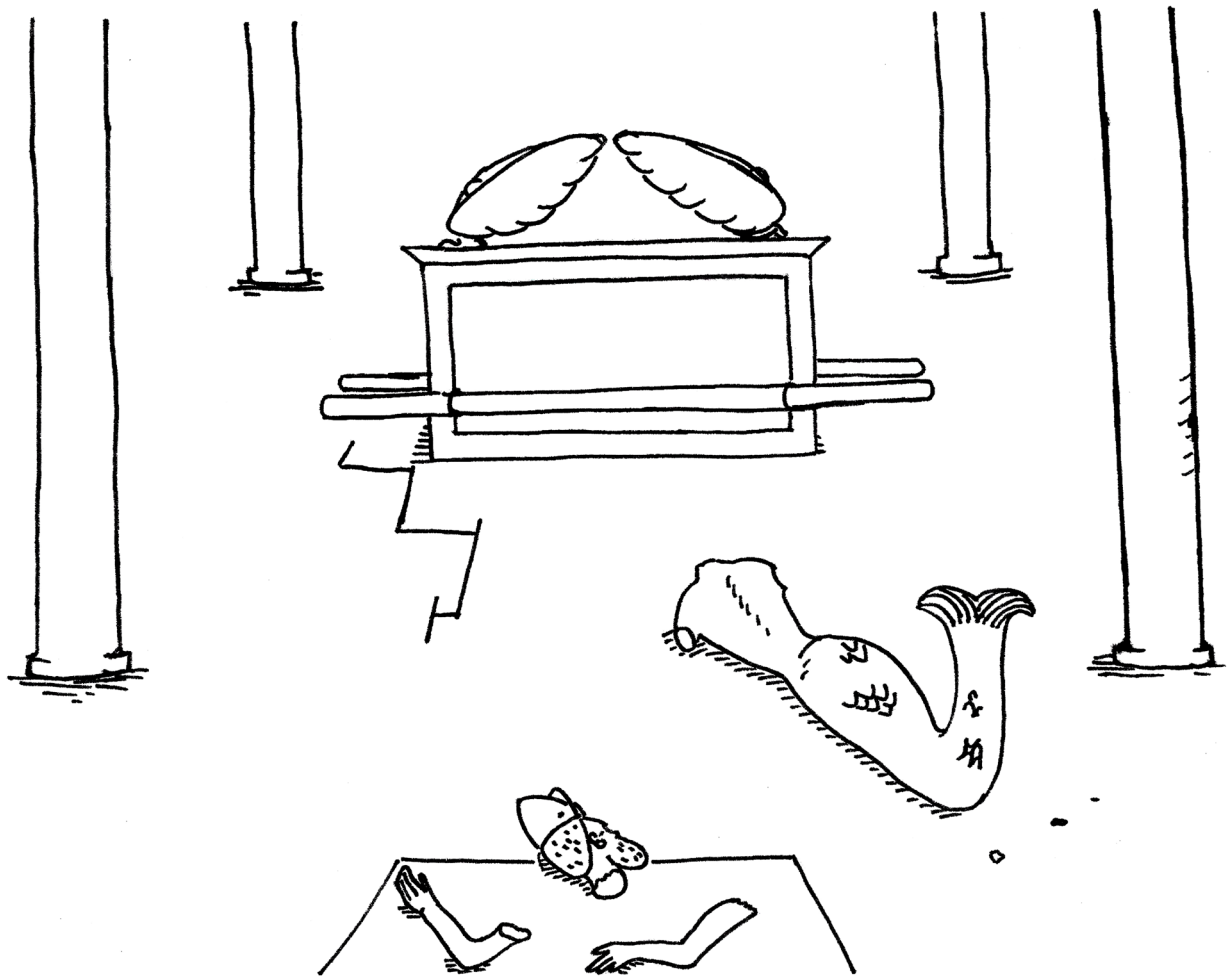
Met vuur kun je dingen verbranden die je kwijt wilt, bijvoorbeeld afval. Zo is ook het vuur van Gods Geest. Het brandt dingen weg, die niet goed zijn in ons leven. Zo wil God met het vuur van zijn Heilige Geest ons leven zuiveren, schoon maken van verkeerde dingen. Maar vergeet niet: met datzelfde Pinkstervuur wil Hij jou aansteken met zijn liefde en enthousiasme, om met heilig vuur zijn liefde te laten zien aan de mensen om je heen!

Auteur: MvdB

31 mei 2026

Gods ark bij de Filistijnen

1 Samuël 5

Thema: Israëls God is de sterkste

Doel

De kinderen leren dat er maar één God is die de echt macht heeft. Hij wil onze Vader zijn en Hem moeten we aanbidden en dienen.

Toelichting

De Filistijnen zetten de Ark die ze veroverden, als trofee naast het beeld van hun god Dagon in de tempel. Ze willen laten zien: onze Dagon heeft Israëls God overwonnen. De volgende dag weten ze beter: het Dagon-beeld ligt in stukken door de aanwezigheid van de HEER. De bewoners van Asdod en daarna Gat en Ekron krijgen last van aambeien en zoeken de oorzaak daarvan bij de Ark. De stadsvorsten moeten in paniek erkennen: Israëls God is te sterk voor ons, de Ark moet maar terug naar Israël.

Israël trekt zich weinig aan van de HEER, maar Gods plan met zijn volk gaat door. Via de Filistijnen zal Israël horen, dat met hun God niet te spotten valt. Hij is de Enige die de macht heeft.

God toont zijn macht vaak ook aan niet-gelovigen. Indrukwekkend, om stil van te worden, maar reageren we daar ook op door zelf te geloven in Hem en gehoorzaam voor Hem te leven?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De HEER is groter dan Dagon

Richtlijnen: De Filistijnen hebben gewonnen van de Israëlieten. Nu denken ze dat hun God Dagon sterker is dan de HEER, de God van Israël. God laat zien dat dat niet klopt. Vertel de kinderen wat er gebeurt in de verschillende steden. Iedereen wordt bang en wil snel van de Ark af. De Filistijnen moeten toegeven dat de HEER de sterkste is.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Dagon wordt verslagen

Richtlijnen: Zit er een van de kinderen op judo? Daar leer je om je tegenstander met een beenveeg, armklem of houdgreep te verslaan. Als je blijft oefenen word je steeds beter en steeds sneller in deze technieken. Misschien haal je wel de zwarte band en word je kampioen.

Israël luisterde niet naar de HEER. Daarom is zijn Ark nu voor straf bij de Filistijnen. God laat daar zien dat Hij sterker is dan de Filistijnse God Dagon. Dagon wordt gevloerd; zijn beeld ligt in stukken op de tempelvloer. De Filistijnen houden zich groot, maar krijgen ook met pijnlijke aambeien te maken. Dan geven ze op; God heeft hen in de houdgreep. De Ark van de HEER moet zo snel mogelijk weg. De Filistijnen zijn bang voor Israëls HEER, maar geloven niet in Hem.

De Israëlieten horen wat er is gebeurd. Leren ze daar iets van? Keren ze terug naar God?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: De HEER is onze God!

Richtlijnen: De Israëlieten merkten dat je God niet kunt gebruiken om jouw doelen te bereiken. Nu horen ze wat hun God bij de Filistijnen heeft gedaan. De HEER is groter dan Dagon. Het afgodsbeeld sneuvelt in de nabijheid van de Ark. Wanneer de Filistijnen de waarschuwing niet ter harte nemen, moeten ze Gods boosheid voelen: aambeien. Dan willen ze van de Ark en van deze God af. Hij is hun te machtig.

Wat doet Israël, als ze het werk van God bij hun vijanden horen en zien? Hebben ze door dat met de HEER niet te spotten valt. Gaan ze Hem weer van harte dienen?

Wij zien om ons heen steeds wat God doet, in ons leven en in dat van anderen. Zijn we daarom nog meer overtuigd dat Hij de Enige is? Laten we in ons leven merken: Hij is onze God? Zo nodigen we anderen uit om ook in Hem te geloven en zijn liefde te ervaren.

Extra bijbelgedeelte: 1 Koningen 18:22-29 en 36-39

Hier zien we dat Baäl machteloos is. Hij geeft geen antwoord. De HEER antwoordt zijn profeet wel. En het volk Israël gelooft: de HEER is onze God.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Na de strijd tussen de stammen van Israël en de Filistijnen is de ark van God buitgemaakt door de Filistijnen. Ze voeren die mee als overwinningstrofee maar al gauw blijkt dat niet goed te gaan. De steden Asdod, Gat en Ekron worden getroffen door de builenpest. Pas na zeven maanden besluiten de leiders van de Filistijnen om de Ark naar Israël terug te sturen (hoofdstuk 6). Het verhaal wil duidelijk maken dat de goden van de Filistijnen niets zijn vergeleken bij Jahweh, de God van Israël.

Vers voor vers

Vs. 1 Asdod was een van de vijf grote steden van de Filistijnen. Opgravingen laten zien dat de plaats al bewoond was rond 1500 v. Chr.

- Vs. 2-4 De buitgemaakte ark wordt in de tempel van de Filistijnse god Dagon gezet om die god te eren voor de overwinning. Maar de volgende dag blijkt dat Dagon op zijn neus ligt voor de ark van Jahweh (de HEER). Wat een ironie: de overwinnaar ligt op z'n gezicht en op de volgende dag ligt dat godsbeeld daar onthoofd. Iedere Israëliet die dit hoort zal in gelach uitbarsten – wat een grap!
- Vs. 5 Maar de Filistijnen begrijpen er niets van en verklaren nu de drempel van Dagon's tempel heilig, omdat zijn afgehouwen hoofd daarop gelegen heeft. Ondanks de grote nederlaag die Israël heeft geleden laat God de HEER zien dat Hij regeert en de afgoden van de Filistijnen bespot.
- Vs. 6 Maar hier blijft het niet bij (Naardense Bijbel): 'de hand van de HEER drukte zwaar op de bewoners van Asdod' en Hij teistert hen met bulten. NBV van 2004 geeft 'aambeien', de update van 2021 leest 'gezwollen'. Waarschijnlijk is de builenpest bedoeld. In hoofdstuk 6 (vs. 4-5) blijkt dat er ook een muizenplaag heerste. Muizen en vooral ratten kunnen dragers zijn van een bacterie (*Yersinia Pestis*) die via vlooiën wordt overgedragen van dieren naar mensen. 'Voor meer informatie, zie: [https://www.christipedia.nl/wiki/Pest_\(ziekte\)](https://www.christipedia.nl/wiki/Pest_(ziekte)).
- Vs. 7-8 De vorsten van de vijf Filistijnse steden beleggen een spoedvergadering en besluiten dat de Ark naar Gat moet. Want zeggen ze (Naardense Bijbel): 'zijn hand is hard geworden tegen ons en tegen Dagon, onze god!' Het Oude Testament spreekt vaak over de hand van God of de hand van de HEER. Het is een heel fysieke beeldspraak om te vertellen dat God in actie komt. Vijf keer wordt in dit hoofdstuk gesproken over 'de hand'. In vs. 4 liggen de afgehakte handen van Dagon op de drempel van zijn tempel. God hoeft maar met zijn ogen te knippen en de afgoden van de wereld worden machteloos. En alles wat er gebeurt in de Filistijnse steden vervult de bewoners met angst voor de hand van God (vs. 6, 7, 9 en 11). Het is wel goed om te beseffen dat God geen hand had uitgestoken om zijn volk te helpen in de strijd tegen de Filistijnen. Israël had de ark van het verbond als een strijdmiddel gebruikt en daarmee hadden ze van Jahweh een soort afgod gemaakt. Dit hoofdstuk is daarom niet alleen een ernstige waarschuwing voor de Filistijnen maar net zo goed voor Israël. Jahweh, de eeuwige God, laat zich niet manipuleren. Als Hij zijn hand uitstrekt (d.w.z. in actie komt) is dat zijn keuze en niet omdat mensen Hem daartoe zouden kunnen dwingen.
- Vs. 9v De Filistijnse stadsvorsten sturen de Ark naar Gat en vervolgens naar Ekron. Ook daar worden de inwoners getroffen door de builenpest en vrezen dat ze zullen sterven. Naardense Bijbel: 'Want er is een doods-tumult geweest in heel de stad, - zeer zwaar is daar de hand van God geweest.' Wie besmet is met builenpest kan binnen

een paar dagen sterven. En als de longen aangetast worden, nog veel sneller, het is dan longpest.

Vs. 11v Opnieuw houden de vijf Filistijnse stadsvorsen crisisberaad en ze besluiten de Ark terug te sturen naar het land van Israël (1 Sam. 6:3 vv).

Opmerking

- Dit verhaal biedt een mooie kans om met kinderen te spreken over humor in de Bijbel. Het is toch om in lachen uit te barsten: de overwinnaar ligt op z'n gezicht en op de volgende dag ligt dat godsbeeld daar onthoofd.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 87

Lied 150a

Lied 912

O Heilige Geest van God

Zeg het voort

Elk oog zal Hem zien als Hij komt

Ied're dag, ieder uur

Vul mij met uw Geest

Vuur uit de hemel

(=Gezang 473 LvdK)

Op Toonhoogte 447

Hemelhoog 696

Hemelhoog 720

Op Toonhoogte 443

Op Toonhoogte 448

Op Toonhoogte 449

Auteur: PZ

De HEER is groter dan Dagon

Bijbelverhaal

De Israëlieten en de Filistijnen hebben samen gevochten. De Filistijnen hebben gewonnen. En ze pakken zomaar de Israëlieten hun gouden Ark van God af! Ze brengen de Ark naar hun eigen tempel van hun god. De Filistijnen hebben namelijk ook een god, maar dat is een afgod. Weet je wat dat is? Vroeger maakten mensen beelden van steen of hout en zeiden: 'Dit is onze god.' Ze praatten tegen het beeld, ze bogen voor dat beeld. Ze dachten dat het beeld hen kon helpen. Zo'n beeld noem je een afgod.

De afgod van de Filistijnen heet Dagon. Dagon is een beeld van steen. En Dagon staat in een mooi huis. Dat is zijn tempel. De Filistijnen brengen de Ark in de tempel van Dagon. Ze zetten de Ark voor Dagon neer. En ze zeggen: 'Dagon heeft ons geholpen. Daarom hebben we gewonnen van de Israëlieten. Dagon is veel sterker dan de God van Israël! Dagon mag de Ark hebben.

Maar is dat zo? Is hun afgod Dagon veel sterker dan de Here God? Luister maar wat er gebeurt in de tempel van Dagon.

De Filistijnen doen de deur van de tempel dicht en gaan naar huis. Maar als ze de volgende morgen weer in de tempel komen, is er iets raars gebeurd. Het beeld van Dagon ligt met zijn gezicht op de grond vóór de ark. Wie heeft dat gedaan?

Ze zetten Dagon weer rechtop. En 's avonds doen ze de deur van de tempel op slot. Nu kan er niemand in! Maar de volgende morgen is het nog gekker. Dagon ligt weer op de grond. Zijn hoofd en zijn handen zijn eraf gevallen. Die liggen op de drempel bij de deur. Wie heeft dat gedaan? Nou, helemaal niemand!

Nee, dat heeft geen mens gedaan. Dat heeft de Here God zelf gedaan. Zo laat Hij de Filistijnen zien dat de God van Israël sterker is dan de god van de Filistijnen.

In de stad waar de tempel van Dagon staat, worden de mensen allemaal ziek.

En de mensen zeggen tegen elkaar: 'De Ark van de God van Israël kan hier niet blijven.

De God van Israël straft ons, omdat we de Ark van de Israëlieten hebben afgepakt. Hij is erg boos.'

Ze besluiten de Ark naar een andere stad te brengen. Maar ook daar worden de mensen allemaal ziek. Ze besluiten opnieuw de Ark naar een andere stad te brengen. Maar daar zijn de mensen inmiddels ontzettend bang geworden.

'Wij willen de Ark van de God van Israël niet! Straks worden wij ook ziek!'

Wat moet er nu toch gebeuren met de ark van de God van Israël?

'Laten we hem maar terugbrengen naar de Israëlieten, zeggen de Filistijnen. 'Die Ark brengt ons alleen maar ongeluk. Tegen de God van Israël kan niemand op.

En zo moeten de Filistijnen wel toegeven dat de Here God, de God van Israël, de allersterkste is! En dat hun afgod Dagon helemaal niks kan!

Wat mooi, hè dat wij geloven in de Here God die de allersterkste is en dicht bij ons wil zijn. Die van ons houdt en voor ons wil zorgen!

Auteur: RS

Dagon wordt verslagen

Zit een van jullie op judo? Dat is een leuke sport. Eerst leer je goed vallen. Dat is belangrijk. Dan doe je jezelf geen pijn. Daarna leer je allerlei grepen en technieken: de beenveeg, armklem, de heupworp en natuurlijk de houdgreep.

Een wedstrijd tegen elkaar waarin je kunt laten zien wat je kan is natuurlijk mooi. Het is leuk om je vriendje of vriendinnetje te snel af te zijn en hem of haar te vloeren. Op de mat en geen kant meer op kunnen. Ippon, gewonnen

Je kunt de kinderen ook een spelletje 'armpje drukken' laten doen. Wie is de sterkste?

Vandaag horen we een bijbelverhaal waarin de God van Israël Dagon, de god van de Filistijnen vloert.

Bijbelverhaal

In Asdod is het druk. Vrouwen en kinderen lopen door de straten. De soldaten komen terug uit de oorlog. Zouden ze gewonnen hebben? En zullen hun mannen, vaders en broers er ook bij lopen? Zijn ze veilig terug uit de oorlog tegen Israël? Een poosje later dreunt de grond; duizenden soldaten marcheren door de straten.'

Ze zingen dat ze gewonnen hebben. Dagon heeft hen geholpen de Israëlieten te verslaan. Ze steken hun speren stoer in de lucht. 'Wij zijn de sterkste'. Een groep soldaten draagt een goudkleurige kist. Nee, het is echt goud! Ze juichen: 'Wij hebben hem te pakken genomen, die god van Israël. Wij hebben de Ark veroverd'. De vrouwen

snappen er nog niks van. 'Wij hebben de god van Israël meegenomen. Hoera voor Dagon! Hij is de sterkste!' De soldaten brengen de gouden kist naar de tempel. Daar zetten de Dagonpriesters hem neer naast het beeld van de Filistijnse god Dagon. Nu kan iedereen in Asdod zien dat Dagon de God van de vijand Israël heeft uitgeschaakeld. En zijn gouden godenbeeld konden ze meenemen naar huis.

Als de priesters van Dagon de volgende morgen de tempel binnen stappen schrikken ze erg. Wat is er gebeurd, wie is er binnen geweest? Het beeld van Dagon is voorover op de grond gevallen. Daar ligt Dagon languit voor de gouden Ark.

Snel zetten de priesters het beeld weer op z'n plek. 'Sstt, niks zeggen hoor', fluisteren ze tegen elkaar. 'Niemand heeft gelukkig iets gezien en nu is het probleem opgelost'. De priesters doen wat ze elke dag doen en gaan 's avonds naar huis. De deuren van de tempel zitten goed dicht.

Maar de volgende morgen is het nog erger dan een dag eerder. Wat een ramp. Dagon ligt weer op de grond. Nu zijn het hoofd en de handen van het beeld af. Het lijkt wel of ze zijn afgehakt. De stukken liggen op de drempel. Verstijfd van schrik en angst kijken de priesters rond. Hoe kon dit gebeuren? Er was echt niemand in de tempel en toch ligt het beeld van Dagon daar. Met een grote stap gaan ze over de drempel. Erop gaan staan mag natuurlijk niet, want met de handen van Dagon erop is het een

heilige drempel geworden. Daar ga je niet op staan, natuurlijk. Ze proberen het beeld zo goed mogelijk te repareren en weer op z'n plaats te zetten.

'Wat is hier aan de hand? Het lijkt wel of het spookt. Zou het met die gouden Ark te maken hebben, met die God van Israël? Dat kan toch niet; die was net verslagen door hun Dagon.' Het geheim houden lukt nu niet meer. Dagon is gevallen; het is het gesprek van de dag.

Maar er gebeuren meer vreemde dingen. Er worden mensen ziek. Op hun lichaam komen pijnlijke plekken. Het is echt heel eng. Als veel meer mensen ziek worden, denken de Filistijnen aan de gouden kist in de tempel van Dagon. Waren er vroeger, toen de Israëlieten in Egypte geen erge ziektes gekomen, omdat de God van Israël boos was op de farao? Iedereen in de stad praat erover. 'Er is maar één oplossing', zegt iemand, 'die gouden kist moet hier weg, Israëls God veroorzaakt deze ziekte. Hij neemt wraak op Dagon en ons!'

'Ja, die God van Israël heeft Dagon gevloerd. Hij heeft ons ziek gemaakt. Hij moet weg, direct! Ze sturen de gouden kist naar een andere stad, Gat, en als daar hetzelfde gebeurt naar Ekron. Maar daar worden de mensen ook ziek, nog erger dan in Asdod en Gat. De Filistijnen worden zo bang voor de God van Israël dat ze Hem niet meer bij zich willen hebben. Ne, ze geloven niet in Hem. Ze gaan niet tot de HEER bidden en brengen Hem geen offers. Daarvoor zijn ze veel te trots. Maar ze vinden het wel eng, dat een andere god sterker is dan hun Dagon.

Afsluiting

God liet zich door de Israëlieten niet als mascotte gebruiken. De Ark is wel de plaats waar Hij op aarde woont. Maar de Ark is niet de HEER zelf. God is geen ding, God is God. Veel groter dan de machtigste mens, veel groter dan het spectaculairste natuurverschijnsel. Hij heeft immers alles op aarde gemaakt. Omdat Israël Hem niet eerbiedig diende, verloren ze de oorlog van de Filistijnen. Die Filistijnen krijgen nu net z'n lesje. God laat zien dat Hij Dagon met het grootste gemak in de houdgreep neemt. God bewijst dat Hij de baas is over de dingen die gebeuren. De Filistijnen denken dat de HEER kunnen uitlachen en dat ze met Hem kunnen doen wat ze willen. Nou, mooi niet!

De God van Israël is de enige echte God. Niets houdt Hem tegen. Zouden de Israëlieten dat nu ook gaan geloven en weer eerbiedig met de Ark omgaan?

Auteur: RvO

De HEER is onze God!

Inleiding

Vandaag horen we een verhaal uit de Bijbel, wat niet zo heel bekend is. Ga er maar eens goed voor zitten. Misschien klinkt het als een spannend oorlogsverhaal, maar het staat natuurlijk niet zomaar in de Bijbel. God wil ons er iets mee leren. Luister maar.

Bijbelverhaal

Het volk Israël is God een beetje vergeten. Zelfs de priesters in de tempel hebben eigenlijk geen eerbied meer voor God. Ze doen maar wat. In die tijd begint het volk een oorlog tegen de Filistijnen. Ze denken misschien wel dat ze onoverwinnelijk zijn, want zij zijn toch het volk van God? God is toch bij hen? Maar niets blijkt minder waar. Ze verliezen de veldslag, en veel Israëlieten worden gedood.

Hoe kon dat nu gebeuren? De Israëlieten bedenken een plan. Toen het volk door de woestijn trok, is er een heilige kist gemaakt. Een gouden kist, met daarin een aantal voorwerpen die laten zien dat God machtig is en trouw. Voorwerpen, die horen bij het verbond van God met het volk. Weet je wat? Als ze nu eens die kist, de Ark van God, meenemen naar het slagveld? Dat zal helpen, dan is God tenslotte écht bij hen in de oorlog. Dan moeten ze wel winnen!

Maar ook nu gaat het niet zoals de strijders van Israël verwachten. Wéér verliezen ze de strijd, en de heilige Ark van God wordt buitgemaakt voor de Filistijnen.

De Filistijnen brengen de ark naar hun stad Asdod. Daar staat de tempel van hun God, die Dagon heet. Daar, in die afgodstempel, zetten ze de ark van God neer. Hun god, Dagon, die natuurlijk geen god is maar alleen een stenen beeld, heeft de God van Israël verslagen, zo denken ze.

Maar de volgende ochtend, als de Filistijnen in de tempel komen, ligt het beeld van Dagon op de grond. Het is voorovergefallen, voor de ark van God. Alsof Dagon moest knielen voor de enige echte God. Maar dat begrijpen de Filistijnen nog niet. Ze zetten het beeld weer rechtop, en gaan verder met waar ze mee bezig waren. Maar de volgende dag ligt het afgodsbeeld wéér omver. Erger nog... het hoofd en de handen zijn eraf en liggen op de drempel van de tempel. Daar schrikken de mensen toch wel van.

En dat is nog niet alles. In de Bijbel staat: 'De HEER pakte de inwoners van Asdod hard aan.' God zaait paniek onder de inwoners van de stad. Iedereen, van groot tot klein, krijgt last van pijnlijke bulten. De Filistijnen begrijpen dat dit een straf is van de God van Israël. 'Die Ark kan hier niet blijven', zeggen ze, 'want die God treedt hard op tegen ons en tegen onze god Dagon.'

De Filistijnen besluiten de Ark van God te verplaatsen. Weg uit Asdod. Ze brengen hem naar de stad Gat. Maar ze hebben buiten de macht van de God van Israël gerekend. Israëls God laat zich niet tegenhouden. Ook in Gat ontstaat paniek, ook hier krijgen alle mensen last van pijnlijke bulten. Opnieuw wordt de ark verplaatst, nu naar

de stad Ekron. Maar de inwoners van Ekron hebben al gehoord wat er in Asdod en in Gat is gebeurd. 'Willen jullie ons soms allemaal doden?', schreeuwen ze. 'Weg met die Ark, die komt onze stad niet in!' Ook in Ekron straft God de mensen op dezelfde manier. De Filistijnen zijn ten einde raad. Wat moeten ze met die Ark, met die oorlogsbuit? Terug naar het land van Israël, waar hij vandaan komt, is de conclusie. Weg ermee, anders worden we allemaal nog gedood.

De God van Israël, de enige ware God, is te machtig voor de Filistijnen en voor hun afgod Dagon. Ze kunnen er niet tegenop. God is altijd de sterkste, dat laat Hij aan hen merken. De Filistijnen begrijpen het: met deze God valt niet te spotten. En de Israëlieten? Ongetwijfeld hebben ze gehoord wat er bij de Filistijnen is gebeurd. De Israëlieten dachten dat ze God wel even voor hun karretje konden spannen. Als ze de Ark van God mee zouden nemen de oorlog in, dan zouden ze die wel winnen. Maar zo werkt het niet. God laat zich niet op die manier door ons gebruiken. De Filistijnen, die ongelovige afgodendienaars, zagen het: deze God is machtiger dan alles en iedereen. En de Israëlieten, Gods eigen volk? Zouden zij het nu ook zien en begrijpen?

Ook nu nog, in onze tijd, wil God laten zien wie Hij is. Hij wil zijn liefde laten zien in ons leven. Soms door heel wonderlijke dingen, en soms door dingen die wij heel gewoon vinden, maar waaruit Gods zorg voor ons leven toch duidelijk zichtbaar is. Zien wij het? Geloven wij het? Of hebben wij God ook, net als het volk Israël, eigenlijk alleen maar nodig als het lastig wordt. Als we lijken te verliezen, spannen we dan God voor ons karretje? Kunnen we dan ineens bidden, wat we misschien al een tijdje waren afeleerd?

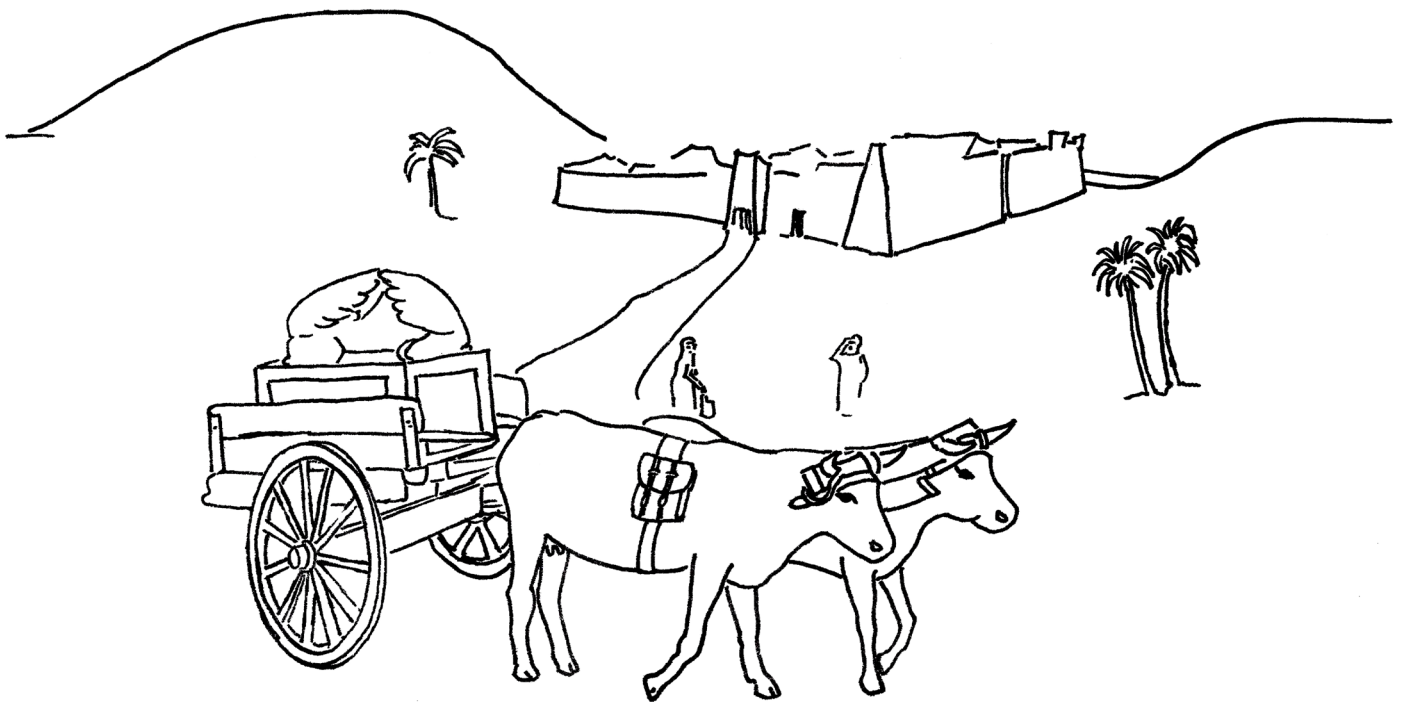
Denk eens goed na over dit verhaal van de Filistijnen. God laat zich niet gebruiken als het toevallig óns uitkomt. Als wij niet echt van harte, elke dag met God willen leven, dan gaat het misschien wel net als in dit verhaal. Dat andere mensen, die helemaal niet in God geloofden, nog eerder ontdekken hoe groot en machtig Hij is, dan jij! Het kan ook anders. Boven dit verhaal staat: De HEER is onze God! Laat dat merken in je leven, laat Gods liefde en trouw zien aan de mensen om je heen. Niet alleen als het moeilijk is en je God hard nodig hebt, maar juist ook als het goed gaat en je blij en gelukkig bent. Dan kan God jou gebruiken om zijn liefde te verspreiden naar de mensen die Hem nog niet kennen. Die nog niet weten, dat Hij de machtigste is!

Auteur: MvdB

7 juni 2026

De Ark van God komt terug in Kanaän

1 Samuël 5

Thema: Eerbied voor de HEER

Doel

De kinderen leren dat wij geen recht hebben op Gods aanwezigheid. Dat Hij bij ons wil zijn is steeds weer een geschenk dat we eerbiedig mogen aannemen.

Toelichting

De Filistijnen willen van de Ark af. Ze bekeren zich niet tot de HEER, maar bieden Hem wel vol respect een schadevergoeding aan. De inwoners van Bet-Semes zijn blij met de terugkeer van de Ark. De HEER wil blijkbaar weer bij Israël zijn. Dat de Ark heilig is en ze daarvan eerbiedig afstand moeten houden, beseffen ze nog steeds niet. God vraagt dat mensen zijn geboden gehoorzamen.

Ook nu nog. De HEER is heilig en wij blijven, ondanks onze wil om te geloven, zondaren. Daarom moeten we steeds weer kritisch kijken naar wat we zeggen en doen. Herkent de HEER daarin onze eerbiedige liefde tot Hem?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Op je knieën voor God

Richtlijnen: Vertel het verhaal van de terugkeer van de Ark met gouden geschenken. Benadruk de eerbied van de Filistijnen en het gebrek daaraan in Bet-Semes.

God is groter dan wij ons kunnen voorstellen. Daarom moeten wij eerbiedig zijn.

Veel kinderen knielen als ze bidden. Zo laten ze zien dat zij zich klein voelen tegenover God. Maar ook dat ze kinderen van zo'n Vader in de hemel mogen zijn. Het kindergebed: 'Ik vouw mijn handjes' is een prachtig voorbeeld.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Heb je er iets van geleerd?

Richtlijnen: Vertel als inleiding een verhaal over een kind dat flink in de fout gaat en straf krijgt van zijn ouders. Ze geven die straf niet, omdat ze dat fijn vinden en al helemaal niet omdat ze niet van hun kind houden. Nee, ze hopen dat hij er iets van leert en daarna die fout niet meer maakt.

De Ark komt terug. Wat een opluchting bij de Israëlieten. De HEER wil weer bij hen wonen. God zegt: Ik hou nog steeds van jullie. Op de wagen ligt de gouden schadevergoeding van de Filistijnen. Dat moet de blijde Israëlieten aan het denken zetten. God zegt niet alleen: Ik hou van jullie, maar stelt ook de vraag: behandelen jullie Mij nu wel met eerbied? Ik wil weer bij jullie wonen. Daar had je geen recht meer op. Leef vanaf nu beter.

Jezus is voor ons gestorven. God de Vader heeft ons door Hem gered. Een groot cadeau, onverdiend. Een cadeau met een vraag: Hou jij van Mij, zoals Ik ben, heilig en vol liefde, boos over de zonde maar graag vergevend?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Eerbied voor de HEER

Richtlijnen: De terugkeer van de Ark brengt opluchting en grote blijdschap onder de Israëlieten. Blijkbaar wil de HEER weer in hun midden wonen. Als de Israëlieten doen alsof dat heel gewoon is door de Ark van alle kanten te bekijken, grijpt God hardhandig in. Hij is niet zomaar iemand, Hij is de heilige God. Eigenlijk kan Hij niet tussen mensen wonen. Hij is in de hemel en wij zijn op aarde. Toch is de Ark de plaats waar hemel en aarde elkaar mogen ontmoeten.

Als wij deze geschiedenis lezen krijgen we de opdracht om steeds weer verwonderd te blijven over Gods liefde. God is meer dan een vriend. Hij is niet onze gelijke, maar oneindig veel groter dan wij. Toch woont Gods Geest in iedereen die in Hem gelooft, ondanks onze zonde. Maar eerbied moet er blijven.

Extra bijbelgedeelte: Matteüs 21:12-17

Jezus komt bij de tempel in Jeruzalem. Het is Gods huis waar eerbiedig gebeden en geofferd mag worden. God wil daar gelovigen ontmoeten. De Israëlieten hebben er echter een markt van gemaakt. Het draait meer om henzelf dan om de HEER. Jezus reageert met heilige woede.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De Ark van het verbond is meegenomen als een overwinningstrofee. In die Ark lagen de tweede versie van de Tien Woorden op de twee stenen tafelen. De eerste versie was stukgeslagen, moest van God worden vernietigd. Daarvan had de Here God zelf de (edel-)stenen platen gemaakt. Deze versie was door Mozes als lege tafelen de berg opgenomen en de Here God had ze met zijn vinger gegraveerd. De vinger Gods; zie Exodus 8,19; 31,8; Psalm 8,4 en Lucas 11,46; als Gods scheppende, levenwekkende Geest. De Tien Woorden; vijf om vijf, over de liefde tot God en tot de naaste. Ook lag daarin de staf van Aäron die had gebloeid en een kruikje met manna. De Here God sprak vanaf het verzoendeksel – Exodus 25 – vanaf dat onzichtbare punt waar de blikken van de cherubs elkaar raakten. Het was het heiligste. Niet de ruimte van het heilige der heiligen was het meest heilig, maar deze Ark, dit met Gods volk meereizende Woord van God. Daar was deze Ark, die draagbare vergulde kist met het massief gouden deksel, het teken van. Nu hebben de Filistijnen juist deze Ark meegenomen. Daarmee lijkt de eer en glorie er niet meer te zijn, zo riep ook een barende vrouw. Dan krijgt in de Bijbel deze Ark haast trekken als was het een persoon. De Ark zelf doet niets, maar alles eromheen komt in beweging. Een afgodsbeeld valt als in aanbidding neer, volkomen onthand. Mensen krijgen bulten en blijktbaar ook last van muizenplagen. In drie van de vijf steden is er niets dan ellende. Hoe kom je daarvan af? Die vraag is de kernvraag van dit hoofdstuk. Gun de Here God letterlijk en figuurlijk de plaats die Hem toekomt!

Vers voor vers

- vs. 1v Gestolen goed gedijt niet. Dat is een volkswijsheid. Die zou uit dit hoofdstuk kunnen zijn voortgekomen. Stad na stad van de Filistijnen wordt getroffen met ellende; dood en verderf. De vijf grote stadsvorsten zijn het er na het raadplegen van hun waarzeggers en afgodspriesters over eens. De Ark kan niet blijven. Waar die ark komt lijkt hij een dodelijke macht. Het heiligste; zo dodelijk? Dat klinkt op z'n zachtst gezegd vreemd en voor ons niet te vatten. We horen hier dat de verkondiging 'God is liefde' de HEER niet tot een zoete-lieve-Gerritje maakt. Integendeel. In zijn liefde brandt zijn hartstocht, Zijn verlangen naar wederliefde. Maar; Hij laat niet met zich spotten! Bovendien moeten we opletten; bij ons komen woede, boosheid, 'uitbarstingen-van-toorn' 'altijd voort uit zonde als werken – van wat Paulus noemt – van het vlees. God is zonder zonde, getuigt de Hebreeënbrieffschrijver en in navolging daarvan de Heidelberger Catechismus. Dat kunnen we ons niet voorstellen, maar het is Bijbelse waarheid. Dat maakt alles uit. Filistijnen gedragen zich hier als Gods vijanden. Dat mag en kán niet.
- Vs. 4vv Een ander punt waar we nauwelijks oog voor hebben is de humor die in de Bijbel ligt. Waar werden die Filistijnen zo door geplaagd? Door bulten en door muizen. Die bulten zijn eigenlijk aambeien. Zij zien er dus uit als bavianen met hun knalroze achterwerk! Zij worden dus door God neergezet als apen. En om nu van die plagen zich te ontdoen, maken zij in goud nu juist de oorzaak van hun leed na. Zo maakten ze ook afgodsbeelden. Namaakgoden heb je eigenlijk altijd door jezelf of door de tijdgeest en het dom nazeggen van anderen zonder zelf te denken gemaakt. Voor aap gezet. Dat zeggen de priesters en waarzeggers; dat is hun wijsheid. Zij kunnen niet verder komen.
- Vs. 7vv Eerst een zelfkritische vraag. Je hart maken tot een soort Egypte om Gods volk Israël te knechten. Dat zal uiteindelijk niet werken. Kwaad is als een zeer lange dag waar geen einde aan lijkt te komen, maar het zal ten diepste blijken zonder dageraad te zijn. Het zal uiteindelijk geen toekomst hebben. Niets – zo troost Paulus de gelovigen – zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods in Jezus Christus; zelfs de doodsmacht niet. Twee jonge vaarzen. Eénjarige koeien met een eerste kalfje. Je hoeft geen groot dierenliefhebber te zijn om te weten dat de jonge moederkoe – zeker eentje die nog nooit omwille van melkproductie dat heeft meegemaakt – zich nooit zal laten scheiden van het pasgeboren kalf, haar kind. Zodra zij gelegenheid heeft, zal zij terugkeren naar haar zuigeling, haar jong. De kans dat de koe (de koeien zelfs; het zijn er twee) wegloopt is schier ondenkbaar. In zekere zin laten daarmee de priesters en waarzeggers het oordeel waar de Ark 'thuishoort' (zie en hoor de actualiteit!) aan de dieren, aan de natuur over. Die dichtten zij een zelfstandige macht toe. Dat maakt hen heidens in hun denken.
- Vs. 10vv Toch gebeurt het 'onmogelijke'. In één ononderbroken rechte lijn lopen de koeien met de kar waarop de Ark staat en die offergaven; die gouden aambeien en gouden muizen, naar Bet-Semes; waar de zon thuis is. Zoals dikwijls in de Bijbel, buigt de schepping, buigt de dierenwereld me in Gods plan, zodat Hij zal kunnen worden geprezen. Dat gebeurt dan ook. De Filistijnse stadsvorsten richt een feestoffer aan. In het veld van Jozua. Bedenk hoe de Here Jezus naar hem was genoemd door toedoen van Gods boden; de engelen. Een soort toekomstvisioen; de volkeren zullen God loven. Denk aan Psalm 67; het lied dat dagelijks tussen Pasen en Pinksteren werd gezegd en gezongen.
- Vs. 15vv Dan komt het slotakkoord in mineur in volle heftigheid op ons af. Daar vallen we stil. Het enige dat we misschien voorzichtig daarover kunnen zeggen is dat Gods oordeel en zijn toorn uit liefde voortkomen. Liefde Gods die elk verlangen hemelhoog te boven gaat; maar ook onze vrees. Misschien kunnen we er nóg iets over zeggen, maar dan raken we zelf aan heilig vuur waar we niet mee moeten spelen of spotten. Soms kan dat als je met mede-

gelovigen in gesprek mag zijn. Het besef dat je met vuur speelt; heilig vuur. Dat kan ook in een eredienst gebogen onder het Woord waarover je met verlangen je buigt om Gods stem te vernemen. Dan hebben deze gedode Israëlieten mogelijk iets te maken met de plaatsvervanging. Dan dragen zij het oordeel dat de Filistijnen had zullen treffen. Dan raken we aan het heilsgeheim waarin we horen dat de zondeloze Here Jezus, voor zondaren sterft; ook voor mij. Opdat wij leven met Hem!

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 107: 1en 4	
Lied 686	(=Gezang 247 LvdK)
Lied 683	
't Is feest vandaag, 't is Pinksterfeest	Op Toonhoogte 445
Lied 675	(=Gezang 477 LvdK)
Psalm 8	Hemelhoog 4
Van A tot Z	Hemelhoog 621
Uw Woord	Hemelhoog 37
Ken je dit verhaal?	Hemelhoog 55
Zoals klei in de hand van de pottenbakker	Hemelhoog 77
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Ied're dag, ieder uur	Op Toonhoogte 443

Auteur: PZ

Op je knieën voor God

'Help ons, wat moeten we doen met de Ark van de HEER, hoe kunnen we hem terugsturen?'

De Filistijnen vragen alle waarzeggers om hulp, want ze weten niet meer wat ze moeten doen. Ze willen zo graag dat de Ark teruggaat naar Israël. Overal waar de Ark komt, in iedere stad, hebben de mensen straf gekregen. Ze hebben blaren op hun billen gekregen, er zijn mensen gestorven en het grote beeld van de Filistijnse god Dagon is op de grond gevallen, op zijn gezicht, voor de Ark. 'De Ark moet weg, nu meteen', roepen de mensen. Ze huilen en schreeuwen. Ze krijgen grote straf en willen dat dat stopt.

De waarzeggers hebben een oplossing: 'De Ark moet teruggestuurd worden naar Israël, maar geef dan met de Ark ook gouden beeldjes van vijf muizen en vijf blaren mee. Misschien luistert de HEER van Israël dan naar u.' Dat doen de Filistijnen. De Ark wordt op een wagen gezet en die wordt getrokken door twee koeien. 'Mwooooh, mwooooh...', loeien de kalfjes. Zij willen niet dat hun moeders weggehaald worden om de kar te trekken. Maar de koeien worden toch voor de kar gezet. Willen de koeien dat wel? Willen zij weggaan en hun kalfjes in de steek laten?

Ze lopen voor de kar met de Ark. Ze denken niet aan hun kalfjes, ze luisteren niet naar het geloei en kijken niet meer naar de stal. In één keer lopen ze door naar het plaatsje Bet-Semes.

Een paar mensen zijn bezig met de oogst, ze zijn hard aan het werk op het land en zien de koeien met de ark aankomen. 'Kijk! Daar heb je de ark!', roept Josua. En net op zijn stukje land stoppen de koeien met de wagen en de Ark.

Wat zijn de mensen blij. De mannen van de kerk (Levieten) halen de Ark van de wagen. Alle mensen offeren en danken God. De Ark wordt neergezet op een grote steen bij het land van Josua. Is het nu goed? Is de Ark op de goede plek?

Er gebeurt nog iets ergs. De HEER geeft de mensen in Israël straf. De ark is wel terug in Israël, maar de mensen zijn niet eerbiedig. Ze denken niet goed na over hoe groot en machtig de God van de Ark, de God van Israël is.

Waar kan de ark het beste zijn?
Wie is eerbiedig voor God?

Auteur: KvdG

Heb je er iets van geleerd?

Inleiding

Thomas kijkt naar de punten van zijn schoenen. Zijn hoofd hangt naar beneden, hij durft niet op te kijken in de ogen van zijn vader.

Zijn vaders gezicht staat boos.

'Hoe kon je dát nou doen Thomas', roept zijn vader. 'Snap je dan niet hoe gevaarlijk dat is?'

Thomas haalt zijn schouders op. Hij weet het niet. Het was toch maar een spelletje? En hij had het niet eens verzonnen, dat had zijn vriendje Roel gedaan. Die zei: 'Zullen we voor de grap languit midden op de straat gaan liggen, kijken hoe de mensen in de auto's dan reageren?' Thomas vond het wel een grappig plan en samen waren ze midden op de weg gaan liggen. Tot er een auto best hard kwam aanrijden en nog maar op het nippertje kon remmen voor hij over hen heen reed. De buurman zat in de auto en die herkende Thomas natuurlijk meteen. Hij had boos geroepen: 'Zijn jullie nou helemaal gek geworden, ik had wel over jullie heen kunnen rijden!' Hij had Roel en Thomas meegesleurd naar huis en aan de ouders van Thomas verteld wat er was voorgevallen.

'Kijk eens naar me', zegt de vader van Thomas. Thomas kijkt knipperend in de ogen van zijn vader. 'Jij krijgt de komende week huisarrest. Je komt uit school gelijk naar huis en je mag niet gaan spelen of naar de voetbaltraining.' De tranen springen Thomas in zijn ogen. Zijn vader pakt Thomas vast en omhelst hem. Hij zegt: 'Hopelijk leer je hier iets van. Ik deel niet graag straf uit, maar je moet weten dat wat je deed echt niet kan, het is heel gevaarlijk.'

Thomas snuft en knikt. Ja hij snapt nu ook wel dat het niet zo'n handige actie was.

Later hoort Thomas dat Roel ook straf heeft gekregen van zijn ouders.

Ze zeggen tegen elkaar. Zoiets gaan we in elk geval niet meer doen!

Bijbelverhaal

De Ark van de HEER is ondertussen al zeven maanden bij de Filistijnen. De Ark brengt de Filistijnen ongeluk. Ze willen de Ark terugsturen naar Israël.

De stadsvorsten vragen aan de waarzeggers en priesters hoe ze dat het beste kunnen doen.

Deze mensen zeggen: 'Als je de Ark wilt terugsturen moet je dat niet doen zonder cadeaus. Zo kun je laten zien dat je de schade wilt vergoeden die jullie hebben aangericht door de Ark mee te nemen naar je eigen land.' 'En wat voor cadeaus moeten dat dan zijn?', vragen de stadsvorsten. De waarzeggers antwoorden: 'Er zijn vijf steden, geef daarom vijf gouden 'gezwellen' mee en vijf gouden muizen. Dat waren de plagen waar jullie mee te kampen hadden. Als je deze gouden beeldjes meestuurt, bewijs je eer aan de God van Israël. En misschien laat Hij jullie dan wel met rust.'

Zorg voor een nieuwe wagen en twee koeien om de wagen te trekken. Deze koeien moeten net een kalf hebben gekregen. Haal de kalfjes weg bij hun moeder en zet ze

in de stal.

Zet de ark van de HEER op de wagen en ernaast een zadeltas met de gouden voorwerpen.

Geef de koeien een duwtje en kijk wat er dan gaat gebeuren.

Als de wagen voor jullie ogen de grens over rijdt naar Israël dan betekent het dat de God van Israël deze rampen over ons heeft laten komen. Zo niet, dan weten we dat het toeval was.'

De stadsvorsten regelen het precies zoals de waarzeggers voorstellen. De koeien loeien hard, maar ze rennen niet terug naar hun kalfjes en ze wijken ook niet af naar links of naar rechts. Ze rennen regelrecht de grens met Israël over bij Bet-Semes.

In de vallei van Bet-Semes zijn mensen bezig met de tarweoogst. Ze zien de ark aankomen over de grens van Israël. Ze zijn bijzonder blij om de ark te zien. De HEER wil weer bij hen in Israël wonen.

Als de wagen tot stilstand komt, tillen de Levieten, priesters uit de tempel, de ark van de wagen af. Ze zetten de Ark, samen met de zadeltas met gouden beeldjes, op een grote steen.

Ze hakken de wagen tot brandhout en slachten de koeien om als brandoffer te dienen voor de HEER.

De bevolking van de stad Bet-Semes komt naar de akker toe waar de steen staat met de Ark van de HEER erop. Ze brengen brandoffers en vredeoffers voor de HEER.

Maar niemand denkt eraan dat ze de heilige Ark van God eigenlijk helemaal niet mogen zien.

De Ark staat normaal gesproken in de tempel in het heilige der heiligen. Een kamer in de tempel waar één keer per jaar alleen de hogepriester naar binnen mag. Nu kijken de mensen gewoon naar de Ark, ze raken de Ark misschien ook wel aan.

Door dat te doen gaan ze in tegen de wil van God. Ze zijn ongehoorzaam, ze maken een grote fout.

De HEER straft de mensen van Bet-Semes hiervoor.

Zeventig inwoners van de stad sterven.

De inwoners van de stad die niet gestraft zijn treuren, de HEER heeft hen zwaar getroffen.

Ze vragen zich af: 'Wie kan de aanwezigheid van de HEER, de heilige God verdragen? Bij wie kunnen we de Ark kwijt?'

Dan wordt de ark naar het huis van Abinadab gebracht. Zijn zoon Elazar mag voor de ark gaan zorgen. De Ark blijft wel twintig jaar staan in het huis van Abinadab.

Afsluiting

De HEER laat door de terugkomst van de ark zien, dat Hij van zijn volk houdt.

Toen de ark was meegenomen waren er heel veel mensen in Israël die zich niets meer aan trokken van God en zijn geboden. God wil weten of de mensen hem nu wel met eerbied behandelen. Hij wil opnieuw in Israël komen wonen, maar Hij wil wel dat de mensen nu beter gaan leven. Hij wil dat ze naar Hem gaan luisteren en hun leven

gaan beteren.

De mensen die naar de Ark kijken en die aanraken worden gelijk gestraft. God wil daarmee zeggen: 'Ik straf jullie, niet omdat Ik niet van jullie houd, maar omdat jullie er iets van moeten leren. Geef Mij de eerbied en het ontzag dat Ik verdien'.

Auteur: MMe

Eerbied voor de HEER

Na zeven maanden van ellende hebben de Filistijnen genoeg van de heilige Ark van Israël. Na de overwinningsvreugde heeft die alleen maar ellende gebracht. Eerder hebben ze met de Ark gespot. Gedaan of de Ark niks voorstelt. Gelachen dat die God van Israël hen niks kan maken. Maar inmiddels zijn er al heel wat mensen ziek geworden in elke stad waar de Ark gestaan heeft. Er zijn zelfs inwoners gestorven. Nu willen ze van de Ark af. Er volgt een crisisberaad. Daar wordt besproken wat de beste manier is om de Ark terug te sturen. Ze willen niet dat de God van Israël opnieuw boos op hen wordt. Ze krijgen het advies om een geschenk mee te sturen. Als je iemand beledigd hebt, heb je wat goed te maken. Er moeten gouden beeldjes worden gemaakt van de muizen, die hun land hebben kaal gegeten. En van de gezwollen waar de mensen zo ziek van zijn geworden. Van beide soorten worden er vijf gemaakt. Omdat er in het Filistijnse land vijf koningen met hun vijf steden hebben gezondigd.

Ze laten hiermee zien dat ze vermoeden dat deze plagen door de God van Israël zijn gestuurd. Wie weet, zeggen ze, misschien laat Hij ons, onze goden en ons land, dan met rust. We moeten niet zo koppig zijn als Farao, lang geleden. Ook hij dacht dat hij sterker was dan de God van Israël... tot hij verloor.

Het moment om de Ark terug te sturen is aangebroken. Dat gebeurt op een bijzondere manier, luister maar: Er wordt een nieuwe houten wagen klaargezet. Aan de wagen worden twee jonge vaarzen vastgemaakt. Dat zijn koeien die net hebben gekalfd. Ze zijn net moeder geworden, maar worden weggehaald bij hun kalfje. Voor het eerst van hun leven moeten ze een wagen gaan trekken. De Ark wordt voorzichtig op de wagen geplaatst en daarbij een kistje met de gouden beeldjes. De Filistijnen laten nu de wagen zijn eigen weg gaan. Er is niemand die de wagen stuurt. Ze laten de koeien zelf lopen. Dat doen ze heel bewust. Want... zeggen ze tegen elkaar, als deze koeien de Ark regelrecht naar Israël terugbrengen, dan weten we dat achter alles wat ons is overkomen, de God van Israël zit. Als dat niet zo is, dan waren de plagen gewoon toeval. Alle ogen zijn vol spanning gericht op de wagen.

Nou, het is overduidelijk. De Filistijnen hoeven niet te twifelen. De koeien dwalen niet, ze gaan regelrecht de grens over, ze lopen luid loeiend naar het dorp Bet-Semes. Dat alleen al is een wonder. Want ze lopen zonder begeleiding, zonder de weg te weten. Zonder dat ze ervaring hebben in het trekken van een wagen. Op de akkers van Bet-Semes zijn op dat moment mensen bezig met de tarweoogst. Ze hebben geen idee wat er allemaal heeft afgespeeld in hun buurland. Ze kijken vol verbazing naar de Ark die ze aan zien komen. Ze rennen erop af. Wat een verrassing. Als de wagen bij een grote steen tot stilstand komt, maken ze de koeien los. Er zijn inmiddels nog meer inwoners van Bet-Semes bijgekomen. Iedereen is blij verrast. De Ark van God is weer terug. God is terug, dat betekent alleen maar goeds.

Niet toevallig dat de Ark in Bet-Semes terecht komt. Hier wonen Leviëten. Dit is een van de steden die aan de Leviëten is gegeven. Dat konden de Filistijnen niet weten. God heeft de Ark juist hierheen gebracht. Hij zorgt dat de Ark op een plek komt waar er voor gezorgd kan worden. Alleen Leviëten mogen de Ark optillen en dragen. Mooi van God, hè.

Enkele Leviëten tillen de Ark van de wagen en zetten hem op een steen. Samen met het geschenkenkistje. De wagen wordt in stukken gehakt en die worden opgestapeld. Zo wordt er een altaar gemaakt, waarop ze de koeien kunnen slachten. Leviëten en priesters uit Bet-Semes doen hun geestelijke werk. Ze offeren. God wordt gedankt en geëerd. Wat een mooie dag! Maar wat gebeurt er dan toch? Plotseling valt er iemand dood neer. Dan nog één. En nog één. Zomaar, lijkt het wel. Er sterft ineens mensen. Wat heftig. Wat is er aan de hand?

Waarom gebeurt dit? Omdat bij deze mensen heilig ontzag voor de HEER ontbreekt. De mensen zijn echt blij met de Ark. Maar ze behandelen de Ark niet zoals God het wil. Niemand mag naar de Ark kijken. Want God is heilig, daarom moet de Ark bedekt worden met kleden als hij vervoerd wordt. Niemand mag de Ark aanraken. Ook de Leviëten niet. Alleen met draagstokken kan de Ark gedragen worden. De mensen en de dragers mogen de Ark niet zien, want je kunt God niet zomaar bekijken.

Je kunt Hem niet behandelen als iets gewoons. Dat weten de mensen van Bet-Semes. Ze kennen de regels uit de wet. Wat er precies gebeurd is weten we niet. Misschien wilden mensen de Ark goed van dichtbij bekijken. Misschien hebben ze onder de kleden gekeken, of misschien hebben ze zelfs in de Ark gekeken. Het lijkt erop dat ze de voorschriften van God vergeten zijn en dat heeft gevolgen. Nu is er angst en verdriet gekomen op een dag die eerst zo mooi was. Zeventig mensen uit Bet-Semes sterven, vanwege gebrek aan eerbied en ontzag voor de heilige God.

Het maakt zoveel indruk dat de mensen van Bet-Semes op zoek gaan naar een plaats waar de Ark voorlopig geplaatst kan worden. Zij willen de Ark niet langer in de buurt hebben. Er gaat een bericht naar Kirjat-Jearim. Daarvandaan komen mensen de Ark ophalen. Zij brengen Hem eerbiedig naar het huis van Abinadab. De oudsten van het stadje stellen de Abinadabs zoon Elazar aan als wachter bij de Ark. Hij wordt hiervoor geheiligd, apart gezet. Hij krijgt de speciale taak ervoor te zorgen dat geen onbevoegden de Ark van de HEER aanraken of kunnen bekijken. Reken maar dat Elazar na alles wat hij vanuit Bet-Semes heeft gehoord, zijn taak met eerbied heeft uitgevoerd.

Gespreksvragen

- 1 Wat vinden jullie van het plan (zie verzen 2-9) van de Filistijnen?
- 2 Was het echt nodig geweest om zeven maanden te

lijden onder de plagen van muizen en zweren? En kunnen wij hiervan leren?

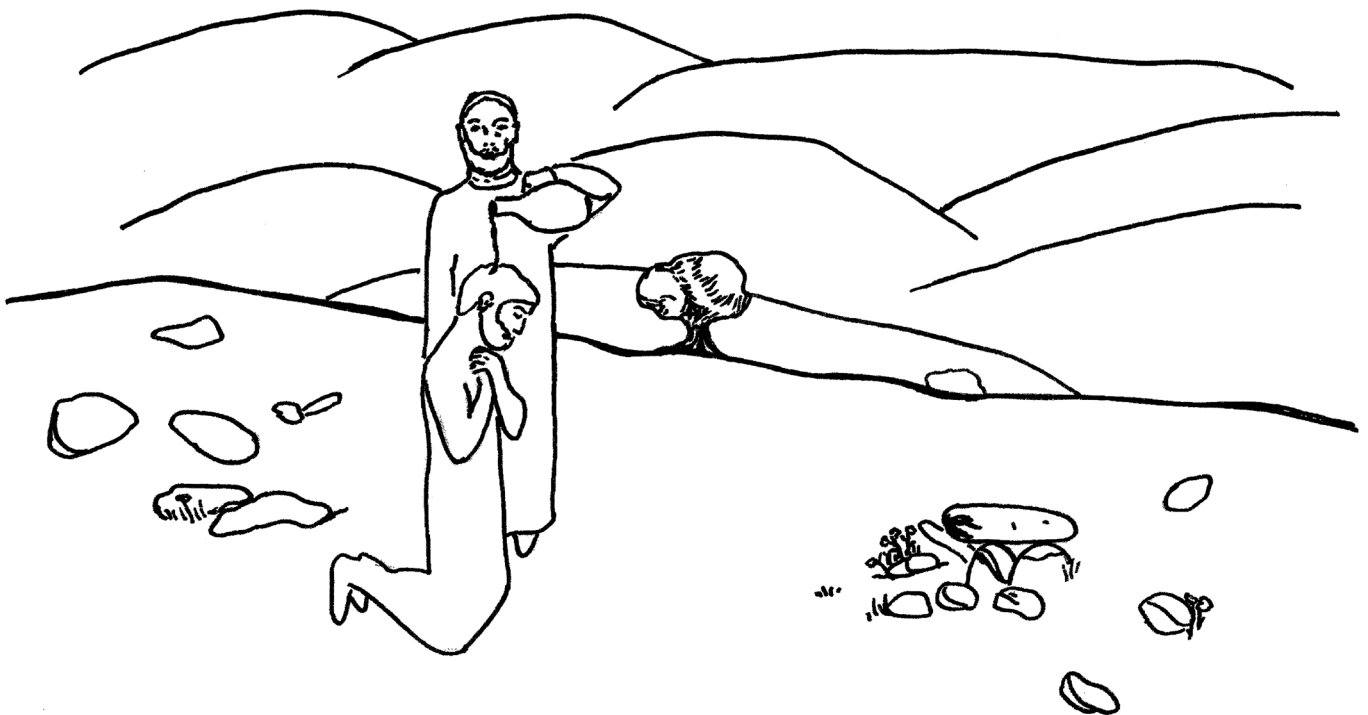
- 3 De koeien laten zich sturen door God, dat hoorden we in het verhaal. Kennen jullie nog meer voorbeelden uit de Bijbel waarin duidelijk wordt dat dieren gehoorzaam naar hun Schepper luisteren?
- 4 Wie is God? Welk woord komt het eerst in je gedachten na dit verhaal? (iedereen kan dit voor zichzelf opschrijven, daarna kunnen jullie elkaar vertellen wat je hebt opgeschreven, of één iemand leest alle verzamelde briefjes voor).
- 5 Heb jij eerbied en ontzag voor God? Waar kunnen anderen dat aan zien of horen?
- 6 Wat wil je onthouden uit dit verhaal?

Auteur: RE

14 juni 2026

Saul tot koning gezalfd

1 Samuël 9-10

Thema: Saul, koning door de HEER uitgekozen

Doel

De kinderen ontdekken dat een koning als eerste opdracht heeft: God dienen. Daarom wordt Saul Door de God van Israël zelf als koning aangewezen. En Gods priester zalft deze koning.

Toelichting

God zelf is de Leider van het volk Israël. Hij gebruikte soms wel mensen zoals Mozes en de richters. God keurt het af, dat Israël, net als de omliggende volkeren, een koning wil. Hij voelt zich daardoor aan de kant geschoven (1 Sam. 8:7). Toch laat de HEER het uiteindelijk toe.

Maar nog voor het volk een verkiezing houdt, heeft God zelf een beslissing genomen. Het is Saul. Deze boerenzoon is op zoek naar de ezelinnen van zijn vader. Hij raadpleegt de profeet Samuël die de woorden van de HEER doorgeeft. Dan maakt God aan Samuël bekend: deze man moet koning zijn! Samuël zalft hem en Gods Geest vervult Saul. Als het volk samenkomt, kiest het ook Saul. Zoals de HEER het wil.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God wil dat Saul koning wordt.

Richtlijnen: Voor de jongste kinderen is dit een mooie vertelling. Houd je aan de hoofdlijn en vermijd te veel details die afleiden van het thema. Een boerenjongen gaat samen met een knecht op zoek naar de verloren ezelinnen van zijn vader. Ze kunnen ze maar niet vinden. Uiteindelijk roepen ze de hulp in van God bij de profeet Samuël. I

Iemand die gelooft dat God hem bij alles kan helpen, zal een goede koning zijn. Daarom zalft Samuël Saul tot koning namens God over Israël. God benadrukt dat doordat Saul vol is van Gods geest.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Saul is de juiste koning

Richtlijnen: Het zal je maar gebeuren: je gaat op zoek naar de ezelinnen van je vader en je komt terug als de aanstaande eerste koning van Israël! Als je het hoort, heeft het iets van een sprookje. Het kan niet waar zijn! Maar het is wel waar voor Saul. Want als hij op zijn zoektocht de profeet Samuël bezoekt, wordt het Samuël duidelijk dat God deze jongeman tot koning heeft gekozen. Hij vertrouwt echt op de HEER. De volgende morgen zalft Samuël hem en vertelt hem hoe zijn leven verder zal veranderen.

Saul merkt dat Samuël de waarheid heeft gesproken. Alles gaat zoals hij voorzegt heeft.

Tenslotte stemt ook het volk met Gods keuze in op een volksvergadering. Saul is de juiste, gelovige koning!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God kiest Saul uit

Richtlijnen: Het bijzondere in deze geschiedenis is dat God een koning kiest en het volk mag daar later mee in mag stemmen. Heeft het volk eigenlijk wel iets te zeggen; is het al niet voor hen beslist?

Saul stelde zich niet kandidaat. Hij zocht ezelinnen en raadpleegde daarom Gods profeet, meer niet. Zo laat Saul zien dat hij God vertrouwt en wil volgen. Zo moet een koning zijn: iemand in wie je God herkent. Voordat Saul zich kan afvragen: 'Moet ik koning worden? Kan ik dat wel? Zullen de mensen mij wel accepteren?', wordt hij al gezalfd. Op de terugweg naar huis raakt hij vol van Gods Geest. Geen twijfel mogelijk: God heeft voor Saul gekozen. Op de grote volksvergadering wordt dat bevestigd.

Wij worden niet tot koning gezalfd, maar we zijn wel door God uitgekozen om zijn leerlingen en getuigen te zijn. Hij wil ons gebruiken en geeft ons daarvoor de kracht.

Extra bijbelgedeelte: Handelingen 9

Saulus wordt door Jezus zelf geroepen om Jezus te verkondigen onder de volken. Ananias en anderen zien dat niet zitten: Saulus vervolgt toch juist de christenen? Ze laten zich overtuigen en doen wat God in gedachte heeft. Saulus mag getuige van Jezus zijn.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Vorige week hoofdstuk 6. Nu 9 en 10. We sloegen 7 en vooral 8 over. Wil vooral dat 8ste hoofdstuk lezen. Het volk vraagt van Samuël een koning; net als de volken rondom. Samuël wil dat weigeren. Hij gaat zelf ook niet vrijuit, want hij wilde dat zijn zonen hem zouden opvolgen, ook een dynastie dus, nota bene van zichzelf. Terwijl die jongens corrupt zijn en hij dat wist. Het volk wilde een koning zoals zij gezien hadden bij de Ammonieten (zie 1 Samuël 12,12). Dat was een zekere Nachas. Zijn naam betekent echter 'slang'. Precies zoals het listige dier uit Genesis 3. Wat vragen ze daarmee? Misschien moeten we ook kritisch naar onszelf kijken. Wie willen wij dat koning is in ons leven? Tegen deze achtergrond geeft God toch een koning, terwijl het verlangen ten diepste verzet is tegen Gods koningschap en zijn Rijk.

Vers voor vers

Hoofdstuk 9

- Vs. 1vv Saul heet de gewenste. Mooie naam. Hij is een kop groter dan de anderen, mooie jongen. Zijn vader stuurt hem om een boodschap en hij gaat direct. Brave jongen.
- Vs. 4vv De metgezel, de vertrouweling van Saul, moet hem overtuigen dat het goed is om Gods profeet te vragen. Die noemt hij een ziener. Saul wil eerst niet; hij wil de eigen boontjes doppen, gaat liever zijn eigen gang. Dat zal uiteindelijk voor hem noodlottig worden – hier nog niet –. Saul lijkt daarin ook op zijn verre, verre nazaat die door de hemelse Zoon van David (Saulus) worden stilgezet bij Damascus. (Handelingen 9).
- Vs. 11vv De vrouwen bij de put. We zien een lijn; Hagar, Rebekka bij de put. In Hooglied 4,15 wordt de geliefde bezongen als een put. En de Samaritaanse aan wie Jezus zich bekendmaakt als het levende water. Hier wordt opnieuw een weg geopend, nu voor Saul, een weg naar de profeet Gods: Samuël.
- Vs.15vv Saul maakt zich zorgen over de ezelinnen, maar zie hoe zij al gered zijn. Niet door de hand van de gewenste, mooie of brave Saul, maar door God en zijn profeet.
- Vs. 21 Onwillekeurig hoor ik hierin Sauls bedenking de opmerking van Paulus (die van grote Saul een kleine Paulus – dat betekent zijn naam in het Latijn – moest worden. Die noemt zich de geringste van de apostelen, een ontijdige geborene 1 Korintiërs 15:8.
- Vs. 22vv Aan alles merken we dat de roeping van Saul aanstaande is. Het rechten van de rug, het feestmaal.

Hoofdstuk 10

- Vs. 1 Saul wordt gezalfd om leiding te geven.
- Vs. 2vv Dit gedeelte zou je het beste kunnen begrijpen vanuit vers 9. God verandert Sauls hart. Maakt hem anders. Daardoor kan hij ook al de gebeurtenissen. Het lijken heel gewone zaken. Een vader die zich meer zorgen maakt over z'n kind dan over zijn bezittingen. Mensen die brood en wijn delen. Ook al niets bijzonders, Of toch? Brood en wijn? Deel Abraham dat niet met Melchisedek? En zijn die eenvoudige alledaagse zaken van dagelijks brood en wijn niet het teken van een verhoord gebed tot de Vader gesproken? De wijn teken van gemeenschap met de belofte van Israël en voor met de Messias van Israël waardoor een geroepen mens zich één mag weten met Hem door wie zo'n mens vrucht zal mogen dragen tot Gods eer? Johannes 15. En de muziek tot Gods lof. Die zal je mee mogen nemen en je maken tot kind van God, die de ene taal van het hart, de ene taal van Gods Geest zal zingen; vol van die Geest?
- Vs.10vv Zo komt Saul thuis. Hij is als van boven geboren, als nieuwgeboren. Is dat Saul? Over het koningschap spreekt hij niet. Nog niet. Misschien is dat goed. Je moet jezelf niet tot koning maken. Toen Napoleon zichzelf de keizerlijke kroon op het eigen hoofd zette, verscheurde Beethoven de titelbladzijde van zijn aangrijpend mooie en hartstochtelijke Derde Symfonie en gaf die niet de naam van deze zelfgemaakte keizer, maar Eroica. Je koninklijk laten noemen, dat moet en mag je steeds uit handen leggen; in Gods hand. Hoe zwaar dat is blijkt bij bijna alle koningen en koninkjes, te beginnen bij Saul zelf.
- Vs. 17vv Opnieuw wijst de profeet op het feit dat het volk God als Koning afwijst, door een koning te verlangen. Maar ... waar is in dit gebeuren Saul zelf gebleven? Is het angst, bescheidenheid?
- Vs. 22 De lange mooie Saul had zich verstopt, terwijl hij wist dat dit onmogelijk is. Er is vaak een kinderlijk verlangen om voor de roepstem weg te lopen. Het is een uitdaging om telkens je geest in Gods handen te leggen. Daarom moeten Joodse kinderen dat elke avond opnieuw met hun moeder en vader leren zeggen vlak voor het slapengaan. En wij horen het terug, samen met Maria de moeder van Jezus dat Hij het zegt in onze plaats. Daar aan het kruis, waar Hij onder het opschrift 'Koning der Joden' ons koningschap, de heerschappij van wat wij wenselijk, mooi en braaf achten, laten sterven als zonde die Hij aan Zijn kruis nagelt.
- Vs. 27 Weer een mineur akkoord? Nee. Aan deze leegheid besteedt Saul terecht geen aandacht. Zo is en blijft hij – ook ondanks zichzelf – naar het woord van David toch de Gezalfde van de Here God.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 139	
Lied 868	(=Gezang 434 LvdK)
Lied 864	(=Gezang 409 LvdK)
Koning Saul	Alles wordt nieuw 4:6
Heer, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
Ken je dit verhaal?	Hemelhoog 55
Uw Woord	Hemelhoog 37
Onder, boven, voor en achter	Hemelhoog 360
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
U weet wat ik denk	Hemelhoog 435
'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven	Hemelhoog 299
King of Kings	Hemelhoog 606

Auteur: PZ

God wil dat Saul koning wordt

‘Saul, ga jij met de knechten eens snel de ezelinnen zoeken, ze zijn weg!’ Dat vraagt vader Kis aan zijn zoon Saul. En dat kun je wel begrijpen, want Saul is sterk en groot. Hij ziet er stoer uit. Dus hij kan zeker deze opdracht gaan doen voor zijn vader.

Daar gaat Saul, samen met de knechten. Op zoek naar de ezelinnen. Ze zoeken nu al drie dagen en ze gaan nog door. ‘Nu moeten we maar teruggaan, anders is vader ongerust. En we vinden ze toch niet meer. We hebben echt goed gezocht, het is tijd om terug te gaan’, zegt Saul.

De knecht wil dit nog niet, hij vraagt: ‘Zullen we het aan de profeet gaan vragen, we zijn nu dicht bij de stad waar de profeet woont. Misschien kan hij vertellen waar we moeten zoeken.’ Dat heeft de knecht goed bedacht, maar Saul wil dat niet: ‘We kunnen hem niets geven als bedankje, want we hebben zelf niets meer. Alles is op.’

Toch blijft de knecht volhouden, hij heeft nog een muntje dat ze kunnen geven. Saul bedenkt zich, nu gaan ze wel naar de stad. Ze lopen de berghelling op. ‘Is de profeet in de stad?’, vragen Saul en de knechten, als ze een paar meisjes zien. ‘Ja, als u snel bent ziet u hem nog. Hij is juist vandaag gekomen om het feest mee te vieren’, zeggen de meisjes. Snel lopen Saul en zijn mannen door want ze willen de profeet nog vragen waar de ezelinnen zijn.

Maar wat is dat bijzonder. Ze komen Samuël, de profeet al snel tegen. Samuël heeft van God gehoord dat hij Saul vandaag tegen gaat komen en dat Saul de koning van Israël mag worden. De HEER laat het merken aan Samuël dat deze man Saul is.

‘Ik ben de profeet, wil je met mij naar het offerfeest gaan?’, vraagt Samuël aan Saul. ‘Vandaag eten we samen en morgenvroeg kun je weer vertrekken naar huis’, zegt Samuël. Ook vertelt hij dat Saul zich geen zorgen hoeft te maken over de ezelinnen. Zij zijn alweer gevonden, ze hoeven niet meer op zoek te gaan.

‘Alle mensen van Israël zijn op zoek naar een koning, en die is in uw familie’ Dat zegt Samuël, maar Saul gelooft dat niet echt. ‘Nee hoor, dat kan niet. Wij hebben een kleine en onbelangrijke familie, hoe kunt u dan zeggen dat in onze familie de koning is?’ Toch is het plan van de HEER dat Saul de koning wordt, hij zal geholpen worden door God.

Dan is het tijd om te eten. Saul krijgt een speciaal stuk vlees. Als Samuël en Saul klaar zijn met eten, praten ze nog even samen. De volgende ochtend gaan Saul en zijn knechten weer naar huis. De knechten lopen alvast een stuk vooruit. ‘Blijf even staan, Saul’, zegt Samuël. ‘God wil dat u de koning wordt, Hij wil dat u gezalfd wordt.’ Op dat moment giet Samuël olie uit een kruikje over het hoofd van Saul. Zo wordt een koning gezalfd. Saul gaat weer verder, terug naar huis.

Samuël heeft Saul verteld wat er gaat gebeuren. Het belangrijkste en mooiste is dat Saul ‘van binnen’ zal voelen dat de Geest van God hem helpt. God zal Saul geven wat hij nodig heeft om een goede koning te zijn. En als Saul dat gelooft, zal hij ook een goede koning zijn.

Auteur: KvdG

Saul is de juiste koning

Inleiding

Het volk van Israël wil een koning. Ze zien dit bij de volken die om hen heen wonen. Alle volken hebben een koning. Eerst wil de HEER niet naar hun verzoek luisteren. Hij zegt: Ik ben jullie hemelse Koning, jullie hebben geen aardse koning nodig. Toch blijven de mensen erover doorzeuren.

De HEER geeft het volk zijn zin. Maar zegt wel tegen de mensen: Een koning wil dat je belastingen betaalt en als er oorlog is zullen jullie zonen voor hem moeten vechten. Zeg later niet, dat Ik je niet heb gewaarschuwd.

Bijbelverhaal

Saul is de zoon van de rijke boer Kis. Hij is lang, sportief en steekt met kop en schouders uit boven alle mensen in Israël.

Op een keer zijn de ezelinnen ontsnapt van de boerderij. Kis geeft zijn zoon Saul en een knecht opdracht om de ezelinnen te gaan zoeken.

Saul en zijn knecht doorzoeken het hele bergland van Efraïm, maar ze kunnen de dieren niet vinden. Ze belanden in de stad Suf. Saul zegt tegen zijn knecht: 'Laten we nu maar terug naar huis gaan. We hebben de ezelinnen niet kunnen vinden en mijn vader zal ondertussen wel ongeruster over ons zijn dan over de ezelinnen.'

Maar de knecht zegt: 'We zijn nu net bij de stad aangekomen waar Samuël woont. Hij is een profeet van de HEER en wat hij zegt komt altijd uit. Laten we naar hem toegaan. Misschien weet hij waar we heen moeten.' Saul kijkt bedenkelijk. 'We hebben niets wat we aan de profeet kunnen geven als beloning.' De knecht pakt een stukje zilver uit zijn mantel, hij zegt: 'Dit geef ik aan de profeet, dan zal hij ons wel helpen.'

Als ze in de buurt van de stad komen lopen daar een paar meisjes die water gaan halen bij de put. Saul vraagt: 'Is de profeet in de stad?' De meisjes antwoorden: 'Ja, als jullie snel zijn kun je hem nog tegenkomen. Hij is op weg naar een offerfeest dat op de berg wordt gehouden. De mensen kunnen pas gaan eten als Samuël het eten heeft gezegd'

Saul en zijn knecht lopen snel door naar de stad. Juist als ze daar de poort door willen gaan zien ze Samuël aan komen lopen. Hij is op weg naar het offerfeest.

De dag voordat Samuël Saul ontmoette heeft de HEER aan Samuël laten weten dat Saul zou komen. Hij heeft gezegd: 'Deze jongeman moet je zalven als koning over Israël. Ik zal ervoor zorgen dat hij de Filistijnen, die onze vijanden zijn, zal verslaan.'

Als Samuël Saul ziet komen aanlopen zegt de HEER tegen hem: 'Dit is de jongeman waarover Ik met je sprak' Saul loopt op Samuël af en vraagt: 'Weet u misschien waar Samuël woont?' Samuël knikt Saul toe en zegt: 'Ik ben Samuël, degene die jullie zoeken. Wees mijn gast en ga mee naar het offerfeest. De ezelinnen die jullie nu al drie dagen zoeken zijn weer terecht en veilig terug op de boerderij. Maar heel Israël is wel op zoek naar jou.' 'Naar

mij?' zegt Saul verbaasd. 'Ik kom uit de kleine stam van Benjamin, de minst belangrijke stam in Israël en binnen de stam is mijn familie weer de onbelangrijkste'.

Samuël neemt Saul en zijn knecht mee naar de eetzaal waar de maaltijd voor het offerfeest wordt gehouden. Er zijn dertig mensen bij elkaar. Samuël zet Saul aan het hoofd van de tafel, op de belangrijkste plaats. Saul krijgt ook het beste stuk vlees.

Na de maaltijd gaan de mannen naar het huis van Samuël. Ze blijven er slapen en Saul en Samuël voeren een serieus gesprek met elkaar.

De volgende ochtend brengt Samuël zijn gasten een eindje op weg. Als ze de stadspoort uit zijn, zegt Samuël tegen Saul: 'Geef je knecht de opdracht om vast verder te lopen, ik wil je even alleen spreken.'

Als de knecht een stuk verder is gelopen blijft Samuël stil staan. Hij pakt Saul bij zijn arm en zegt: 'Ik zal vertellen wat Gods plan is met jou.' Samuël pakt een kruikje olie en giet de olie over het hoofd van Saul. Samuël zegt tegen Saul: 'Hierbij zalft de HEER je tot koning over het volk van Israël.'

Samuël vertelt Saul dat hij onderweg naar huis verschillende mensen zal tegenkomen. Door de ontmoetingen met die mensen zal Saul een ander mens worden.

Samuël zegt: De Geest van God zal je veranderen. Het gebeurt precies zoals Samuël van tevoren heeft gezegd. Saul raakt vervuld van Gods Geest.

Een tijd later roept Samuël het volk van Israël op om naar Mispá te komen.

Samuël spreekt het volk toe. Hij zegt: 'Dit zegt de HEER, jullie God: Ik heb jullie uit Egypte bevrijd en jullie naar het beloofde land gebracht. Maar nu hebben jullie Mij verworpen en willen jullie een aardse koning. Ik ga jullie laten zien wie die koning zal zijn. Stel je op per stam en per familie.' De mensen stellen zich op voor Samuël. De families van de stam van Benjamin worden uitgekozen. Daarna wordt uit de stam de familie van Matri gekozen en uit die familie wordt Saul dan gekozen tot koning.

Maar waar is Saul? Hij staat niet bij zijn familie. De mensen gaan naar hem op zoek, maar ze kunnen hem niet vinden. De HEER laat zien waar Saul is. Hij heeft zich verstopt tussen de bagage. Saul wordt van tussen de bagage getrokken en de mensen zien dat hij zo lang en groot is dat hij boven iedereen uitsteekt.

Samuël roept tegen het volk: 'Zien jullie welke man de HEER als jullie koning heeft uitgekozen? In heel Israël is er geen tweede zoals hij!' Het volk juicht en roept het uit: 'Leve de koning!'

Niet iedereen heeft alle vertrouwen in Saul. Er zijn mensen die denken dat het Saul niet gaat lukken om een goede koning te zijn en om de Filistijnen te verslaan. Maar Samuël schrijft in een boekrol op welke regels horen bij het hebben van een aardse koning. Het volk heeft gevraagd om een koning en nu hebben ze er één. Een koning gekozen door God zelf.

Afsluiting

Saul is maar een heel gewone boerenjongen. Toch wordt hij door de HEER uitgekozen om koning te worden van het volk Israël. En met Gods hulp kan hij deze taak aan. Wij worden ook door de HEER geroepen, niet als koning over een volk.

Maar wel als leerlingen van God.

Wij mogen van Hem getuigen, aan iedereen die we tegen komen vertellen over God en over de Here Jezus die gestorven is voor onze zonden.

De HEER wil ons gebruiken in zijn Koninkrijk. Hij geeft ons de kracht om de taak te doen die Hij voor ons in gedachten heeft. God had een plan met leven van Saul en Hij heeft ook een plan met jouw leven. Luister naar zijn stem en volg de weg die Hij wil dat je gaat.

Auteur: MMe

God kiest Saul uit

Intro

Hoe kijkt God hiernaar?

Die vraag stel ik mezelf weleens. Als er iets gebeurt in mijn leven, of in de wereld om mij heen, denk ik: Hoe zou God hiernaar kijken?

Dat denk ik ook bij de geschiedenis van het volk Israël. Weet je het verhaal van vorige week nog? Wat moet het pijnlijk geweest zijn voor God dat zijn volk de Ark kwijt-raakte. Zeven maanden lang was de heilige Ark weg uit Israël. Maar God zorgt er zélf voor dat de Ark terugkomt. Twee loeiende koeien brengen de Ark terug naar Israël. Dat is Gods werk. Hij wil opnieuw beginnen.

Maar het volk lijkt daar niet echt behoefte aan te hebben. De Ark wordt netjes opgeborgen en ze gaan verder met hun leven. Dat lukt best aardig.

Eén probleem blijft: de Filistijnen vallen hun land steeds binnen. En ze vinden dat God daar iets aan moet doen. En God? Hij hoort hen. Hij helpt hen. Zo is God. Daar hoeft Hij geen moment over na te denken.

Dit lezen we in hoofdstuk 8.

Vandaag gaan we verder in 1 Samuël 9 en 10. En weet je wat daar gebeurt? Het volk wil een koning. Ze vinden het niet genoeg dat God hun leider is. Ze willen zijn zoals andere volken. Ze willen een koning die ze kunnen zien. Iemand die vooropgaat in de strijd, leidinggeeft en recht spreekt.

Samuël zegt nog: God is toch jullie koning? Maar het volk houdt voet bij stuk. Verdrietig spreekt Samuël met God. Maar God zegt: Luister naar hen. Stel een koning over hen aan. Hier begint ons verhaal van vandaag. Denk tijdens het luisteren eens na: Hoe kijkt God hier tegenaan?

Wat doet het met Hem dat het volk Hem niet langer als koning wil?

Ik weet wat ik zou denken: Zoek het dan zelf maar uit.

Maar zo is God niet. Luister maar...

Hij zorgt.... Hij brengt mensen bij elkaar!

Bijbelverhaal

Het is een gewone dag in het land Benjamin. Daar woont Kis, een rijke boer. Zijn zoon heet Saul. Op de boerderij is onrust: twee ezelinnen zijn kwijtgeraakt. Vader Kis maakt zich zorgen om de dieren en stuurt Saul eropuit om ze te zoeken.

Saul gehoorzaamt. Samen met een knecht trekt hij het bergland in. Ze zoeken overal, maar vinden niets. Als ze uiteindelijk in de buurt van Rama zijn, wil Saul het opgeven. Hij is bang dat zijn vader zich nu meer zorgen maakt om hem dan om de ezelinnen.

De knecht weet dat er in deze stad een man van God woont. Misschien kan hij helpen. Saul twijfelt. Ze hebben niets meer om mee te nemen als geschenk. Maar de knecht heeft nog een beetje geld. Zo kunnen ze toch gaan.

Bij de stad ontmoeten ze meisjes die water halen. Zij vertellen dat de man van God juist vandaag is teruggekomen. En zo gebeurt het: Saul, die al dagen zoekt, komt

precies op deze dag in de stad aan en ontmoet Samuël. God had Samuël al verteld: Vandaag komt er een man uit Benjamin. Hem moet je tot koning zalven.

Samuël weet: Dit is hem! Saul weet niets van dit alles. Hij doet gewoon wat hij denkt dat goed is. Wanneer Saul vraagt waar de man van God is, zegt Samuël: Dat ben ik. Ga met mij mee naar de offerhoogte. U bent vandaag mijn gast. Zonder dat Saul iets vraagt, vertelt Samuël dat de ezelinnen al gevonden zijn. En dan zegt hij iets vreemds: 'Naar wie is heel Israël verlangend op zoek? Naar u'.

Saul schrikt. Hij begrijpt het niet. Hij komt uit een kleine stam, uit een onbelangrijke familie. Hoe kan Samuël dit zeggen? Bij de offermaaltijd krijgt Saul een ereplaats. Hij krijgt zelfs een speciaal stuk vlees dat voor hem apart is gehouden. Alles is voorbereid. Saul snapt er niets van. Na de maaltijd praten Samuël en Saul samen op het dak. De Bijbel zegt niet waarover. De volgende ochtend stuurt Samuël de knecht vooruit. Dan pakt hij een kruikje met olie en giet die over Sauls hoofd. 'Zo zegt de HEER: Ik zalf u tot koning over mijn volk Israël'. Saul raakt ervan in de war. Hij? Koning? Hij heeft geen ervaring, geen opleiding, geen leger. Maar God geeft hem een teken: de Heilige Geest zal hem helpen.

Samuël noemt drie tekenen die Saul zal krijgen. En alles gebeurt precies zoals gezegd. Saul ontmoet de mensen, krijgt de broden, en sluit zich aan bij profeten die zingen en muziek maken. Saul zingt mee. Al zingend gaat hij over de straat. God verandert zijn hart.

Later roept Samuël het volk bijeen. Door het lot wijst God Saul aan. Maar Saul is nergens te vinden. Uiteindelijk blijkt dat hij zich tussen de bagage heeft verstopt. Daar staat hij dan. Groot, indrukwekkend.

'Ziet u wie de HEER gekozen heeft?', roept Samuël.

Het volk juicht: LEVE DE KONING!

Een nieuwe toekomst begint.

Hoe zal het gaan?

Gespreksvragen

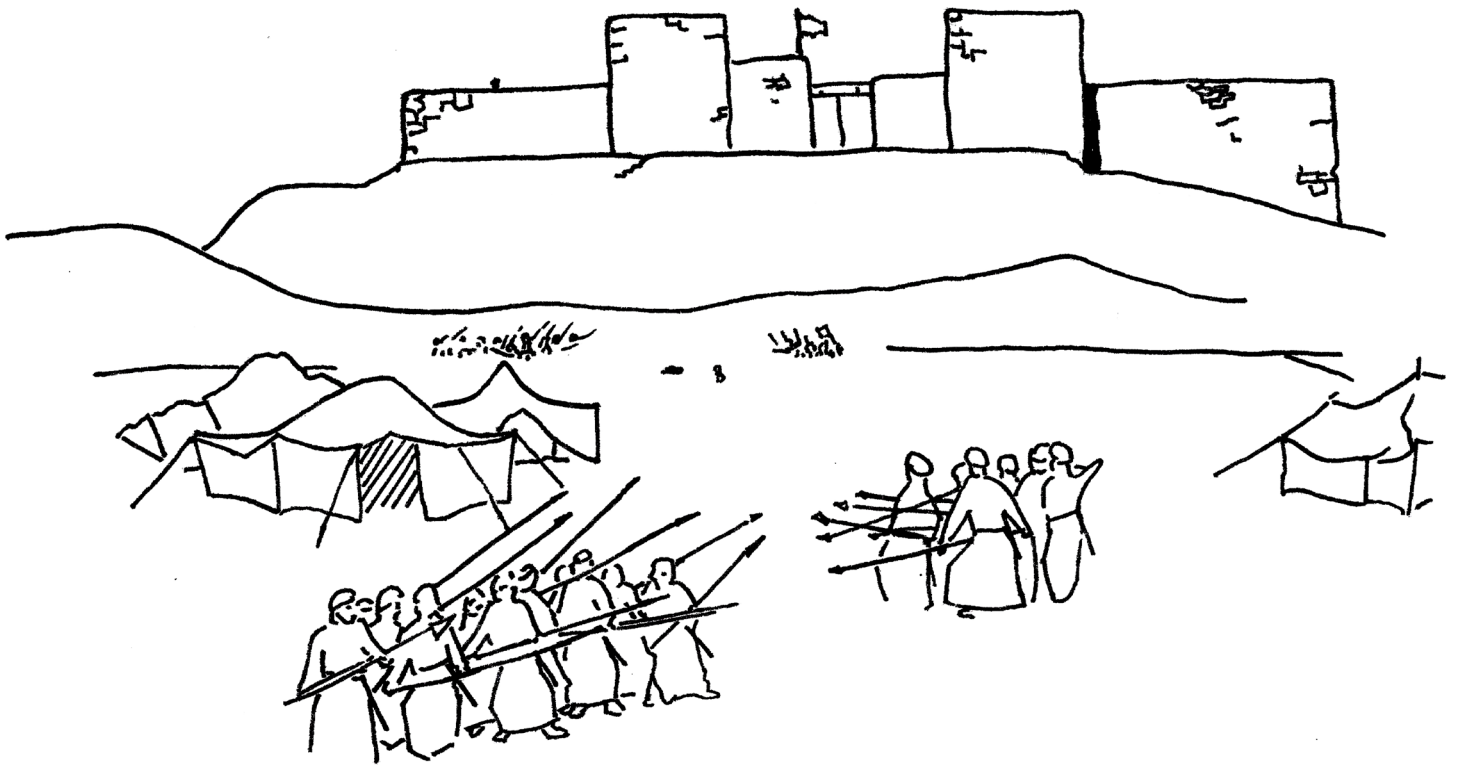
- 1 Wat denk je dat God voelde toen het volk liever een aardse koning wilde dan Hem? Waarom denk je dat God toch meeding in hun keuze?
- 2 Saul voelt zich niet geschikt om koning te worden. Vind je dat herkenbaar? Waarom wel of niet?
- 3 God gebruikt gewone dingen (ezels zoeken) om zijn plan uit te voeren. Wat zegt dat over hoe God werkt? Schrijf de gewone dingen uit dit verhaal maar op die toevallig lijken, maar vakkundig door God getimed zijn.
- 4 Wanneer vind jij het lastig om op God te vertrouwen? Wat kun je uit dit verhaal leren?
- 5 God is geduldig met het volk, ook als ze verkeerde keuzes maken. Wat betekent dat voor jou?
- 6 Wat neem jij mee uit dit verhaal voor deze week?

Auteur: RE

21 juni 2026

Saul bevrijdt Jabes

1 Samuël 11

Thema: Het duivelse plan van Nachas mislukt

Doel

De kinderen ontdekken dat Gods vijand steeds probeert gelovige mensen in het nauw te drijven

Toelichting

In het reptielenhuis in de dierentuin zie je de mooiste slangen: prachtig getekend en kleurig, sterk of giftig. Je kunt ze op afstand veilig bewonderen. In de Bijbel komt ook een slang voor, maar die is erg gevaarlijk. In het Paradijs zorgt die met mooie praatjes dat mensen God de rug toekeren. De eerste zonde.

In het bijbelgedeelte van vandaag zien we een koning die Slang heet, Nachas uit Ammon. Hij valt Jabes aan en belegert de stad; niets en niemand kan erin of eruit. De inwoners willen zich overgeven, maar Nachas zal dan bij iedereen het rechteroog uitsteken. Ze sturen mensen die Saul om hulp vragen. Hoe zal de koning die God heeft aangewezen, reageren? Hij is niet bang, maar roept in de naam van de HEER een groot leger bij elkaar, dat onder leiding van hemzelf en Samuël, Gods profeet, ten strijde trekt. Dan wordt koning Slang, de vijand van Gods volk, verslagen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Het eerste gevecht van Saul

Richtlijnen: Gods koning Saul werkt gewoon bij zijn vader op het land. Hij woont niet in een paleis. Eigenlijk kun je niet merken dat hij koning is. Dan valt de wrede koning Nachas Jabes aan. De mensen vragen om hulp, maar wie durft dat? Koning Saul! Hij roept een leger bij elkaar uit het hele land en wint van koning Nachas. Saul durft, omdat Hij weet dat God bij hem is. God is sterker dan iedere vijand!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De eerste test voor koning Saul

Richtlijnen: De kinderen moeten op school wel eens een toets maken. Best spannend. Zo kan de juf of meester kijken of je beter bent geworden in rekenen of taal. Of je wat je geleerd hebt goed begrijpt.

De nieuwe koning Saul moet ook een toets maken. Vertrouwt hij echt op God die hem koning heeft laten worden. De gemene koning Nachas, koning Slang, uit Ammon omsingelt de stad Jabes. De inwoners hebben geen eten meer en moeten zich wel overgeven. Maar als ze horen dat iedereen halfblind gemaakt zal worden, proberen ze hulp van Gods koning te krijgen.

Saul weet wat hij moet doen. Hij zegt tegen de Israëlieten dat de HEER wil dat ze een leger vormen. Samen gaan ze naar Jabes. Gods vijand, koning Slang, mag niet winnen en Saul zal daar met Gods hulp voor zorgen. Hij heeft het goed gedaan, hij krijgt van iedereen een mooi cijfer voor deze toets. Israël is blij met de koning die God hun gaf.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Het duivelse plan van Nachas mislukt

Richtlijnen: Wat in Jabes gebeurt, is wat steeds weer in ons leven en de wereld gebeurt. Er wordt gevochten door Gods vijand: tegen God en tegen de mensen die bij de HEER horen. De duivel en zijn helpers gebruiken daar opvallende en onopvallende methodes voor.

Hier zien we dat Jabes dreigt te verhongeren. De inwoners kunnen aan de dood ontsnappen door halfblind verder te leven, zegt Nachas (koning Slang van de Ammonieten). Deze pijnlijke keuze is een gemene, duivelse streek. Er is nog één mogelijkheid: hulp zoeken bij God en de koning die Hij gaf. Saul helpt in Gods naam en verslaat met zijn leger de vijand. Iedereen moet het weten: God is koning, niet de slang!

Bespreek met de jongeren hoe je de satan kunt herkennen in je leven. En help hen om net als Saul vol vertrouwen het tegen hem op te nemen. Lukt dat altijd?

Extra bijbelgedeelte: Genesis 3

De slang stelt het aan Eva zo voor, dat God niet echt van hen houdt. Hij houdt iets voor hen achter: het verschil tussen goed en kwaad. Hij zegt er niet bij, dat ze alleen maar ongelukkig worden als ze het kwade leren kennen. Hadden Adam en Eva maar blindelings op God vertrouwd!

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Saul komt in dit verhaal naar voren als de verlosser. Het verhaal is als het ware een antwoord op de minachtende woorden van de 'kwaadwillige lieden' uit 10:27a, die zich hardop afvragen: 'moet die ons uit de nood redden?'. Saul is de unlikely hero, die de stad Jabes redt van een wrede vijand, in de vorm van koning Nachas ('slang'). Door de Geest van God is Saul in staat om zo'n verlosser te zijn, en door zijn verlossend optreden wordt zijn koningschap bevestigd.

Hoewel meestal vooral de verhalen van David gelezen worden met het oog op Christus, vanwege de ambiguïteit die er rondom de persoon van Saul hangt, biedt Karl Barth niettemin een boeiende lezing van Saul als een type van Christus (zie KD, II/2, §35.2, p. 404-434 (in de 2e editie)). Volgens hem bestaat Davids uitverkiezing niet zonder Sauls verwerping, net zoals onze uitverkiezing niet bestaat zonder dat Christus de Verworpenen wordt. Sauls paradoxale uitverkiezing tot koning van Israël staat in 1 Samuël in de schaduw van zijn verwerping ('moet die ons uit de nood redden'). Toch is Saul, gedreven door de Geest, juist degene die in dit verhaal de slangenkoning verslaat en de hulpelozen bevrijdt, en zo een rechtmatige koning van Israël is. Hierin laat hij toch iets zien van de verworpen Koning van Israël, Jezus Christus, die ons redt van de vijandige slang (de duivel).

Vers voor vers

- Vs. 1 De naam van de vijandelijke koning, 'Nachas', kan in het Akkadisch gelinkt worden aan 'heerlijkheid', in h Hebreeuws betekent het 'slang' – dit soort ironische duidingen van (buitenlandse) namen zijn de Bijbelse vertelkunst niet vreemd (vgl. Gen. 10:9). Jabes-Gilead lag in Transjordanie, onder de zee van Galilea.
- Vs. 2 De harde voorwaarde dat alleen een vredesverdrag gesloten kan worden als iedereen het rechteroog wordt uitgestoken, heeft twee mogelijke verklaringen: het uitsteken van een rechteroog zou de inwoners van Jabes ongeschikt maken voor de strijd (1), of het was een blijvend, schandelijk teken dat de inwoners een verslagen volk waren (2).
- Vs. 3 De oudsten van Jabes gaan op zoek naar een 'moshia' – een redder, verlosser, bevrijder. Dit is iemand die omziet naar hulpelozen. Het is meestal iemand die door de HEER wordt aangesteld (Recht. 3:9-15; 2 Kon. 13:5; Jes. 19:20, 45:15) of het is de HEER zelf (bijv. 1 Sam. 10:19, Jes. 43:11, 45:15, 63:8). In het Nieuwe Testament heeft 'Soter' – dat ook vaak op Jezus wordt toegepast – vergelijkbare betekenissen.
- Vs. 4vv Deze verzen laten zien hoe Saul door de HEER als redder gezonden wordt. Het zou zo een scène uit Rechters kunnen zijn: Saul wordt gegrepen door de Geest van God. Daardoor ontsteekt er in hem een hevige woede over het onrecht dat hem ter ore komt. Door de Geest gedreven gaat hij behoorlijk fel, grof en meedogenloos te werk (zie vers 7, 11; vgl. Simson in Recht. 14:6, 19, 15:14).
- Vs. 12v Saul blijkt ook nog een andere kant te hebben. Tegenover degenen die zijn koningschap in twijfel trokken (zie 10:27) is hij genadig.
- Vs. 14v De zogenaamde 'bevestiging' van Sauls koningschap is wat obscuur. Waarschijnlijk was dit verhaal oorspronkelijk een onafhankelijke traditie over hoe Saul koning over Israël werd (volgens veel exegeten zelfs de oudste). De redacteur van de boeken Samuël heeft de verschillende tradities samengebracht in één narratief, waarin Saul in hs. 10 al koning is geworden. Zodoende wordt Saul hier slechts op feestelijke wijze 'bevestigd' als koning. Het punt is in ieder geval duidelijk: Sauls optreden als verlosser maakt hem een geschikte koning voor Israël (voor nu in elk geval).

Vragen

- Kan dit positieve verhaal over Saul betrokken worden op Jezus? hoe zit dat in het licht met de rest van zijn verhaal?
- De Geest van God wekt hier vooral woede en zet aan tot geweld, hoe valt dat te rijmen met de Geest die de kerk bij Pinksteren ontvangt heeft?

Auteur: GV

Liederen

Psalm 105: 1 en 18	
Lied 978	(=Gezang 479 LvdK)
Lied 1009	(=Gezang 284 LvdK)
Zeg het voort	Hemelhoog 696
Elk oog zal Hem zien als Hij komt	Hemelhoog 720
Van A tot Z	Hemelhoog 621
Ken je dit verhaal?	Hemelhoog 55
Zoals klei in de hand van de pottenbakker	Hemelhoog 77
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101

Auteur: PZ

Saul moet vechten

Vragen vooraf

- Ben jij weleens bang?
- Weet je wat 'gemeen' betekent?
- Kun je iets vertellen over wat gemeen was?

Bijbelverhaal

'Wat hoor ik?' Saul, de koning, kijkt en luistert verbaasd. Hij is aan het werk bij de boerderij van zijn vader. Hij hoort dat er veel mensen bang zijn. Sommige mensen moeten zelfs huilen. Waarom? Een koning van een ander land wil de mensen van God aanvallen. Hij is erg gemeen!

Een paar mensen uit de stad zijn gekomen om hulp te vragen aan Saul. Saul stopt meteen met zijn werk op de boerderij. Hij is ontzettend boos over wat er met de stad gebeurt. 'Hoe durft hij! we gaan vechten tegen deze gemene koning'. Snel roept Saul veel sterke mannen. God is bij Saul, bij de sterke mannen én bij alle mensen van Israël. Hij helpt hen als ze het moeilijk hebben en Hem om hulp vragen. Heel veel mannen vechten met Saul mee.

De gemene koning en zijn soldaten worden verslagen, Saul en zijn mannen winnen van koning Nachas. Saul durft te vechten tegen de gemene Nachas en zijn mannen, omdat de HEER bij hem én bij alle mensen van Israël is. God is de sterkste Koning!

Na het vechten gaan de mensen allemaal naar Saul. Ze vieren nog eens dat Saul de koning is. Een koning die ze van God gekregen hebben. Ze zijn blij met hem. Saul is ook blij. Hij zegt 'God is goed, nu is er vrede. God heeft ons laten winnen'. Ook de mensen zijn blij. Ze danken God. Hij is goed. God is de grootste Koning!

Auteur: KvdG/RvO

De eerste test voor koning Saul

Inleiding

Op veel scholen geeft de juf of de meester wel eens een toets. Daarmee kun je zien of je goed hebt begrepen wat je in de les hebt geleerd, en wat je er nog bij kunt leren. Vandaag krijgt de nieuwe koning Saul ook een toets. Maar niet in de klas! Vertrouwt hij echt op God, die hem koning heeft laten worden? Of zal deze toets nog te moeilijk voor hem zijn?

Bijbelverhaal

Het is meer dan drieduizend jaar geleden, dus nog ruim 1000 jaar voordat Jezus geboren werd.

In Israël loopt, net als nu nog, van beneden naar boven de rivier de Jordaan. Kijk je rechts van de rivier, ligt daar de streek Gilead, met bossen en weides. En midden in Gilead, daar zie je de plaats Jabes liggen. Maar wat is er aan de hand? Kijk, iedereen is geschrokken en roept door elkaar heen.

‘We zitten gevangen!’, roept de één. ‘We kunnen de stad niet uit!’, roept een ander. Ja, er staan ineens heel veel vreemde soldaten om de stad! De boze koning Nachas houdt zo iedereen tegen die de stad uit wil. En als je het toch probeert, nou, dan staan er daar die soldaten klaar met hun zwaarden. Ze zien eruit alsof ze die ook gebruiken zullen tegen je. Wat gemeen van die Nachas! Hij wil gewoon hun hele stad afpakken!

‘Weet je wat z’n naam betekent?’ vraagt iemand. ‘Nachas betekent slang! Wat een engerd!’ Nu blijven de mensen van Gilead wel binnen de stad. Maar hoe moet dat dan met eten? De granen, groenten en het vlees uit de kuddes komen altijd van de velden buiten de stad. Daar kunnen de mensen nu niet bij, want daar zijn die nare soldaten van koning Nachas. Die zitten nu zelfs het eten van de mensen uit Gilead op te eten! De mannen van de stad begrijpen dat ze geen kant op kunnen. Die soldaten van Nachas hoeven alleen maar te wachten tot de mensen in de stad honger krijgen, dan zullen ze in Jabes alles doen wat Nachas wil. Zo ver willen de mannen in Jabes het niet laten komen. Ze gaan praten met Nachas. ‘Sluit een verbond met ons, dan zullen we doen wat u zegt’. Wat gruwelijk gemeen denkt Nachas dan! Hij zegt: ‘Alleen als ik bij jullie allemaal je rechteroog uit mag steken, anders wil ik geen verbond met jullie sluiten! Zo maak ik jullie te schande en kan kan iedereen aan jullie zien dat ik jullie baas ben!’

Dat is natuurlijk te erg voor woorden. De oudsten van Jabes antwoorden: ‘Geef ons een week de tijd. Dan zullen wij intussen bodes rondsturen om overal in Israël te vragen of mensen uit andere steden ons willen komen helpen. Zo niet, dan geven we ons aan u over.’ Iedereen in het land die het bericht van de bodes hoort, begint te huilen. Die arme inwoners van Jabes! Steeds weer worden mensen die bij God horen aangevallen. Wie kan hen helpen?

Maar als Saul het hoort, is zijn reactie anders. Hij neemt een stel runderen waarmee hij ploegt, hakt ze in stukken en stuurt naar elk deel in Israël een stuk met de bodes mee. Die moeten overal gaan zeggen: ‘Bij wie er niet met ons meegaat om met Saul en Samuël tegen tegen Nachas te vechten en de mensen in Jabes te beschermen, zullen op dezelfde manier zijn runderen in stukken worden gehakt!’

Dat is duidelijke taal! Saul zegt het, maar heeft dat niet zelf verzonnen. Want op het moment dat hij het bericht krijgt van de bodes, grijpt de Geest van God hem aan en laat hem erg boos worden, in plaats van verdrietig. God zelf zal zorgen voor zijn volk! Saul begrijpt: nú is het moment om te gaan doen waarvoor God me door Samuël heeft laten zalven. Ik moet handelen als een koning, het volk moet gaan samenwerken en beschermd worden! Iedereen die Sauls bericht hoort, wordt bang! Ook dat doet Gods Geest. Van overal zie je mannen komen, uit elk dorpje, elke stad, overal vandaan komen ze. Wat zijn het er veel! Iedereen komt bij elkaar bij het plaatsje Bezek. Al snel zijn er driehonderdduizend mannen uit Israël geteld, plus dertigduizend uit Juda, die als soldaten zullen vechten. Vechten in het leger dat eerst nog niet eens bestond, maar dat Saul zo snel bij elkaar heeft gekregen. De bodes moeten weer teruggaan naar de stad Jabes, en aan de mannen daar als antwoord geven: Morgen, als de zon heet wordt, zal er voor jullie verlossing komen! In Jabes zijn ze erg blij met dit bericht. Ze gaan naar Nachas en zeggen: Morgen geven we ons over aan u. Doe dan maar met ons wat u wilt’. Nachas denkt dat zijn wrede plan gelukt is. Maar wat heeft hij het mis!

De volgende ochtend, heel vroeg, deelt Saul zijn leger in drie groepen. Deze trekken elk vanaf hun kant het legerkamp van de vijand binnen. Voordat het middag is, is het hele vijandelijke leger al verslagen! Een enkeling ontsnapt, maar dat is er nergens meer dan één tegelijk.

Iedereen is nu blij met Saul. Sommige mensen zeggen tegen Samuël: ‘Weet u nog, die mensen die het er niet mee eens waren dat Saul koning werd? Laten we hen doden!’ Saul hoort dat ook. Hij zegt: ‘Nee, dat doen we niet. Op deze dag heeft God ons verlossing aan Israël gegeven. Laten we juist samen blij zijn!’ Samuël stelt het volk voor om naar Gilgal te gaan. Daar wil hij opnieuw aan iedereen laten zien dat het Saul is die koning is geworden. Iedereen gaat mee. Samen huldigen ze Saul in als hun koning. Ze slachten vredeoffers voor God. Iedereen is geweldig blij!

Denk je mee?

- Wie is er ook wel eens blij geweest met iets dat God had gedaan? Kun je daar wat over vertellen?
- Hoe kwam het dat Saul zo snel een heel leger bij elkaar had? Wat zei hij, en waardoor?
- Saul wist dat het God was die hem hielp, en nam daarom ook Samuël overal mee naartoe. God wil jou ook helpen, want Hij is nu dezelfde God als toen! Vraag jij God ook bij dingen die je moeilijk vindt?

Auteur: PW

Het duivelse plan van Nachas mislukt

Inleiding

Vandaag gaat het verhaal over koning Nachas van de Ammonieten.

De naam Nachas betekent: slang.

Waar doet je dat aan denken?

Denk maar eens aan de zondeval. De slang zorgt er in het Paradijs voor dat Adam en Eva God de rug toe keren. En zo gaat het nog steeds. De slang, de duivel, wil er steeds weer voor zorgen dat wij bij God vandaan lopen. En dat doet hij op allerlei sluwe manieren.

Bijbelvertelling

Koning Nachas valt op een dag met zijn leger Jabes in Gilead aan.

Gilead ligt in Israël.

Nachas omsingelt de stad. Niets of niemand kan erin of eruit.

De mensen in Jabes zullen verhongeren, als er niets gebeurt.

De inwoners van Jabes vragen koning Nachas om hen in vrede te laten leven.

Ze zeggen: 'Sluit een verbond met ons. Dan zullen we u dienen.'

Maar Nachas antwoordt: 'Ik zal met jullie alleen een verbond sluiten op deze voorwaarde:

dat ik bij jullie allemaal het recheroog uitsteek. Zo zal ik heel Israël te schande maken.'

Wat een gemene duivelse streek van koning Nachas om de mensen halfblind te maken.

Er is maar één mogelijkheid: hulp zoeken bij God en bij de koning die Hij gaf.

De leiders van Jabes sturen boodschappers naar Gibeon, waar Saul woont.

Als de boodschappers daar het bericht vertellen, begint iedereen te huilen.

Op dat moment komt juist Saul terug van het werk op het veld.

Hij vraagt: 'Waarom is iedereen aan het huilen?'

De boodschappers vertellen hem wat de mannen van Jabes hebben gezegd.

Als Saul dat hoort, wordt hij vol van de Geest van God, staat er in de Bijbel.

Hij roept het leger van Israël bij elkaar en hij wil dat iedereen meevecht tegen de vijand.

Er komen bij elkaar wel 330.000 mannen om te vechten tegen Nachas en zijn leger.

Ze zeggen tegen de boodschappers: 'Zeg tegen de mannen van Jabes in Gilead: morgen als de zon heet wordt, worden jullie gered.'

Als de boodschappers met dit bericht in Jabes komen, zijn de bewoners daar erg blij over.

Ze zeggen tegen koning Nachas: 'Morgen zullen we ons aan u overgeven. Dan kunt u met ons doen wat u wil.'

De volgende morgen verdeelt Saul het leger in drie groepen.

Zij dringen vroeg in de ochtend het legerkamp van de Ammonieten binnen en verslaan hen.

Nog vóór het heetst van de dag, zegt de Bijbel.

De Ammonieten die overblijven, worden uit elkaar gejaagd.

Er blijven er geen twee bij elkaar. Iedereen die ontsnapt staat er alleen voor.

God laat zien: Ik ben Koning en ik heb alle macht. Niet de slang!

Die dag viert het volk Israël feest en ze brengen dankoffers aan God, die hen gered heeft.

En Saul moet hun koning blijven. Hij doet wat God wil.

Dat laten ze Saul duidelijk merken. Hij wordt ingehuldigd als koning in dienst van de HEER en zijn volk Israël.

Gespreksvragen/ideeën:

- Hoe zou je de daden van satan kunnen herkennen in je leven?
- In het paradijs stelt de slang het aan Eva zo voor; dat God niet echt van haar houdt. Herken je deze truc in jouw leven? Dat zijn woorden die satan vaak gebruikt om ons bij God weg te houden.
- Hoe kun je steeds meer leren om te vertrouwen op wat God zegt.

Auteur: MG

28 juni 2026

Saul wordt God ongehoorzaam

1 Samuël 13

Thema: Gehoorzaam zijn is moeilijk

Doel

De kinderen ontdekken hoe lastig het is voor Saul om God gehoorzaam te zijn.

Toelichting

Koning Saul moet weer vechten, dit keer tegen de Filistijnen. Voordat hij aanvalt, zal Gods profeet Samuël over zeven dagen een offer brengen. Saul moet op Samuël wachten. De situatie wordt steeds dreigender, soldaten vluchten of lopen over naar de vijand. Samuël is er nog niet na een week. Dit duurt veel te lang, denkt Saul en brengt zelf het offer. Samuël is diep teleurgesteld, wanneer hij dat ontdekt als hij even later komt. Je kunt alleen koning zijn over Gods volk als je God altijd gehoorzaamt. Wat jij ook bij jezelf denkt (vs. 12) en beter vindt, Gods gebod is beslissend.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Goed luisteren

Richtlijnen: Het is leuk om te beginnen met deze jongste kinderen een luisterspelletje te doen. Echt luisteren en dan precies doen wat er gezegd is, is best moeilijk. Vraag de kinderen naar wie zij moeten luisteren? Vinden ze dat moeilijk en waarom?

Vertel daarna de geschiedenis van Saul die niet op Samuël wacht in het gevecht tegen de Filistijnen? De soldaten liepen weg en Samuël was te laat, dat is waar. Maar de HEER helpt hem toch? Dan hoeft hij niet bang te zijn. Gewoon goed luisteren naar God en doen wat Hij zegt.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Luisteren naar Gods opdracht

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen of zij altijd goed hun best doen? Als je goed kunt rekenen, let je misschien niet zo goed op als de juf nieuwe sommen uitlegt. Of als jij goed kunt voetballen, kijk je niet goed als de trainer iets uitlegt. Dan kan het verkeerd gaan: een slecht cijfer of jouw team verliest door een onnodige fout van jou. (Je kunt ook voor een inleidend verhaal hierover kiezen)

De Filistijnen vallen Israël aan. Weer wordt koning Saul getest. Hij is al twee jaar koning. Blijft hij goed zijn best doen voor God? Het is begrijpelijk dat Saul het moeilijk vindt om een week op Samuël te wachten, als soldaten bang zijn en soms zelfs weglopen. Maar het is ongehoorzaam dan maar te doen wat hij zelf het beste vindt; hij moet gewoon luisteren naar Gods opdracht.

God is teleurgesteld in Saul. Zo kan Saul geen koning blijven.

Vind jij het wel eens moeilijk te gehoorzamen aan wat God zegt? Wanneer is dat?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gewoon God gehoorzamen

Richtlijnen: De jongeren leren om situaties goed in te schatten. Reclame stelt dingen soms mooier voor dan ze zijn. Op sociale media moet je opletten wie ven wat je vertrouwt. Mensen die je ontmoet hebben niet altijd het goede met je voor. Het is goed je te oefenen en te leren waaraan je gevaarlijke situaties of personen kunt herkennen.

Koning Saul heeft grote verantwoordelijkheid als koning van Israël. Hij moet voortdurend strijden tegen vijanden om zijn volk te beschermen. Samuël draagt hem op om te wachten met een gevecht tegen de Filistijnen totdat hij komt om een offer te brengen. Saul maakt na deze week de inschatting dat langer wachten onverantwoord is: soldaten lopen weg, de nederlaag dreigt. Hij gaat tegen Gods opdracht in. Samuël is diep teleurgesteld. Je kunt alleen koning zijn over Gods volk als je gewoon gehoorzaam bent aan God.

Goed nadenken is belangrijk. Maar wat jij ook bij jezelf denkt (vs. 12) en goed vindt, Gods gebod is belangrijker. Dat moet je gewoon gehoorzamen.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 119: 55-60

De dichter zegt dat hij nadenkt over de weg die hij moet gaan in zijn leven. Zijn uitgangspunt is: houd je aan Gods wet, dan komt het goed.

Auteur: DW

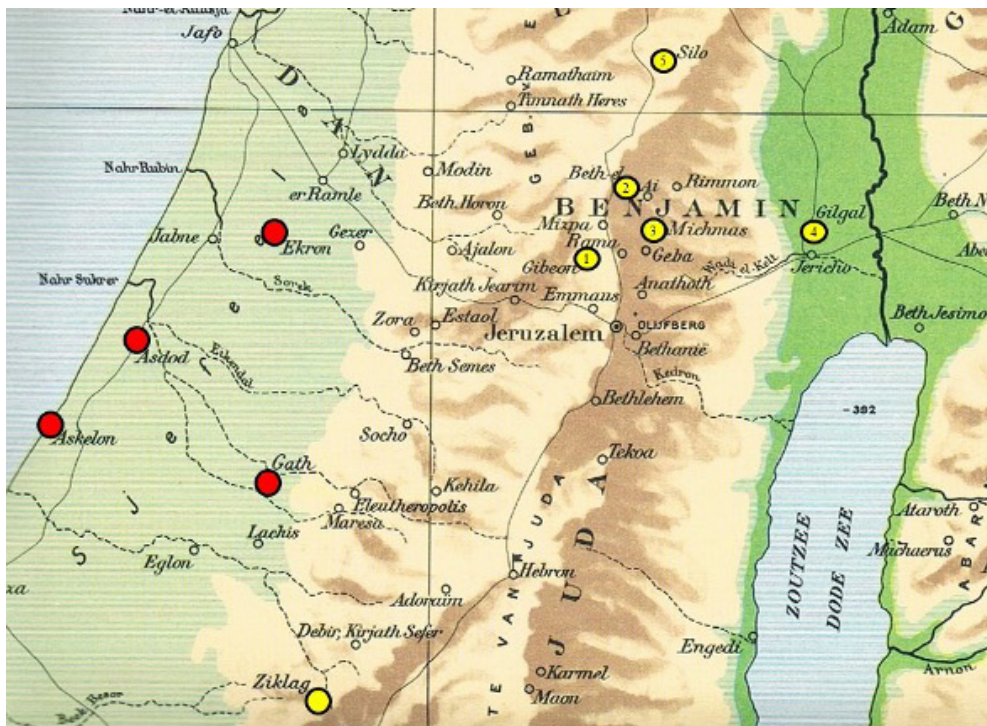
Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Saul is tot koning gezalfd (1 Sam. 10) en heeft zijn eerste heldendaad verricht door belegering van de stad Jabes te verbreken (1 Sam. 11). Vervolgens treedt Samuël terug als leider van het volk (1 Sam. 12) en komt de volle verantwoordelijkheid bij Saul te liggen. Er was een afspraak tussen Saul en Samuël over het begin van de strijd tegen de Filistijnen (1 Sam. 10:8 en 13:8). Saul moet wachten op de Samuël die een brandoffer zou brengen.

Uiteindelijk wacht Saul niet lang genoeg, omdat hij ziet dat zijn soldaten hem in de steek laten (vs. 8), terwijl de Filistijnen een gigantisch leger op de been hebben gebracht (vs. 5). Saul brengt zelf het offer en wil ten strijde trekken, maar dan komt Samuël eraan, die hem ernstig bestraft. Het koningschap zal uit de handen van Saul worden genomen en aan een ander gegeven worden (vs. 14). Die ander zal David zijn (1 Sam. 16).

Vervolgens schetst de schrijver hoe armzalig het leger van Israël is. Saul heeft nog maar 600 man tot zijn beschikking (vs. 15) terwijl hij met 2000 begonnen was (vs. 2). Bovendien beschikken alleen Saul en zijn zoon Jonatan over ijzeren wapens. De Filistijnse macht over het volk Israël was zo groot dat de bewerking van ijzer alleen bij smeden in de Filistijnse steden mocht gebeuren (vs. 19-21) – wat een technologische achterstand!

Kaart overgenomen uit: A. van Deursen, *De Bijbelse landen in kaart en beeld*, p. 2.

In rood aangegeven vier van de Filistijnse steden.

De vier gele plaatsen worden genoemd in 1Sam.

13: Gibeon (1), Betel (2), Michmas (3), Gilgal (4) en Silo (5).

In het Zuiden de plaats Ziklag waar David ooit woonde.

Vers voor vers

- Vs. 1v Als Saul koning wordt, is een groot deel van Israël onder controle van de Filistijnen. Saul wil dat veranderen. De strijd concentreert zich in het gebergte rond Michmas (3).
- Vs. 3 Jonatan verslaat een wachtpost van de Filistijnse bezetting bij Gibeon, op de kaart Geba, net ten zuiden van Michmas.
- Vs. 4 Die overwinning is een signaal om het volk op te roepen tot de strijd en zich te verzamelen in Gilgal (4), ten Oosten van het gebergte.
- Vs. 5 De Filistijnen mobiliseren een enorm leger en kiezen stelling bij Michmas. De aantallen van strijdswagens en voetvolk zullen wel wat opgeblazen zijn, om aan te geven dat Israël tegen een overmacht staat. Overigens, in de Hebreeuwse tekst staat 30 duizend aan strijdswagens. Het woord duizend kan ook een afdeling betekenen en die zullen niet veel groter geweest zijn dan tien wagens. Al met al nog steeds een grote overmacht.
- Vs. 6 De soldaten van Israël komen in het nauw en vluchten, sommigen helemaal tot over de Jordaas. De angst voor de Filistijnen was groot, er worden wel vijf verschillende schuilplaatsen genoemd: spelonken, spleten tussen de rotsen, rotsblokken, grotten en putten.
- Vs. 7 Ondertussen is Saul in Gilgal met zijn soldaten, die beven van angst. Het beeld dat geschetst wordt, wil ons vertellen hoe groot de druk was die op Saul stond: een enorme overmacht aan Filistijnen en z'n eigen soldaten die heel bang zijn. Ze slaan zelfs op de vlucht, voordat ze ook maar gevochten hebben.
- Vs. 8v Onder die omstandigheden moet Saul zeven dagen wachten, zoals Samuël hem eerder (10:8) heeft opgedragen. Welke legercommandant zou dat vol houden? Daarom brengt Saul zelf de benodigde offers, niet alleen

een brandoffer (zoals in de NBV) maar ook vredeoffers. Het meeste vlees daarvan werd door de deelnemers, de soldaten dus, gegeten.

- Vs.10vv Dan komt Samuël opeens opdagen en hij bestraft Saul voor zijn ongehoorzaamheid. Het vertrouwen van Saul op de HEER werd wel zwaar op de proef gesteld. 'Ik kon toch niet langer wachten', zegt hij, 'al mijn soldaten nemen de benen. En daar komt nog bij dat de Filistijnen me zouden kunnen aanvallen voordat ik om de zegen van God gevraagd heb.' Saul was niet alleen ongehoorzaam, hij – en ook andere koningen later – moest leren dat offers niet door koningen maar alleen door priesters gebracht mochten worden.
- Vs.14v Saul is nog maar twee jaar koning. Dan hoort hij die moeilijke boodschap dat niet zijn zoon maar een ander hem als koning zal opvolgen. Wat een bittere woorden en nog wel als hij op het punt staat de strijd tegen de Filistijnen te beginnen.
- Vs.15vv Inmiddels bevindt Saul met 600 soldaten zich bij Gibeon (kaart: Geba) net ten Zuiden van Michmas waar het Filistijnse leger ligt.
- Vs.19vv Even een mededeling tussendoor: de Filistijnen hadden het monopolie op ijzerbewerking en daarom hadden Sauls soldaten geen zwaarden of speren.

Opmerking

Dit verhaal maakt vooral duidelijk dat Israël geen baas was in eigen land. De Filistijnen hadden vijf grote steden in het Westen, maar hadden ook een groot gedeelte daarbuiten onder militaire controle. Koning Saul en later ook David hebben veel strijd geleverd om de Filistijnen te verjagen. Pas onder koning David komt er rust van de strijd. Voor die tijd was er geen echte eenheid onder de twaalf stammen van Israël. Saul stond voor de uitdaging om die eenheid te organiseren en wel tegenover een sterke vijandelijke macht.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 117	
Lied 642	(=Gezang 218 LvdK)
Lied 672	(=Gezang 242 LvdK)
Onder, boven, voor en achter	Hemelhoog 360
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
King of Kings	Hemelhoog 606
Vuur uit de hemel	Op Toonhoogte 449
Heer, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 282

Auteur: PZ

Goed luisteren

Inleiding

Is het makkelijk om goed te luisteren? Naar wie moet je goed luisteren? Praat hierover met de kinderen. Echt luisteren en precies doen wat er wordt gezegd is best moeilijk.

Dat vinden Koen en Rens ook. Ze zijn met papa en mama een fietstocht aan het maken. Echt leuk! Koen en Rens fietsen vooruit, ze gaan lekker hard de heuveltjes op en af. Papa en mama zijn wat langzamer, maar dat geeft niet. Af en toe wachten ze. Ze spreken af om bij het naambord van het volgende dorpje te wachten. Koen en Rens zijn er al snel. 'Zullen we verder fietsen?', vraagt Koen. 'Nee' zegt Rens, 'laten we wachten, dat hebben we afgesproken.' 'Mama zei ook dat we nog een lekker kroketje gaan eten en daar zie ik het bord van de snackbar al. Kom we gaan vast vooruit.'

Rens vindt het toch ook wel een goed plan en de jongens fietsen vooruit. Na een poosje komen papa en mama eraan. Ze kijken niet echt blij. 'We hadden toch afgesproken om te wachten bij het naambord?', zegt mama. De jongens weten het wel, maar hebben niet goed geluisterd en zijn toch verder gereden. Best een beetje ongehoorzaam, vinden jullie niet? Gelukkig is de winkel met de lekkere kroketjes niet ver van het naambord maar toch...Zou het lekkers eten nu wel doorgaan?

Wat denken jullie?

Bijbelvertelling

Saul is nu echt de koning van Israël. Hij is de baas, hij mag de leider zijn. God wilde dat Saul koning zou worden en de profeet Samuël heeft hem gezalfd.

Op een dag lijkt er weer oorlog in het land te komen. De Filistijnen willen Israël binnendringen om er de baas te worden. Koning Saul heeft het gehoord. Hij roept zijn soldaten bij elkaar. Er moet gevochten worden, ze willen niet dat de Filistijnen de baas worden in Israël.

Dan komt de profeet Samuël bij koning Saul. 'Saul', zegt Samuël, 'je mag nu nog niet gaan vechten. We gaan eerst een offer brengen aan God. Dan vragen we God of Hij ons helpen wil. Ik ga weg en over zeven dagen ben ik terug. Dan brengen we een offer en dan kan er gevochten worden.'

Koning Saul en zijn soldaten wachten. Eén dag, twee dagen, drie, vier, wat duurt dat lang. Er komen steeds meer Filistijnen. Wat duurt het wachten lang, zou Samuël nog wel komen? Koning Saul wordt ongeduldig, hij vergeet te luisteren naar Samuël. Zijn soldaten worden ook ongeduldig, ze willen nu gaan vechten. Er zijn ook soldaten die bang worden en weggaan. Dat zijn er steeds meer, het leger van koning Saul wordt kleiner en kleiner. Straks hebben ze niemand meer om te vechten, wat zal er dan gebeuren?

'Ik kan toch zeker zelf dat offer wel aansteken?', denkt koning Saul. 'Waarom zal ik op Samuël wachten, het duurt me veel te lang allemaal.'

Dan luistert koning Saul niet meer naar wat Samuël heeft gezegd. Saul is ongehoorzaam, hij doet zijn eigen zin. Hij

steekt toch het offer aan. De vlammen gaan omhoog, de rook stijgt op.

Dan komt Samuël terug. 'Wat heb je nu gedaan? Je zou toch wachten tot ik terug was? Je bent ongeduldig geweest Saul, je hebt niet geluisterd. Niet naar mij en niet naar God.'

Saul schrikt ervan, hij weet wat hij verkeerd gedaan heeft. Hij heeft niet naar Samuël, niet naar God geluisterd. Hij heeft zijn eigen zin gedaan. Zo bang was hij. Hij is geen goede koning. God gaat op zoek naar een andere koning. Iemand die wel goed luistert naar Hem en doet wat Hij zegt.

En zo komt het dat Jonatan, de zoon van Saul, gaat vechten tegen de Filistijnen. Met de soldaten die nog over zijn. Ze winnen van de Filistijnen, Jonatan vertrouwt op God.

God helpt altijd, op Hem mag je vertrouwen. Dat deed Jonatan en dat mogen wij ook altijd doen.

Auteur: IFF

Luisteren naar Gods opdracht

Inleiding

Doe jij altijd goed je best op school? Welk vak vind je leuk? Is er ook een vak dat je makkelijk vindt? Stel dat er een jongetje is, en dat jongetje vindt het lastig om op te letten wat de juf zegt bij rekenen. Niet omdat hij het moeilijk vindt, maar omdat hij steeds denkt: dat weet ik al! En hij gaat bijvoorbeeld aan die jonge hond van de burendenk en is gelijk afgeleid. Maar als er dan tussendoor wel iets nieuws verteld wordt, hoort hij dat helemaal niet! De juf vraagt hem wat, en hij heeft geen idee wat hij nou moet doen. Oeps, had hij nu toch maar geluisterd!

Bijbelverhaal

Zoiets gebeurt ook met Saul. Had hij nou maar beter geluisterd! Hij is nu al twee jaar koning en het is best goed gegaan. Samuël heeft het volk gewaarschuwd altijd te doen wat God vraagt. Dan zal het goed met hen gaan. Maar als ze dat niet doen, zal God hen en hun koning straffen om ze weer te laten doen wat goed voor ze is. Iedereen heeft het begrepen, want zo is het al zo lang gegaan in de geschiedenis.

Nu Saul dus al twee jaar koning is, kiest hij drieduizend mannen uit. Daarvan gaan er duizend met zijn zoon Jonatan mee. Iedereen die er verder nog is, mag naar huis. Net als wat er gebeurde toen Saul koning werd, verslaat Jonatan met die duizend soldaten de Filistijnse soldaten die bij de plaats Geba zijn.

Tegelijk laat Saul in het hele land op de hoorns blazen, zodat iedereen weet dat zijn leger de Filistijnen daar verslagen heeft.

De Filistijnen horen het ook, en ze zijn woest! Ze verzamelen zich om terug te vechten: drieduizend vechtwagens, zesduizend ruiters op paarden en zoveel soldaten te voet als het zand op het strand: je kunt ze niet eens tellen!

De soldaten van Israël worden er bang van. Ze worden door de Filistijnen in het nauw gedreven en het volk wordt bedreigd. De soldaten verstoppen zich in de spelonken, spleten, rotsen en grotten en kruipen zelfs in waterputten. Ook steken ze de Jordaan over om zich daar te verstoppen. Saul is niet meegegaan. Hij is in Gilgal. Hij ziet dat de mensen bibberen van angst. Samuël heeft hem verteld dat hij zeven dagen op hem moet wachten, dus dat doet hij. Maar na zeven dagen is Samuël nog niet gekomen. Het volk begint te mopperen en sommige soldaten lopen weg. Saul ziet het gebeuren. Kwam Samuël nou maar! Die gaat een offer brengen aan God, voordat ze zullen vechten. Saul wacht en hij wacht, maar geen Samuël. En na nog meer wachten ook niet. Pfff, wat duurt dat lang!

Dan wil Saul niet langer wachten. Het zal best dat Samuël heeft gezegd op hem te wachten, maar de ongeduldige soldaten lopen ondertussen bij bosjes weg! Zo zullen ze toch gaan verliezen? Nee, wachten kan niet meer. En dan gaat Saul de fout in. Saul, die het juist zo goed deed als koning. Hij denkt dat hij het allemaal al snapt en luistert

niet meer, net zoals dat jongetje in de klas. Maar wat snapt Saul nou? Wat weet hij meer dan dat God weet? Wacht het gewoon nog wat langer af, Saul! God kan toch zelf wel zorgen voor de overwinning? Ook met minder soldaten. Domme, domme Saul! Nee, nou niet zelf dat brandoffer gaan brengen! Dat mag jij helemaal niet doen! Die taak heeft God aan Samuël gegeven! Doe nou toch niet! O, o, en daar komt nou net Samuël aanlopen. Wat zal hij wel niet zeggen? Ja, Samuël is duidelijk teleurgesteld in Saul en vraagt: 'Wat heb je nou gedaan?' Saul probeert het uit te leggen. Dat Samuël maar niet kwam en dat de soldaten wegliepen. En dat het offer nog aan God gebracht moest worden voor ze konden vechten, en, en...

Maar Samuël zegt hoofdschuddend: 'Nee, Saul. Dat was dwaas van je. Als je hier gedaan had wat God gevraagd had door mij, en dat was te wachten, dan had God je heel lang koning gemaakt. Maar iemand die God niet gehoorzaamt, kan geen koning meer blijven. God heeft iemand anders uitgezocht om in jouw plaats koning te worden, omdat je niet hebt gedaan wat God zei.' Dan gaat Samuël weg...

Saul telt eens om zich heen met zijn zoon Jonatan. Van dat grote en sterke leger zijn er nog maar zeshonderd soldaten over.

Denk je mee?

- Saul was ongehoorzaam in dit verhaal. Dat kwam door dat hij een grote denkfout maakte toen Samuël er nog niet was. Welke fout was dat?
- Wat had Saul eigenlijk moeten doen, toen Samuël er nog niet was na 7 dagen wachten?
- Vind jij het wel eens moeilijk te gehoorzamen aan wat God zegt? Wanneer is dat?
- Als God had gezegd: 'O, nou, je bent mij niet gehoorzaam geweest, maar dat is niet zo erg, hoor, blijf maar gewoon koning', wat zouden de mensen van het volk dan gedacht hebben?
- Laat een kind de tekst uit Daniël 2:21 uit de Bijbel voorlezen. God bepaalt dus wie er koning is en wie niet. Tegenwoordig zijn er in veel landen ook heel veel koningen, presidenten, dictators en andere bazen die niet doen wat God zegt. Maar in veel van die landen gaat het ook helemaal niet zo goed. Wat zou er kunnen gebeuren als die bazen wel het goede voorbeeld zouden geven? En wat kan er gebeuren, als bijvoorbeeld een juf, meester, of iemand in de kerk het goede voorbeeld geeft? Kun jij ook een goed voorbeeld zijn voor mensen om je heen?

Auteur: PW

Gewoon God gehoorzamen

Inleiding

Stel je voor: je moeder vraagt jou om boodschappen te doen. Je loopt naar de schuur om je fiets te pakken en je ziet daar een aantal lege flessen staan. Je moeder heeft verteld dat ze die op zou sparen voor een jongetje dat het statiegeld aan een goed doel wil geven.

Maar dat ben je helemaal vergeten. Je denkt: ik lever de flessen ook wel meteen in.

Als het jongetje de volgende dag de flessen op komt halen, kan het plan van je moeder niet doorgaan. De flessen zijn al weg. Het was belangrijk dat je naar haar zou luisteren, maar dat heb je niet gedaan. Ook al had je wel goede bedoelingen.

In het verhaal van vandaag leren we ook hoe belangrijk het is om nauwkeurig te luisteren naar wat God zegt.

Bijbelvertelling

Saul is al twee jaar koning.

De Filistijnen hebben nog steeds de macht in Israël.

God wil dat Saul daar iets aan doet. Hij wil zijn volk beschermen tegen de vijand.

Maar God wil Saul ook testen, of hij echt samen met God wil werken.

Saul kiest hij drieduizend mannen uit.

Zij moeten met hem vechten tegen de Filistijnen.

Duizend mannen laat Saul achter bij zijn zoon Jonatan bij Gibeá.

Tweeduizend mannen neemt Saul mee naar Michmas.

De rest van de mannen laat Saul naar huis gaan.

Jonatan verslaat de Filistijnen die Gibeá bezet houden.

Saul is zo blij. Hij laat in het hele land op de ramshoorn blazen om de Israëlieten te laten weten wat er is gebeurd.

Zo hoort heel Israël het nieuws: 'Saul heeft de Filistijnen verslagen die Gibeá bezet hielden.' Nu lijkt het net alsof Saul de Filistijnen verslagen heeft, in plaats van Jonatan.

De Filistijnen zijn kwaad op Israël en willen wraak nemen. Ze verzamelen zich bij Michmas, met een ontzettend groot leger.

Veel groter dan het leger van Saul.

Als de Israëlieten dat grote leger zien, worden ze bang. Ze vluchten bij Saul weg en verbergen zich in grotten, bosjes, spleten, holen en putten.

Sommigen vluchten zelfs de Jordaan over.

Saul blijft nog wel in Gilgal. Een klein groepje angstige mannen is nog bij hem.

Saul denkt goed na. Samuël heeft gezegd dat er eerst een offer gebracht moet worden, voordat Saul mag gaan vechten.

Eventueel met elkaar lezen: 1 Samuël 10:8

'Ga voor mij uit naar Gilgal. Daar zal ik naar je toe komen om brandoffers en dankoffers te brengen. Wacht zeven

dagen op me. Dan zal ik je komen zeggen wat je moet doen.'

Saul wacht zeven dagen, zoals Samuël heeft gezegd.

Maar als Samuël nog steeds niet komt, beginnen er nog meer mannen weg te lopen.

Straks houdt hij niks meer over en hoe moet hij dan nog tegen de Filistijnen vechten?

Daarom zegt Saul: 'Breng mij de offerdieren.'

Dan brengt hij zelf het brandoffer. God heeft gezegd dat alleen de priesters mogen offeren.

Samuël is priester. Maar Saul denkt dat een koning het ook wel mag.

Door te offeren en niet gelijk te gaan vechten, lijkt het net alsof Saul heel gehoorzaam is aan God. Maar is dat wel zo?

Net als Saul daarmee klaar is met het offer, ziet hij Samuël aan komen.

Hij gaat hem tegemoet om hem te begroeten.

Samuël vraagt: 'Wat heb je gedaan?'

Saul verdedigt zich: 'Het volk begon bij mij weg te lopen en u kwam niet op de afgesproken tijd. Maar het leger van de Filistijnen had zich al bij Michmas verzameld.'

Toen werd ik bang dat de Filistijnen mij in Gilgal zouden aanvallen, zonder dat ik de HEER iets had geofferd. Toen heb ik zelf het offer maar gebracht.'

Samuël antwoordt: 'Je hebt heel dom gedaan. Je hebt niet gedaan wat de HEER je had opgedragen. Als u dat wél had gedaan, zou de HEER ervoor gezorgd hebben dat u en uw familie ná u voor altijd koning van Israël zouden zijn. Maar nu zult u geen koning blijven. De HEER heeft al een man uitgekozen die Hem wél bevalt. Hij heeft hem uitgekozen als koning van zijn volk, omdat u niet gehoorzaam bent geweest.'

Saul kan geen koning blijven als hij niet met God samenwerkt. Dan zal alles steeds misgaan.

In plaats van dat Saul nadenkt over de woorden van Samuël gaat hij zijn leger tellen.

Er zijn nog maar 600 mannen overgebleven.

Maar God is zo machtig, dat hij zelfs met zo weinig mannen de overwinning had kunnen behalen.

Vragen voor een gesprek:

- Snap jij dat Saul toch ging offeren? Zou jij het ook lastig vinden om te wachten?
- Waarom is het zo belangrijk om goed te luisteren naar wat God zegt en Hem te gehoorzamen.
- Vind jij het wel eens lastig om goed te luisteren en te gehoorzamen?

Optioneel

Gebruik het kaartje hieronder om te laten zien waar de Filistijnen en het leger van Saul zich opstelden.

